

Василка Никифорова

**60 години
заедно с
Кимирсенска
Корея**

Издателство "Жарава"

Василка Никифорова

60 години заедно
с Кимирсенска
КОРЕЯ

Издателство “Жарава”

© Василка Никифорова, авторка

© Издателство “Жарава”

ISBN 978-954-8277-30-3

Василка Никифорова
60 ГОДИНИ ЗАЕДНО
С КИМИРСЕНСКА КОРЕЯ

Българска, първо издание
Редактор Юрий Сапунджиев
Корица Атанас Атанасов
Печатница “К Р А М - 6”

Издателство “Ж А Р А В А”
ISBN 978-954-8277-28-0

*В памет на пламенната радетелка за
българо-корейска дружба, моята любима
дъщеря Мария Никифорова - Пенчева!*

Авторката

Василка Никифорова

60 години заедно
с Кимирсенска
Корея

София - 2009 година

Президентът на Кореиската народно-демократична република Ким Ир Сен се снима за спомен с Василка Никифорова, дъщеря ѝ Мария (вляво) и внучката ѝ Даниела (вдясно). София, 17 юни 1984 година.

СЪДЪРЖАНИЕ

Встъпление	9
Живот, отдаден на дружбата	
Поздравление от Сергей Станишев	17
1. В дните на корейската война	
“Да помогнем на сражаваща се Корея!”	19
“Аз съм ваша майка!”	33
Заедно с корейските студенти	48
2. Плененна от облика на великия човек	
Букетът от рози	63
След 19 години	75
“Ние сме едно семейство”	86
3. По време на визитата в Корея	
В страната Чхолима	100
“Каня Ви в нашата страна!”	111
“Видях още един президент Ким Ир Сен”	125
Песни за почит в априлското небе	142
4. В дните на дружба и солидарност	
Библиотека “Ким Ир Сен” в София	159
Пее сърцето	178
Заключение	191

Встъпление

Има поговорка: животът човешки е кратък, а паметта - вечна. Ако човек, чиято продължителност на живота не надхвърля и 100 години, е оставил нещо в паметта на хората, то такъв живот може да се смята за плодотворен и достоен. Съвременниците, изглежда, по тази причина повече се стремят към почит, отколкото към пари. Сред тях се срещат хора, оставили своите имена в историческите летописи и дали своя принос в цивилизацията и развитието на човечеството, а също и личности, суетно тичащи навсякъде заради славата, която е единствената им цел. А има и еснафи - любители на извънредните произшествия, стремящи се да шашнат хората с неща главозамайващи и потресавашки, само и само да им се чува името.

Аз, която съм живяла едва ли не цял век, наситен с превратности и, понякога, с успехи, имам много спомени, оставили незаличим отпечатък в годишните кръгове на моя живот.

Баща ми беше инвалид от войната, затова още от малко момиче ми се наложи да слугувам у богатшите, и да прегъвам гръб от тъмно до тъмно. Такова тъжно беше моето детство.

А в годините, когато страната ни попадна под фашистко иго, встъпих в Комунистическата партия, за да съборим несправедливото общество, в което милиони страдаха подтиснати и унижени.

След това дойде периодът, когато под ръководството на народната социалистическа власт, заедно с ши-

роките народни маси, стремящи се към нов, плодотворен живот, с несекваща енергия и голям ентузиазъм се трудиш за сторителството на цивилизована и свободна държава. И всичко това минава пред очите ми като на кинолента, сякаш е станало вчера.

От тези незабравими спомени през всичките шест десетилетия най-дълбока следа в живота ми оставиха годините, в които съдбата ме срещна с трудолюбивия и справедлив корейски народ и с неговите велики ръководители - президента Ким Ир Сен и пълководеца Ким Чен Ир, и поддържах с тях здрави връзки.

Корея е неголяма страна на Изтока. По ширина тя е разположена почти на една линия с България, затова климатът и природогеографските условия си приличат с нашите.

Обаче в противоположност на нейното название "страната на утринната свежест", до средата на миналия век тази страна, скрита дълги години на източния край на азиатския континент, оставаше неизвестна на хората по света.

За Корея аз узнах в средата на 40-те години, когато у нас, в България имаше всенародна антифашистка съпротива за освобождаване от робството на нацистка Германия.

От този момент България и Корея, разположени едната на Запад, а другата на Изток, станаха страни-съратнички, проливащи кръв против общия враг - фашистките съюзници от оста "Рим-Берлин-Токио".

Впоследствие обучаващите се в България корейски студенти подробно ми разказваха, че в тези години ръ-

ководител на антияпонската въоръжена борба на корейския народ е бил пълководецът Ким Ир Сен и в северните райони на Корея, главно в планината Пекту и в Североизточната част на Китай е водил кръвопролитни сражения против японската армия, обявила се за "непобедима имперска армия".

С Корея, с нейната трагична история в новото време, с нейната съвременна истории, започнала след освобождението на страната от колониалното господство на империалистическа Япония, задълбочено се запознах в периода на справедливата Отечествена освободителна война на корейския народ. На корейския народ тази война донесе неописуеми нещастия, но за мен лично тя стана важен момент, кръвно свързващ ме с корейския народ.

Правителството и народът на България оказваха материална помощ и духовна поддръжка на корейския народ, само две години след основаването на КНДР водещ трудна война с коалиционните сили начело със САЩ. Всички хора у нас ден и нощ работеха, за да осигурят колкото може повече продоволствия, дрехи, обувки, растително масло и други помощни материали за изпращане на корейския фронт, и въпреки трудния живот, икономисваха всяка стотинка и събираха парични средства за фронта.

За нашата страна, която само преди четири години бе обявена за Народна република, това бе оказване на огромна помощ на друга страна.

Българската комунистическа партия и Министерският съвет решително осъдиха политиката на САЩ и

техните съюзни страни, извършили варварското нападение над КНДР, младата дружеска страна на Изтока, и призоваха всички хора да поддържат сражаващия се корейски народ.

Народът, откликнал на горещия призив на партията и правителството, оказваше не само материална и трудова помощ в мащабите на цялата страна, но и искрена поддръжка на корейския народ, водещ свещена освободителна война. България и Корея бяха разделени географски от големи разстояния, но в същото време народите на двете страни поддържаха отношения на революционно братство, заедно разделяйки живота и смъртта на антиимпериалистическия фронт.

Затова, повече от 3 десетилетия от онова време, когато на 15 юни 1984 година за трети път посети България, президентът Ким Ир Сен на приема, устроен в негова чест, отбеляза: "В нашата страна има поговорка: за близките приятели разстоянието не е преграда. Ръководителите и народите на двете страни - Корея и България, като класови братя, борещи се в името на общи цели и идеали, бяха единни духом, макар и намиращи се далече географски, установиха дружески отношения, като близки съседи".

Класови братя, борещи се в името на общи цели и идеали!!!

Именно по този път на съвместната борба аз опознах Корея и бях удостоена с особената привилегия три пъти да се срещна с великия президент Ким Ир Сен и да бъда обкръжена с неговата особена обич.

Да, аз никога не ще забравя президента Ким Ир Сен!

Хората казват, че ако човек е над 60, то вече живее за сметка на чужда възраст. А аз съм далеч над 90. За мен благодетел за цял живот е не български исполин, не роднина, а президентът на Корея Ким Ир Сен.

Аз съм обикновена българска жена и не съм извършила нищо особено, за да ме наричат хората с великото прозвище "Майка на дружбата", да ставам известна на българския и корейския народ. В миналото, когато корейският народ преживяваше сурови изпитания, аз немного помогнах и проявих добросъщност. А великият президент Ким Ир Сен, въпреки заетостта си с държавни дела, нееднократно приемаше мен и даже моята дъщеря Мария, хвалеше ни и ни връчваше безценни подаръци.

Този трогателен разказ за горещата обич, проявявана десетилетия, е невъзможно да се опише изцяло с няколко думи или даже в една-две книги.

Действително, в световната история едва ли има друг случай, когато ветеран на световната политика поддържа в течение на много десетилетия искрени кръвни отношения със съвсем обикновено чуждестранно семейство и проявява бащинска обич и грижа.

Такива спомени за живота имам аз, за завист на другите, не за някакви големи заслуги, научно откритие или създаване на литературно произведение...

В обкръжение на особените грижи на несравнимите исполини - великия президент Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир, аз доживях до днешния ден, затова съумях да се издигна до върха на уважението в човешкия живот.

След няколко години ще се навърши столетие от рождението на великия президент Ким Ир Сен. Той си отиде от нас, но аз реших заедно с дъщеря си Мария да подготвя за тази знаменателна дата нещо, което да бъде в смисъл на пожелания за безсмъртие към неговата памет.

Моята дъщеря Мария Пенчева, която така силно желаеше още веднъж да се види с уважаемия президент Ким Ир Сен и я влечеше към него, като към роден баща, ме предвари, преди мен отиде на оня свят.

Докато беше жива, тя често, хващайки се за гърдите от задушаване, се опитваше да напише разказ за великата любов, проявена от президента Ким Ир Сен към мен и нашето семейство.

Тя, като секретар на Дружеството за българо-корейско приятелство, въпреки своето лошо здравословно състояние, полагаше всички усилия за укрепване на дружбата и сплотеността между България и Корея, за да може поне в малка степен да оправдае любовта и грижата, проявени към нашето семейство от уважаемия президент Ким Ир Сен.

Изпитвам силна душевна болка, само щом си помисля, че тя не успя да доведе докрай започнатото и книгата не видя бял свят.

Може да се случи така и с мен, затова бързам. Как мога да затворя очи, без да оставя на хората всичко, което се съхранява в моята памет?

Надявам се, читателите ще разберат мен, старицата, заела се да пише без определен порядък за великите заслуги, благородната нравственост и човечност на

президента Ким Ир Сен, считайки това за дело на съвестта си и за свой дълг.

Посрещайки 95-годишнината на своя живот, аз написах под форма на мемоар книгата "Дружба от поколения за поколения", която вече излезе на бял свят. В книгата аз припомням факти, свързващи ме с корейците през периода 1950-1954 г. Ако аз в тези години съм направила нещо за сражаващия се във войната корейски народ, то е било много скромно, но съвсем искрено. Казват, че тази книга е направила дълбоко впечатление както на нашите български, така и на корейските читатели.

Скоро след това сътрудници на нашето българско дружество за приятелство с КНДР и на корейското Дружество за дружба с България се обръщаха към мен с молрба да напиша продължение на тази книга. Те ме молиха - в новата книга по-конкретно да разказвам как по време на корейската война (1950-1953 г.) съм помагала на корейските сираци от войната и на младите хора, които са се намирали в нашата страна за получаване на медицинска помощ и образование, в частност за своя 60-годишен жизнен път, обгърнат от дълбокото внимание и топлата грижа на великия вожд на корейския народ другаря Ким Ир Сен и скъпия ръководител другаря Ким Чен Ир.

Такава книга, казваха те, ще стане добър учебник за възпитание на потомците не само в България, но и в Корея. И мен ме овладя страстното желание да предам в книгата цялата история на своя живот, преминал заедно с историята на чучхейска Корея, славеща

великото име на президента Ким Ир Сен. И отново се хванах за перото, стараяйки се да възпроизведа в паметта си незабравимите дни.

Аз пиша тези редове с чувството, че пиша заедно с дъщеря си Мария. Ще се постарая да споделя и това, което искаше да каже Мария, и след смъртта за зова на нейното и моето сърце, за готовността ни вечно да почитаме най-забележителния човек на 20-ти век, родния баща на нашето семейство президента Ким Ир Сен.

Василка Никифорова

Живот, отдаден на дружбата

На 7 април 2009 година ветеранката на партията Василка Никифорова навърши 95 години. На скромното тържество в нейния дом в София, превърнат в библиотека “Ким Ир Сен”, тя бе поздравена от представители на посолствата на Русия, Китай, Виетнам, Куба и, разбира се, на КНДР.

Жените от корейското посолство, облечени в национални носии, приготвили корейски ястия, я поздравиха с корейски песни. Тя им подари своята новоизлязла книга “Дружба от поколения на поколения”.

Приятна изненада бе прочетеното от члена на българо-корейското дружество за приятелство, левия журналист Юрий Сапунджиев писмо от председателя на Висшия съвет на Българската социалистическа партия Сергей Станишев - министър-председател на Република България:

*Уважаема другарко Никифорова,
от името на Висшия съвет на Българската
социалистическа партия и от мое име най-
сърдечно Ви поздравявам с Вашия 95-годишен
юбилей!*

*Вие сте от ветераните на нашата партия,
към които днешните социалисти гледат с
уважение и признателност. От малка изпитала
горестите и мизерията на живота, Вие
се включихте в борбата за по-достойно и
справедливо бъдеще, помагахте на славните
партизани от бригадата “Чавдар”, нелегално,*

със себеотрицание и смелост работихте за победата над фашизма на Девети септември 1944 година.

В годините на социализма Вие активно участвахте в изграждането на новото общество. Всеотдайна и помнеща се е Вашата обществена дейност по линия на българското женско движение, неуморната Ви и резултатна работа за укрепване връзките и приятелството с корейския народ. Незабравима е Вашата грижовност за корейските хора в годините на тежки изпитания за тях, заради което и досега гражданите на Корейската народно-демократична република искрено Ви почитат и с много обич Ви наричат "корейската майка".

Вашият съдържателен и достоен живот, скъпа другарко Никифорова, е пример за подражание на нас, по-младите социалисти. Желая Ви крепко здраве, сили и воля за щастливо дълголетие!

*Сергей Станишев
председател на ВС на БСП*

*(Публикувано във вестник
"Мисъл", бр. 451, април 2009)*

1. В дните на корейската война

“Да помогнем на сражаваща се Корея!”

Сега повечето хора в света знаят, че пламъците на войната, разгоряли се през 1950 г. на Изток, на Корейския полуостров, са запалени в рамките на алчната източноазиатска политика на САЩ.

На сегашния 25 юни се навършиха 59 години от началото на корейската война.

И днес, когато е минал повече от половин век от това време, се говори, остава тема за полемика: кой е подпалвачът на тази война? На пръв поглед това може да изглежда неуместно, но за него има основания. То е свързано с това, че тогава в немалка степен неправилно са разкривали истинската картина тези сили, които се опитваха да прехвърлят на чужд гръб вината за провокирането на войната, а това продължава и досега.

Но правдата е невъзможно да бъде затъмнена. Справедливата и сурова история изважда на чисто истинската картина на тези дни. Аз, като очевидка на цялото 20-то столетие, с увереност мога да потвърдя това.

На 25 юни 1950 г. на разсъмване, в 4 часа, по целия 38-и паралел, разделящ Корейския полуостров на Север и Юг, разтрисайки небето и земята, загърмяха оръдия. Южнокорейската армия започна тотално настъпление над КНДР. Корейската Народна армия беше принудена да отстъпва и да води отбранителни боеве. Пхенян поиска от Сеул незабавно да прекрати настъплението и заяви, че иначе ще отвърне с решително контра-

настъпление. А южнокорейската армия продължаваше да разширява военните действия. И КНА без забавяне премина в контранастъпление...

Това не е никакво едностранно твърдение, а суров факт от историята, признат и от самите американски историци. В какво се състояха истинските намерения на американците?

Янките възнамеряваха да подтикнат Южна Корея към война, да прехвърлят цялата вина за провокиране на войната на КНДР и под предлог “възмездие за агресорите” непосредствено да се намесят във войната, после да окупира цяла Корея и да я превърнат в аванбаза за завоюване на азиатския континент. Ето с такива претенции американците преди половин век провокираха и разпалиха корейската война.

Втората световна война завърши с победа на союзните държави и САЩ, търсещи предлог за подпалване на война в другия край на земното кълбо, за да удовлетворят своите ненаситни и алчни претенции, в края на краищата замислиха и осъществиха войната в Корея. Вестта за войната предизвика силна вълна от негодувание сред българите и тази вълна прерасна в любов и съчувствие към сражаващия се корейски народ.

По това време сред българите повече от всичко можеше да се чуят думите: “Да помогнем на сражаваща се Корея!” По лицата на хората, срещащи се на улиците и в селищата, ясно се виждаше изписано чувството на ненавист към американските империалисти.

Всичко това говореше, че независимо от лъжливата пропаганда на циничните американци за характера на

войната, справедливите хора, верни на своите искрени чувства, успяваха да различат своите приятели, стоящи от същата страна на барикадата или фронтовия окоп.

Мнозина, откликнали на призива на правителството да окажат помощ за корейския фронт, още в началото на войната пристъпиха към дела, заеха се да събират и изпращат продоволствия и всичко необходимо.

Да, в годините на корейската война Съветският съюз и социалистическите страни от Източна Европа дружно оказваха помощ на Корея. Но ми се струва, че не всички страни така самоотвержено и пълноценно оказваха материална помощ както нашата неголяма България. Аз ще се постарая да се докосна до тези факти, които и досега живеят в моята памет.

След началото на войната в Корея, Централният комитет на Българската комунистическа партия в телеграма, отправена на 12 юли 1950 г. до Централния комитет на Корейската трудова партия, написа: “Българският народ с чувство на най-голямо възмущение посрещна вестта за агресията на американските войски... Желеем да бъде разгромен агресорът, да се създадат условия за демократично обединение, да бъде постигнат мир в Корея и победа на народната демокрация”.

Министерският съвет на Народна република България в телеграма до Министерския съвет на Корейската народно-демократична република отбеляза следното: “Българският народ с най-дълбоко възмущение осъжда варварската агресия на САЩ над Корея и изразява солидарност с героично сражаващия се корейски народ”.

Централният комитет на Червения кръст в България

в знак дълбокото чувство на хуманизъм и интернационализъм на нашия народ към корейския народ прие постановление за оказване на всестранна братска помощ на сражаващия се корейски народ. ЦК на Червения кръст в България излезе също така с инициативата - на доброволни начала населението да събере дрехи, обувки, покривала, одеала и други вещи и материали.

Председателят на Министерския съвет на КНДР Ким Ир Сен в радиограма, изпратена до Министерския съвет на НРБ на 17 юли 1950 година, отбеляза, че Министерският съвет на КНДР изразява признателност на българския народ за братските привети и солидарност, че агресията на американските империалисти не може да сломи боевия дух и гордост на корейския народ, вдигнал се на свещена война за свободата на своето Отечество и националната независимост, че корейският народ решително ще се сражава до пълна победа с цената на самоотвержена жертвоготовност.

Разбира се, за всички войната представлява бедствие и страдание, но навярно най-голяма ненавист изпитват към войната и преживяват най-голяма мъка и болка жените. Затова нашите жени, щом се получи съобщението за войната в Корея, бяха едни от първите, които се отзоваха на призива на партията и правителството ни. Ръководният съвет на Народния женски съюз в България в призив към всички жени в страната отбеляза: "Изразяваме съчувствие и солидарност със страданията, преживяващи нашите сестри, корейските жени, и с изпитанията, преживявани от техните семейства, и призоваваме майките в България с всички средства

да се борят против агресорите”.

Най-горещата и искрена любов в света притежават жените. Загова казват, че в обичта на майката няма никакви условности. Наистина добродушни и прекрасни са сърцата на нашите български жени. И те дълго време бяха живели под окупацията на агресори и бяха отдали мъжете и децата си в свещената война за освободението на родината. Затова те не бяха безразлични към страданията и мъките, които преживяваха и предстояше да преживеят далече, на другия край на света, корейските жени. На 10 юли 1950 г. жените от село Ракиново, Пазарджишки окръг, излязоха с декларация, осъждаща агресорите. Така започна поддръжката и солидарността на българските жени с борбата на корейския народ. “Ние, жените от българските села, решително осъждаме въоръженото нападение на САЩ над Корея, бомбардировките над градове и села и избиването на корейски жени, майки и деца”.

“Ние, жените от известните рудници по Черноморието, устройхме митинг и осъждаме варварството на американските империалисти, провокирали нова война в Корея, избиващи невинни деца и жени. Обещаваме, с чувство на ненавист към този разбойнически акт на американските въздушни пирати, твърдо да стоим в редиците на Международната федерация на демократичните жени на фронта на мира”.

Така постъпиха не само обикновените жени от села и рудници. Българските жени - писателки, в писмо, адресирано до корейските писателки, заявяват: “Българските жени - литературки, със своите стихове, проза и

статии няма да отменим с мълчание нечовешките деяния на САЩ в Корея. Вярвайте, че ние и занапред няма да мълчим и още по-решително ще ги осъждаме и отхвърляме”.

Така в началото на корейската война партията, правителството и народът на България изразиха поддръжка на корейския народ. Веднъж, през октомври 1950 г. аз узнах удивителна новина. Общата сума пари, събрани в Народна република България за оказване помощ на корейския народ беше 53 милиона 633 хиляди 105 лева. Ето например, строителите и монтажниците на Водноелектрическата централа в Троян за някакви си 20 минути събрали 21 хиляди лева.

По това време българите живееха трудно. На пазара не винаги имаше стоки от първа необходимост, от продоволствените купони зависеше животът на всеки българин. Затова дълго след онова време моят мъж говореше, че помощта на нашия народ, оказана в тези години на далечна Корея, може би трябва да се нарече самоотвержена. “Колкото и да ни е трудно, да помогнем на братята, преживяващи по-големи трудности!” Така по онова време бяха настроени всички българи.

Надявайки се на тази душевна отзивчивост на хората на 21 април 1951 г. Националният съвет на Отечествения фронт отново се обърна с призив към българския народ: “Ето вече десети месец американските агресори извършват в Корея убийства и разрушения. Те убиват хиляди и хиляди жени, деца и старци, превръщат в пепелища жилищни домове, училища, театри, болници, детски градини и ясли, библиотеки, буквално всичко,

което е създадено от корейския народ с мирен труд. Американските агресори със злодейска жестокост разрушават корейската земя и лишават населението от покрив, храна и дрехи, за да изнемогва от студ и глад.

За да помогнат на Корея, за да намалят страданията на лишените от всичко в живота деца, жени и старци, призоваваме всички трудови хора от градове и села по малко да отделят от всичко”.

Инициативата на Националния съвет на Отечествения фронт за приемане на всенародни мерки по подготовка на материалната помощ за пострадалия от бомбардировките корейски народ веднага срещна отклик и дълбоко съчувствие. По това време аз, работейки в женския съюз, непосредствено участвах в това движение, затова бях очевидка на много трогателни факти.

Старата жена от Търново Аргири Сабова донесе хубав вълнен плат, подарен ѝ от нейната дъщеря, и каза:

- Това е най-хубавият плат от моята дъщеря. От цялото си сърце го давам, мислейки за корейските жени...

Бременната Милка Христова от София, изваждайки от чантата си нова рокля, на моята забележка, че може би малко е носена, отвърна:

- Нека се облече в тази хубава нова рокля някоя измъчена от житейски тежести корейска майка. Тя има това право. На мен само ми се иска бъдещото ми дете да расте в мир и радост”.

Какви чисти и прекрасни души имат хората! Да, българите са такива... Тези хора от различна възраст и пол бяха заети само от една мисъл: искрена помощ за корейския народ, самоотвержено сражаващ се, за да

защити надеждно източния демократичен фронт.

Аз, като българка, и до днес се гордея с това. Българите искрено се безпокоеха от нещастieto на корейския народ и оказваха помощ не само за да изпълнят своя дълг на страна-съратничка, свързан с общите идеи и идеали, но и заради общия исторически път, преживян от нашите два народа.

През втората половина на 7-ми век е създадена българската държава. До началото на 10-ти век България процъфтява, но през 1018 г. пада под византийско робство. Освобождава се чрез въстанието на болярите Асен и Петър през следващия 12-ти век. Възходът и силата на България продължава до 1393 година, когато е била завоювана от османските агресори и в продължение на 5 века се намира под игото на турската феодална султанска династия. В края на 19-ти век, след поражението на Турция във войната с Русия, България е освободена. Впоследствие, заради намесата на Великобритания и Австро-Унгарската империя, страната е разделена и половината остава васална на турците. Чак през 1908 г. България е независима. Но през 1923 г. е извършен кървав военно-фашистки преврат и българският народ, както преди, не може да диша свободно при фашистко-диктаторската власт на министър-председателя Цанков.

Дълго водената въоръжена борба, под ръководството на великия вожд и учител на българския народ Георги Димитров, се ознаменува с победното антифашистко въстание на 9 септември 1944 година, когато властта поема Отечественият фронт.

Често се говори, че трудовият народ създава историята, но ако трудещите се маси не вземат в свои ръце властта, ще си останат обект на експлоатация и подтисничество. Аз съм се родила в семейството на обикновен работник в близкото до София село Желява, живях в нищета и унижения. През 1940 г. встъпих в редовете на Комунистическата партия, бореща се за интересите на трудовия народ. С гордост мога да заявя, че макар със скромен принос, и аз отдадох своите сили за събаряне на фашистката диктатура под ръководството на компартията.

След установяването в нашата страна през 1944 г. народна власт аз, като комунистка, участвах в авангарда на борбата за национализация на промишлеността, за социалистическите преобразувания в града и селото, и в дейността по провеждане на различни демократични реформи.

Ръководеният от компартията Отечествен фронт смъкна буржоазното правителство, встъпило в сговор с фашистка Германия, и установи народно-демократично правителство. Чак след отхвърлянето на монархията с референдум и провъзгласяването на Народна република България, широките трудещи се маси напълно усетиха свободата и животът започна да става по-щастлив. Народът, станал властелин на своята държава, проявяваше наистина титанически сили в борбата за решаване своята съдба и създаване на историята.

И историята с успехите и бедствията на корейския народ, съвсем не отстъпва на историята на нашата България. От поколение на поколение феодалните управ-

ници, заразени от низкопоклонство към крупните съседни страни, отчаяно провеждаха политика на изолация и Корея, вместо да се развива по нормалния коловоз, вървеше по пътя на деградацията и в края на краищата в началото на 20-ти век стана колония на империалистическа Япония и няколко десетилетия корейският народ преживя тежката робска участ.

Слънцето на нацията Ким Ир Сен удържа победа в трудната антияпонска борба, освободи страната и на 9 септември 1948 г. основа Корейската народно-демократична република. Едва след това корейският народ видя светлите лъчи на възраждането. Нашите две страни имат сходен злочест исторически път, хората получиха еднакъв исторически урок в защитата на Отечеството си с цената на скъпи жертви, даже и датата на създаване на новата народна държава 9 септември бе еднаква, и струва ми се, че именно това прави неразривни и идеални отношенията между България и Корея.

Хората в България така самоотвержено оказаха помощ на корейския народ и по друга причина. Те добре разбираха, че Отечествената освободителна война на корейския народ, както единодушно говорят хората в света, бе не толкова борба за защита на свободата и независимостта на Корея, но и борба за предотвратяване на нова глобална война, която можеше да пламне заради политиката на “студена война” на американските империалисти, и в защита на мира на Земята. Именно това прекрасно разбираха те. Нашият народ от собствен опит до болка в душата си изпита трагедията на Втората световна война и, мислейки за своя спокоен,

умерен мирен живот, не можеше да стои безучастен, когато душата му неволно го теглеше към сражаваща се Корея. И аз реших да приготвя материали, за да помогна на Корея с чувството, че изпращам на корейския фронт боеприпаси.

Бяха изминали само няколко години от началото на строителството на новия живот. Затова, както всички семейства в България, и нашето семейство живееше трудно. По това време, освен сватбената рокля, аз нямаш нищо скъпоструващо. Тази рокля ми бе свързана със скъпи спомени, но аз без колебание я продадох, приготвих материали за помощ и заедно с писмо ги изпратих към Корея. В писмото писах, че моята душа, душата на майката, имаща деца, винаги е заедно със сражаващия се корейски народ и не се съмнявам в това, че ръководен от великия вожд Ким Ир Сен, героичният корейски народ непременно ще удържи победа над американските агресори.

От онова време моята обич към Корея се превърна в моята душа почти в инстинктивно чувство. Казват, че искреността дава на хората светъл ум, позволява да различат правилното от неправилното, и мъжеството без колебание се захваща за свещено дело.

И от онова време аз с голяма любов към корейския народ активно участвах в движението за оказване помок на Корея. Заедно с дъщеря си Мария, която учеше в гимназията, посещавах много семейства в София, призовавах ги да окажат помощ на Корея и събирах от тях материали и пари. Докато ги мъкнех опаковани към мястото за превоз, тежките пакети щяха да ми “откъс-

нат” ръцете, но аз не усещах ни умора, ни болка. При мисълта, че и тази нощ на корейска земя може да умре една майка от бомбардировките и зверствата на янките, в своята работа се чувствах недостатъчно сръчна. Решавах, че колкото повече бързам, толкова по-бързо ще настъпи краят на войната в Корея.

В тези дни, откликвайки на моя призив, членките на нашето женско дружество, разделени на три групи, разгръщаха движението за събиране материали, помощи и средства. Имаше такъв случай, който и досега не мога да забравя. “На бойното поле много важни са обувките” - с тази мисъл ние решихме да изпратим в помощ на корейските воители армейски обувки. За да ги доставим ние отидохме във Военното училище, намиращо се тогава в град София, при началника му генерал Славчо Трънски. Радушно посрещайки ни, генералът каза:

- Поздравявам Ви, Василка! Вчера във вестника прочетох, че вашето женско дружество разгръща активно движение за оказване помощ на корейските воители. С какво аз мога да Ви помогна?

- Ако имате в склада някакви стари армейски обувки, моля предайте ни ги!

Разбрал за какво сме дошли, генералът нареди на капитан Петров да ни даде от склада толкова неща, колкото поискаме.

Разбира се, тогава ние бихме могли да поискаме от генерала нови обувки. Но такъв лесен начин ние не избрахме. В материалите за сражаваща се Корея ние искаме да вложим своята искрена душа. Та нали най-добрите продукти и изделия за Корея се приготвяха по

разпореждане на нашата партия и правителство.

В склада завихме в плат старите армейски обувки, грабнахме ги и излязохме. И сега помня, че те бяха много тежки, сигурно именно защото бяха военни.

Занесохме обувките на поправка. Обущарят беше майстор и поправените обувки не отстъпваха на новите. Размерите бяха подходящи за корейците - от 38-ми до 41-ви номер. От останалите след поправката изрезки кожа и подметки, направихме обувки малки номера за корейските деца.

И нашето семейство тогава имаше купони за покупка на детски обувки. Макар нашите деца да носеха стари обувки, моят мъж с тези купони купи от магазина обувки голям размер и ги добави към материалите в помощ за Корея. В душата си му бях много благодарна, че той ме разбира и ми помага. Съжаляващите мои деца аз успокоявах с думите:

- Вие все пак имате старите си обувки. Но корейските дечица през бомбардировките ходят боси. Дайте малко да потърпим, деца мои мили!

В списъка с материалите за помощ, заедно с поправените обувки, имаше и дрехи, събрани от всички членки на нашето женско дружество. Внимателно ги опаковахме и написахме на кутията: "За корейските войници на фронта". По това време материалите в помощ на корейския фронт се събираха на Централната гара в София и оттам се отправяха към Корея. Помня, когато ние занесохме своите вещи на гарата, видяхме, че на платформата на големи купчини бяха струпани материалите за помощи.

Не мина много време и от Корея пристигна писмо от името на корейските фронтовици. И сега помня ясно този ден, когато секретарят на районния комитет на партията пред много хора с висок глас съобщи, че корейските войници са изпратили писмо с благодарности до членките на женската организация в нашия район. Писмото бе написано на корейски език. За да го преведем на български, ние ходихме къде ли не, даже и в китайското посолство в София.

В градския комитет на партията поставяха мен и другите членки на нашето районно женско дружество най-отпред като активистки в оказването на помощ за корейския фронт. И по това време, когато аз ден и нощ тичах да събирам материали в помощ на Корея, в район “Васил Левски”, където бях председателка на дружеството на жените, дойде вест, че от Корея ще пристигнат в България сираци от войната.

“Аз съм вашата майка!”

И аз и моят съпруг бяхме обикновени български граждани, от младини до старини все работници. Но ето, съдбата ме свърза с Корея през декември 1950 г., когато бях председателка на женското дружество в района. Мисля, че беше 24-то число. В един от кабинетите на районния комитет аз чух, че примерно към 1 юни 1952 г. на първо време ще пристигнат в нашата страна от Корея около 200 корейски деца: 140 момчета и 60 момичета на възраст от 7 до 13 години. Повечето бяха кръгли сирачета.

Когато се разнесе тази вест, колективът на известния в България Варненски симфоничен оркестър първи обеща да поеме 50 хиляди лева разходи за възпитание и образование на корейските деца. Този почин веднага подхванаха други учреждения и организации. Не бе минал и един ден, когато рязко нарасна броят на такива организации и хора, а правителството спешно прие организационни мерки за посрещане на сираците от Корея.

На 28 март 1952 г. с участието на представителите на Всенародния централен съвет по оказване помощ на корейския народ се проведе извънредно разширено заседание. И сега ясно помня някои решения на това заседание.

...Да се изгради комисия по организацията на посрещането на децата и пребиваването им в нашата страна.

...Разглеждане на Варна, Велинград, Костенец и детските райони около София, за да се установи къде да

се настанят корейските деца.

...Комитът по оказване помощ на корейския народ писмено да обяви началото на събиране средства за възпитание и образование на корейските деца в нашата страна.

...Министерството на народното здраве да проведе генерален медицински преглед на децата от Корея, пребиваващи в България и ако се налага медицинска помощ, да бъдат настанени в съответните учреждения, за да бъдат лекувани.

Освен всичко това, бе дадено разпореждане да се провежда регулярен медицински контрол и безплатно лечение на корейските деца по време на пребиваването им в България.

Общо взето решенията бяха с такова съдържание.

Дадено бе и разпореждане да се настанят корейските деца в общежитието “Република” в село Банкя, недалеч от София от 1 октомври 1952 г., а Червеният кръст добре да ремонтира зданието на общежитието, за да нямат корейските деца никакви неудобства.

Във всички селища и предприятия бяха организирани комисии по оказване помощ на корейските сирачета от войната, техният брой достигна 296, състоеха се от 900 души, от които 330 жени.

Освен това, с всеки изминал ден растеше броят на хората, изявили готовност ежемесечно да поемат от 100 до 1100 лева разходи за издържане на корейските деца, а имаше и такива, които бяха решили доброволно да вземат под своя грижа едно или две корейски деца до свършването на войната.

Не, това не бе обикновено изразяване на съчувствие или съболезнование...

А и самото посрещане на корейските деца в България стана ярка демонстрация на поддръжката за сражаваща се Корея. На 30 юни влакът на Червения кръст в България с корейските дечица пристигна на нашия граничен пункт в село Кардам.

На гарите, през които минаваше влакът с децата, в това число и на гара Стара Загора, много наши трудещи се, връчвайки цветя и подаръци, с чувство за кръвно родство топло посрещаха понеслите нещастие корейски дечица. Близки хората стават не само от кръвното родство, а и когато хората се разбират един друг и чувстват взаимна привързаност. Ето това вече, мисля, може да се нарече чувство за кръвно родство.

По това време аз започнах още повече да се интересувам от Корея. Много ми се искаше да зная: какви деца ще взема за отглеждане и възпитание, кои са те, в каква страна са расли, какви са били техните родители - затова с голямо любопитство започнах да се интересувам по-подробно от Корея.

Можех да си представя какво е било положението в страната, която е била феодална държава, а сетне е станала колония! Но и в тази сложна обстановка революционният вожд Ким Ир Сен е основал партия на трудовия народ, повел е въоръжена борба, установил е народна власт, провел е редица демократични реформи и е дал на хората на труда възможност да вземат в свои ръце властта и средствата за производство.

По такъв начин корейският народ, имащ 5-хилядо-

летна история, за първи път е построил страна на народа. Но след дълго време американските империалисти, насъсквайки южнокорейските реакционери, провокирали войната.

Колко трудно е било на корейския народ, когато американските империалисти, водили повече от 100 години агресивни войни и грабежи, замислили да го покорят, още когато не били изминали и 5 години от строителството на новия свободен живот.

По това време именно социалистическите страни решиха да приемат и да се грижат за корейските сирачета.

Аз с гордост мога да отбележа, че и в издържането на тези деца, нашите български жени бяха по-самоотвержени в сравнение с жените от други страни и ще дам пример за това. По това време нашият централен партийен вестник “Работническо дело” призова българските жени с такива думи:

“Жени и майки от България, нека навсякъде провеждаме тази благородна и високохуманна дейност! Всички сте длъжни да станете активни участнички в това движение! Да ходим от един апартамент в друг, от къща на къща, да разкажем на хората за вопиющите деяния на американците, за победите на героичния корейски народ, сражаващ се за всяка педя земя на своето Отечество и за преживените огромни страдания. Да отидем в селата, да изтъчем от вълнените конци дрехи, бельо, чорапи и ръкавици за жените и децата на Корея! По мъничко да отделим от всичко наше и да облекчим страданията поне на една майка в Корея и за изстраждането

поне на едно детенце в Корея!”

Нашето правителство прояви голямо внимание и обич към сирачетата на Корея, които живяха и се учиха в нашата страна. Ето такива практически бяха първите интернационални мерки, проведени в Народна република България. И в нашето районно женско дружество непрестанно идваха дарители на дрехи, продоволствия и различни стоки от първа необходимост, както и добросърдечни хора с предложение да приемат в своето семейство корейски сирачета от войната.

Заслужават похвала също забележителните постъпки на българските деца, които сваляха своята дреха от гърба си, за да сгребят корейските деца, плачещи и треперещи от студ далече оттук, изхвърлените сред руините сирачета от запалителните бомби на американските бандити. Всичко това показва интернационалния дух на българите от всички поколения и в същото време то стана наше безценно духовно богатство, което не бива да се оставя неотбелязано на страниците на летописите, а да се предава през вековете на бъдещите поколения.

След няколко дни корейските деца пристигнаха и в нашия район. Гледайки бедните корейски сирачета от войната, аз си спомних своето изпълнено с унижения и глад детство, и ми се стори, че тези дечица не са от чужда страна, не са на чужди родители... и се просълзах.

Сред тях забелязах един малчуган, който нямаше и 10 годинки. Той беше в огромни обувки, косите му бяха порасли чак до рамената. Приближих към него и непреднамерено му събух обувките. Между ноктите, сплескани от ударите по камъните, когато е ходил бос, се

беше спекла гъста кръв, стъпалата му дотолкова бяха огрубели, че напомняха волкска кожа. Не можах да удържа сълзите си и държейки го за крачето, дадох воля на плача...

На неговите години би следвало да се гушка в обятията на майка си, но каква беше вината му, че е трябвало да пристигне в такъв вид в далечната наша страна? От тези мисли у мен се разгоря чувство на ненавист към янките, които бяха причинили на това момченце такова голямо нещастие и се бяха опитали безпощадно да стъпчат живота му на такава крехка възраст.

Моят роден дом се намира в село Желява на 24 километра от Софии. В продължение на 10 години слугувах у богатшите, бях облечена в дрипи, понякога се налагаше боса да ходя в София да прося милостиня.

Много години по-късно, когато продължавах дейността си за дружбата и солидарността с корейския народ, случайно попаднах на корейския игрален филм "Цветарката". Героинята на филма Код Пун съвсем точно ми напомни за мен самата в онези години и аз се просълзих.

Просълзи се и майка ми, когато заведох детето вкъщи, Баща ми също, лежейки на леглото, безмълвно плачеше. Аз с всички сили се стараех с нещо да нагостя баща си, останал инвалид от Балканската война. Бос, удрял се в камъни, със изпочупени нокти, с неизвестно колко драскотини и изтекла кръв...

Гледайки това момченце, си спомних своето мъчително детство и си помислих каква болка би изпитало сърцето на майка му ако можеше да го види в този вид.

И отново се просълзих...

Реших сама да взема и да се грижа за тези нещастни дечица и, посещавайки много семейства, призовавах жените да станат майки на тези корейски сирачета от войната. Говорех на нашите жени:

- Какво щеше да стане, ако 5 години след освобождението от турско робство отново избухнеше война? И как ще се чувствате, ако фашистите отново тръгнат към нас, за да ни отнемат свободата и живота? Такива неща стават сега в Корея...

Тези мои думи трогваха душите на добрите софийски жени. Всички семейства, у които ходих, откликнаха на моя призив. Сред тях имаше както стари жени, така и съвсем млади, които току-що бяха правили сватба. Имаше много добри семейства, които поискаха да вземат по едно-две корейски деца, а други даже - по три-четири. Дълбокото съчувствие на българските жени към корейските сирачета ги е подтикнало, несъмнено, към проява на такава благородна нравственост.

Ние сме хора с различна кръв, но изглежда това не пречи на чувствата ни на обич, човечност и привързаност... И тогава аз реших да отдам своята младост и всичките си сили и енергия в името на тези деца, като комунистка, като жена и майка. Искаше ми се да израснат щастливи тези деца, на които още в зората на съществуването е разбит животът, заради безчовечните американци.

Корейските деца, лишени от своите родители още в детските си години и докарани в непозната чужда страна, известно време с тревога гледаха на съвсем непри-

личащите на азиатците за първи път видяни европейци и странен вид на здания и улици.

За мен бе разбираемо душевното състояние на тези деца. Те бяха толкова малки, а вече увенчани с трънени венци! Някои от тях постоянно се намираха под страх. А момиченцата изплашено затреперваха даже от едно по-силно почукване по вратата.

Веднъж аз, поднасяйки на децата супа, изпуснах чинията. Разнесе се неголям трясък и много от децата се разтрепераха, скриха се под масата и започнаха силно да плачат.

Гледайки това, ми се стори, че сърцето ми се къса на части. Децата бяха толкова наплашени от бомбите, че са обхванати от страх и са винаги подтиснати... Още по-усърдно започнах да се грижа за тях. Не мога да сметна колко безсънни нощи съм изкарала, взимайки на ръце малките деца, които насън викаха майка си и плачеха. Тогава аз взимах детето на ръце, тихо му пеех приспивна песничка и си мислех: не трябва да се повтори нещастното ми детство, бедни мои дечица!

По цели дни тичах насам-натам и все пак не чувствах умора. Скоро корейските деца започнаха да ми викат “мамо” и силно се привързаха към мен.

Постепенно просветляха тревожните лица на децата и в мрачните им очи запламтяха искрички. Гледайки ги, в мен се възроди насторението от онези минути, когато целувах моето синче, правещо първите стъпки.

Нашата женска организация продължаваше да изпраща материали в помощ на сражаващия се корейски народ. Ни най-малко не съжалявахме, нито изпитвахме

трудности. Та нали нашите класови братя се сражаваха с агресорите! Помощта за корейския фронт се извършваше не просто като събиране и изпращане на материали. Ние считяхме това за класова борба, с която искахме да вдъхнем сили и вяра у нашите братя и сестри, сражаващи се за свободата си и за отстояване на своето достойнство.

Да, не е лесно изцяло да изпълниш братския си дълг. Ето например, у нас обувките се произвеждат с оглед на телосложението на българина, затова те съвсем не бяха подходящи за корейците. Ръцете на работничките от нашето женско дружество вече бяха изподрани, всички бяха вече преуморени, но не преставаха да търсят на око размерите на краката на корейците и отново шиеха обувки.

До такава степен се бяха отдали на шивачеството нашите жени, че кожата между големия пръст и показалеца им се бе така втвърдила, че не можеха да хванат предмет в ръка. И аз по това време се отдадох на шиене, вероятно най-голямото през целия ми дълъг живот.

Много тичах по делата на женското дружество, събирах и подготвях материали за помощи, понякога няхах време да обърна внимание на децата си. На моите корейски дечица. Ако не намирах време да отида при тях, те сами първи идваха при мен. Идваха всички наведнъж и, не смеейки да влязат в работния кабинет на женското дружество, стояха в коридора. И когато аз излизах, те с викове “Мамо!” отдалече на бегом се хвърляха в обятията ми. Сред тях имаше и мънички, които обидено се нацупваха, готови да заплачат. И тогава по-големите

деца ги потупваха леко, да не доскучават на майка си. На мен ми беше тежко на душата и изпитвах чувство на вина. Прегръщах ги с двете си ръце и присках към гърдите си...

Бедните ми дечица!... Как тъгувах по майка си, как искаха да дойдат при майка си!!!

Син Сан Чжун, това момченце, което беше с огромните обувки, продължаваше да лежи на гърдите ми и взе да хлипа. Изтривах му сълзите и го успокоявах:

- Няма нищо, аз съм вашата майка!

Заедно с тях отидох в кинотеатъра “Левски”, където работех на щат по това време, показах им един филм. Децата силно се учудваха и радваха, защото за първи път гледаха кино. Помня как се просълзих като ги наблюдавах.

Започнах да водя тези деца в кинотеатъра, за да могат за краткото време в киносалона да забравят всяка мъка, да се порадват и повеселят. И впоследствие при всеки удобен случай децата идваха при мен в кинотеатъра, гледаха филми, играеха и даже ми помагаша в работата. А аз вътрешно си мислех: колко е хубаво, че работя в кинотеатър... Мога колкото си искам да показвам филми на децата...

Понякога отивах заедно с тях в столовата, няхах пари, но ги хранех с хляб и чай. Беше ми тъжно, че не мога да нахраня още толкова като тези сирачета.

Повече от всичко ме безпокоеше това, че сред тях имаше болни, още непривикнали към природните условия, храната и обичаите на нашата България. Болните се лекуваха в болницата, разположена недалече

от зданието на нашето районно женско дружество. Когато им отивах на свиждане, те не се отделяха от мен и настоятелно молеха да ходя всеки ден, иначе ще тъгуват за “майка си”.

Наистина, корейските деца действаха така мило, че аз цялата им се посветих. Понякога с мъжа ми бяхме принудени да отидем - аз при едно дете в една болница, той - при второ в друга. А децата, които навестяваше съпругът ми, го посрещаха с въпроси: “Защо не е дошла нашата майка? Да беше пристигнал заедно с мама...”

Времето все не ми стигаше, но колкото и да бях затруднена, щом научавах за тяхното желание, забързвах за болницата при корейчетата, любими за мен колкото родните ми деца. Мислите ми бяха заети от едно-единствено желание - да направя всичко по силите си, за да растат тези бедни сирачета щастливи и никаква сянка да не пада повече в живота им.

Дже вървейки по улицата, си мислех: нахранил ли се е достатъчно Ен Хе (момче с едро телосложение), няма ли температура Хе Гим (девойче постоянно боледуващо, чиято майка бе загинала от бактериологична бомба)? Затова самите другари, работещи в женското ни дружество често отбелязваха, че съм станала истинска майка и на корейските деца.

Но аз, като стопанка вече на такова многодетно семейство, което имаше потребности като всяко друго нормално семейство, при онези трудни условия нито веднъж не успях да нахраня донасити и да облека предостатъчно топло всички деца. А това постоянно ме тревожеше.

И тогава моето желание се сбъдна. Партията и правителството на нашата страна учредиха в Банкя и Първомай учебни заведения на името на Ким Ир Сен, за да възпитават и обучават в тях сирачетата от войната. В училище “Ким Ир Сен” в Банкя започна да се учи първата група от 200 корейски момченца и момиченца, а в школата “Ким Ир Сен” в Първомай - пристигналата втора група от 300 корейски сирачета.

Когато настъпи часът те да тръгват, ми беше много тежко да ги пусна. И децата не искаха да се разделят с мен и горчиво плачеха. Аз се страех с разбираеми думи да ги уговарям и успокоявам:

- Ако вие останете с мен, няма да можете добре да се храните и обличате, както в училище. Затова трябва да отидете там и да участвате в живота на пионерската организация. Само тогава вие можете да станете забележителни хора...

Говорейки това, аз самата се просълзявах.

След като корейчетата заминаха в училището, аз често ги навестяхах. Сан Чжун, Хе Гим и други деца също идваха при мен в нашия кинотеатър.

Когато отивах в училище “Ким Ир Сен” в Банкя, където се учеха любимите ми деца, първият директор на това училище Ангел Кръстев винаги ме посрещаше радостно. Той всеки път ми разказваше за държавните мерки, отново предприети за корейските деца.

И сега помня, че нашето правителство, в качеството на нова крачка, постанови на всички корейски деца да се дават по 10 лева месечно за лични разходи, да се повиши дневната им дажба между 8 и 12 лева и редовно

да им се осигуряват месни и млечни продукти.

Да, веднага се виждаше как партията и правителството разгръщат тази дейност на широка нога.

Колко солидни изглеждаха вече корейските ученици, облечени в ученическа униформа, с червени пионерски връзки, точно както и българските ученици!

Колективно бяха подстригали чорлавите им дълги коси. Не беше останала и следа от онези малчугани, които първи бяха пристигнали в България - мърляви, рошави, изтощени, кожа и кости - бежанците от районите на военните действия. Сега те вече изглеждаха пълни с кипяща енергия и жизнерадостни.

Ако дотогава аз и колежките ми от районното женско дружество правехме едно-друго за децата, то повече ги хранехме с хляб, а понякога ги водехме в столовата и на кино, сега държавата ги беше включила изцяло в своята хуманна безплатна образователна социалистическа система.

Беше ми много приятно, когато ги видях такива и сякаш отлетяха всичките ми тревоги по тях.

И все пак за всяко дете най-хубавото нещо на света е майката. Макар те да живееха, обградени с грижи от преподавателите и работниците в училищата, когато аз отидох при тях, щом ме забелязаха, още отдалече с викове "Дойде нашата майка!", затичаха към мен и се хвърлиха в обятията ми.

Само хора, които не са изпитвали чувството на щастие и гордост, трудно ще разберат какво ми беше в тези мигове. Аз целия ден прекарах с тях, приемах и нежностите и лудориите им, проверявах домашните им, учех

ги да говорят още по-добре български език и се веселихме. Те вече сносно говореха български. Бяха много умни и прекрасни деца.

Забележително беше как от ден на ден пред очите ми те израстваха и физически, и духовно.

И сега ясно помня как получихме вестта, че войната в Корея е завършила с поражение на САЩ. Тази вест за победата на корейския народ донесе неопишуема радост на намиращите се в нашата страна сирачета от войната. Прегръщахме се, плачехме и се смеехме...

И до ден днешен пред очите ми е картината от тези мигове, когато целия ден заедно с дечицата, прегърнати през рамо, ходехме из село Банкя, смеехме се и шумяхме. Децата до пресипване скандираха: “Да живее пълководецът Ким Ир Сен!” А аз им говорех:

- Вашата родина победи американците, не напразно проляха кръвта си вашите родители...

Това време за мен бе така радостно и щастливо, както деня на разгрома на агресорите от нацистка Германия в България.

Корейските деца, израснали тези години в нашата България, никога няма да забравят, че в периода на тяхното пребиваване у нас, много българи проявяваха любов и самоотверженост и положили много труд за тяхното нормално образование и развитие.

После настъпи още един голям празник.

Правителствена делегация на КНДР, начело с др. Ким Ир Сен, от 25 до 29 юни 1956 г. направи официално посещение в нашата България. Тогава на площад “Девети септември” в столицата ни се състоя 100-хиляден

масов митинг в чест на президента Ким Ир Сен.

На него той произнесе знаменателна реч. В нея изтъкна, че братският български народ по време на войната в Корея и в следващите години с родителски чувства се е грижел за обучението и възпитанието на много корейски сирачета.

Тази огромна помощ - подчерта др. Ким Ир Сен - стана едно от важните условия, позволяващи на корейския народ да постигне бързо възстановяване и развитие на икономиката, вдъхнови корейския народ в борбата му за мирно обединение на Родината.

Заедно с корейските студенти

След изпращането на училище на корейските сирачета, към които се бях привързала като към свои родни деца, скоро пристигна вестта, че България ще приеме да следват студенти от Корея.

Впоследствие узнах, че великият вожд на корейския народ президентът Ким Ир Сен още в онези дни, когато са се водили горещи боеве, е издал заповед като върховен главнокомандващ: за следвоенното възстановяване и строителство да се отзоват във висшите учебни заведения сражаващите се на фронта студенти и да продължат учението си. И някои от тези отзовани студенти да дойда да учат в България.

Аз се удивих.

Американците от самото начало на корейската война с намерение на всяка цена да постигнат реванш за позорното си поражение, прехвърлиха на фронта огромен контингент сили, вдигнаха под оръжие и войските на своите съюзници и предприемаха настъпление след настъпление. И в това решително, напрегнато време да бъдат отзовани не един и двама, а хиляди военнотружители и да бъдат изпратени от фронта на студентската скамейка. На такава крачка може да се реши само военачалник, притежаващ ненадмината храброст и увереност.

Да, Ким Ир Сен беше удивително хладнокръвен полководец!

Разбира се, аз бях чула, че още ненавършил 30 години, бе разгромил милионната Квантунска армия на им-

периалистическа Япония, но не знаех, че притежава такава железна воля и смелост...

Казваха, че той постъпва така не за първи път.

Още в началото на войната, през юни 1950 година обучаващите се в Съветския съюз студенти, научили за започналата война, колективно прекратили занятията си и поискали да заминат на фронта. А президентът Ким Ир Сен настоятелно им говорел: ще се сражаваме ние за Родината, а вие, другари, сте длъжни още по-усърдно да се учите и за тези, които се сражават, за да внесете своята лепта в развитието и строителството на победилата Родина.

Аз трудно сдържах силното си желание колкото може по-бързо да посрещна пристигащите в нашата страна да се учат фронтови, решително и неотстъпно громили, под ръководството на видния си военачалник, американците, воюващи за “всемогъществото” си в света.

Срещнах се с тях в София през есента на 1952 година. Първата група, пристигнала на 6 октомври, се състоеше от 50 корейски младежи и девойки, дошли да получат висше образование в нашата страна. На предната страна на локомотива висеха обрамчени цветни портрети на Йосиф Висарионович Сталин, Георги Димитров и Ким Ир Сен. Беше късно, но на столичната железопътна гара стотици български студенти горещо приветстваха своите нови другари по учение. Сред тях имаше такива, чийто глави и ръце бяха бинтовани. Вероятно правителството на КНДР бе предприело мерки, те да могат да получат в България и лечение, и образование.

За горещото приветствие, оказано на чужда земя, от-
ветна реч произнесе симпатичен корейски младеж,
бивш сержант от артилерията на Корейската народна
армия с пет ордена и три медала на гърдите си за бойни
заслуги на корейския фронт.

Българската телеграфна агенция съобщи за събити-
ето в този ден на Софийската централна гара следното:
“Почти всички корейски младежи и девойки пристига-
ха направо от фронта. В личните записки на Тхе Ха Сик,
сержант-минометчик, е написано, че на негова сметка
има 120 убити и ранени врагове. Сержант-разузнавачът
Ким Хен Ре е взел в плен петима вражески офицери,
убил и ранил е 50 агресори, за което е награден с 4 ор-
дена и 3 медала...”

И по-късно пристигнаха в България много предста-
вители на корейската младеж. В учебните заведения да
учат за тежката промишленост отидоха 19 човека, за
леката промишленост - 6, за селското стопанство - 12,
за електроенергетическата промишленост - 6, и в такъв
ред бяха разпределяни в специализираните висши
училища по всички профили на икономиката...

Както ми е известно, месечната стипендия на всеки
бе 600 лева, по 2000 лева излизаха месечните разходи
на корейски студент. С тези пари те трябваше да си ку-
пуват дрехи, обувки и учебни принадлежности. Настане-
ни бяха в общежития в Ямбол, Левски и други градове.

Корейските студенти всички като по стандарт външ-
но изглеждаха солидни и сериозни... Навярно защото
бяха отговорни бойци, на чийто плещи лежеше само по-
бедата. Като ги гледах, как се държат с достойнство,

безупречно, макар и далеч от Родината си, на европейска земя, ми беше много приятно и леко на душата.

След изпращането на корейските деца на училище по едно време аз чувствах някаква душевна празнота и реших да я преодолея с грижа за корейските студенти.

Силно затупка моето сърце, когато се срещнах за първи път със синовете и дъщерите на Корея, героично сражавали се против американските агресори, с корейските студенти - бойци на непобедимия стоманен пълководец великия вожд Ким Ир Сен.

Струваше ми се, че са се върнали от бойното поле нашите деца, сражавали се с немските фашисти, затова ми се искаше дълго да се вирам в техните лица, всеки ден да се срещам с тях и да чувам техния глас.

След няколко дни успях да са видя отново с тях на тържествения митинг-парад в чест на Октомврийската революция в Русия.

В този ден корейският младеж Ким Док Чхо, събрал от своите приятели всички букети цветя, ми ги донесе като на активистка в движението за оказване помощ на корейския фронт. Да получиш цветя пред очите на толкова много хора от млад корейски герой! От радост се притесних, а после му казах:

- Тези цветя преподнесете, моля Ви, на генералния секретар на ЦК на Българската комунистическа партия другаря Вълко Червенков на трибуната!

След митинга аз се простих с корейците и си тръгнах. Както крачех, се обърнах назад и гледам - те отново стоят на същото място и махат с ръце. Стана ми неудобно да си тръгна първа и пак се върнах при тях, поканих

ги в столовата, после им показах съветския игрален филм “Чапаев” в кинотеатъра, където работех.

И впоследствие те често идваха в нашето кино “Левски” да гледат филми.

Веднъж, когато отидох на работа, ми казаха, че ме викат в Министерството на културата. За какво ли? Може би задето показвах безплатно на корейските деца и студенти филми?! И моите колеги не можеха да не се безпокоят.

Аз отидох в Министерството на културата. Там един отговорен работник отначало със строг глас ме попита: “Кой ти е дал право безплатно да показваш филми на корейците?” Но, недочакал отговор, той здраво ми стисна ръката и се усмихна: “Вие сте извършили много добро дело. И занапред продължавайте така!” Такова искрено беше чувството на нашите българи към корей-

ския народ. Аз често канех корейските студенти в дома си. Слушах техните разкази за сражаващата се Корея, помагах им да усвояват българския език, безкористно за грижех за техния живот в България.

Разбира се, хората от Изтока много трудно привикват към европейската култура и обичаи. В частност, физически слабите девойки губят апетит и често боледуват.

Веднъж силно заболя студентка на име Пак Йон Юн. Аз ѝ приготвих вкусно ядене и отидох в общежитието. Тя без сили лежете на кревата. Аз с лъжичка ѝ давах в устата храната. А когато тя имаше висока температура, седех до главата ѝ всяка нощ неотлъчно. Тогава девойката, забелязвайки ме, се усмихна от болничния креват, здраво стисна ръцете ми и тихо възкликна: “Мамо! Мамо!” Очите ѝ се напълниха със сълзи...

Имаше и такъв случай. Когато в болницата решиха да ампутират на Пак Ен Гор ранената на фронта ръка, защото иначе имаше опасност от гангрена и смърт, той се отказа от операцията. Каза: “Ако е неизбежна ампутиацията, по-добре да ми отрежат не ръката, а главата”. Аз не можах да остана равнодушна и умолявах лекарите да не извършват ампутиацията. И отново се състоя лекарски консилиум. Предприеха рационални методи на лечение и накрая - без ампутиация му излекуваха ръката. При всяка среща с мен Пак Ен Гор говореше: “Тази моя ръка остана цяла благодарение на вас, скъпа майко”.

Докато той лежа в болницата, почти всеки ден го навестях. А той се гордееше с мен, като със своя родна майка и неговите съседи по легло даже ме питаха не

съм ли пристигнала от Корея.

Пак Сан Йон и другите младежи, забелязали, че аз често отивам при тях в общежитието и даже им пера бельото, с умиление говореха: “Вие, майко, пак сте се потрудили за нас!” На мен ми беше много приятно да ги виждам такива. Грижех се за тях като за родни деца и корейските студенти ме наричаха “Мама Василка!”

В неделя и другите почивни дни те, всички накуп идваха при мен къщи и вдигайки много шум ми помагаша в домашната работа. Имаше и случаи, когато те влизаха в дома ми преди мен и се скриваха по стайте - кой тук, кой там. Може би им се искаше да си играят на криеница с мен... Аз влизам в стаята и беззлобно викам: “Всички да се явят!” А те отговарят: “Назовете нашите имена и тогава ще дойдем!” Аз назовавам: “Ким Док Чхо!” и действително се подава изпод масата главата на Ким Док Чхо, а когато извиквам: “Кан Син Чжа!”, иззад вратата се измъква закачливата девойка Кан Син Чжа.

Особено девойките активно помагаша в работата по приготвяне на обувки за изпращане в Корея, което бе поръчано на нашето женско дружество. Корейските девойки за разлика от по-голямата част европейски жени бяха кротки по характер и работеха добре и съвестно.

Отначало от Корея изпратиха в България ранените на фронта за лечение, а също и за образование, а после изпращаха в нашата страна по 80-100 студенти изключително за висше образование. И те често идваха в нашия кинотеатър. Те вече добре знаеха за мен, може би бяха чели по вестниците в своята родина за мен. Преди

това от Корея бяха дошли при мен двама журналисти. И написаната от тях статия за мен, вероятно е била поместена във вестниците.

Понякога получавах писма и от корейски студенти, учещи се в Китай или в Съветския съюз. Те сърдечно ме молеха да им изпратя своя фотография и отменно писмо. Тези писма, които аз получих по време на корейската война от корейците, живеещи в родината си или в други страни, без преувеличение, наброяват 3800. Пазя ги внимателно и досега у дома в моя роден край. Веднъж един журналист от София, посетил моя роден дом, учудено каза: “И Тодор Живков вероятно не е получавал толкова много писма като Вас”.

Моята дъщеря Мария много се стараеше да отговаря на всички тези писма. И сега в стаята, където тя живееше, на масата лежи недописано отменно писмо и сборник стихове, посветени на Корея. Да, тя действително беше енергична, простодушна и акуратна.

В хода на общуването с корейските студенти аз скоро усетих у тях особена обща черта. Обикновено хората далече в чужбина тъгуват по родния край, по родители и семейство, по другари. Но аз забелязах у тях наред с тази тъга по родната земя и нещо друго.

Това бе чувството на безгранично уважение към президента Ким Ир Сен и силната тъга по него, горещото влечение към него... Разбира се, тази особена черта не мога точно да кажа каква е, но все пак открих тази специфична настроеност. В есенните вечери, когато падат листата, в пролетните неделни дни, когато всички градини се изпълват с цветя, студентите често си спомняха

за изминалия живот. Всеки път, когато те прехвърляха в паметта си адския унижаващ живот до освобождението на страната, подчертаваха, че за сегашната промяна в тяхната съдба те са задължени на уважания президент Ким Ир Сен, който след продължителната антияпонска въоръжена борба освободи Корея.

Вчерашният артилерист, студентът Чве Хон Хван бе имал тъжно минало, тежък живот до освобождението на Корея. Той разказа за своя роден край, не запомних къде беше точно, но той е родом някъде из северните краища на Корея. От ранните си години той, заедно с родителите си, работещи под аренда земята на чорбаджията от съседното село, цял ден е прегъвал гръб и се е обливал в пот на полето.

Неговите родители с непосилен труд едва свързвали двата края, все пак решили с цената на всичко да дадат образование на единствения син в семейството, занимавали се със земеделие, не скръствайки ръце, работели като ратаи и със събраните с голяма мъка пари успяли да изпратят сина си в гимназията.

Хон Хван мечтал само за едно: час по-скоро да завърши средното си образование, да си намери в големия град прилична работа и да не позволи повече да слуговат родителите му.

Въпреки житейските неволи, Хон Хван се запознал с красива девойка от съседното село, която учила в същото училище. Те се разбирали един друг и се договорили за бъдещето.

В последния клас веднъж след часовете, той се върнал вкъщи. Там забелязал, че неизвестно защо старите

му родители са силно огорчени. Дотогава родителите му, въпреки трудностите, нито веднъж не изглеждали огорчени или уморени. Хон Хван попитал: каква е станало? Майка му, изтривайки сълзите си с крайчеца на роклята си, му показала призовка за “принудителната войска от учащи се”, където стоял голям червен щабен печат на военния гарнизон на японските войски.

Към края на Тихоокеанската кампания Япония насилствено мобилизирала в Корея даже учащите се в гимназиите за попълнение на своите сили, не стигащи за водене на война на китайския фронт и в Югоизточна Азия, и ги изпращала към Филипините и на фронта в Индокитай. Да, това било като гръм от ясно небе.

Нали той мечтал след училището да си намери работа, да заведе при семейството си любимата девойка, да се погрижи за понасящите досега тежести заради него родители, а сега трябва да облече военната униформа на друга страна, да замине в далечни южни краища и да воюва, без да е сигурен дали ще остане жив или не? Седяли до късна нощ тримата, въздишали и проливали сълзи и изведнъж баща му с решителен тон наредил на Хон Хван още тази нощ да напусне родния край.

Бащата заповядва да избяга оттук по-далече от лапите на японците! Майката се изплашила, а Хон Хван хич не искал да се съгласи с татко си. Той добре знаел какво означава това. Но бащата твърдо стоял на своето.

Към разсъмване, когато запели първите петли, Хон Хван със сълзи се простил с любимата си девойка край оградата на селото и се уговорил с нея непременно да се срещнат отново след освобождението на страната.

След това той поел пешком на път и след няколко дни на един пристан се качил на корабче на контрабандисти, с което пристигнал в Япония.

В японската префектура Симоносеки той с труд си намерил квартира. Денем се криел, нощем ходел на пристанището и работил като хамалин, с което едвам свързвал двата края. Изобщо Хон Хван не бил от здравеняците, а бил останал без сили от недояждане и живеел на границата на смъртта. И в чуждата страна съпругата на неговия хазаин помогнала да запази живота си, но с такова здравословно състояние не можел нищо да прави. Тогава той започнал да възстановява в паметта си чутите от братовчедите си медицински знания и пробвал да се лекува сам, набавил си специализирана литература и започнал да изучава медицината.

Година след избягването в Япония той успешно издържал приемния изпит в Медицинското училище на тази префектура и започнал да учи в него.

Денем той се занимавал в училище, а вечер отивал на пристанището и се наемал за хамалин. Това било непоносимо трудно, но друг път нямало. Той търпял всичко това, мечтаейки за деня, когато ще се върне в родния си край и ще се срещне с родителите и любимата си девойка. “Ето, ще се върна в родината като истински лекар, а как ли ще се зарадват татко и мама!” - Хон Хван бил целия погълнат от тези мисли.

Минали няколко дни след започването на училище. Но настигналите го чак в Япония проклети полицаи го хванали и го хвърлили в затвора. Там му нанесли жесток побой и той бил целият в кръв. Раните още не били

зараснали, когато японците го зачислили в списъка на неблагонадеждните студенти и го изпратили във войската на индокитайския фронт при най-тежки условия.

Там той изкарал малко над 10 месеца. Това бил адски живот. Служил в отряд, отвсякъде обкръжен с американски войски, затова напълно било прекратено снабдяването. На първо време се хранили със сурово конско месо, а когато и то свършило, започнали да се убиват един друг и да се хранят с човешко месо.

Слушайки този разказ, си помислих, че на света няма по-свирепа орда от японската армия.

За щастие, Япония не могла дълго да удържи и претърпяла поражение, иначе Хон Хван го чакала трагична смърт в неведомите джунгли на южните краища.

Спасен от неминуема гибел, той се върнал в родния си край. След бягството на сина, прибрали в полицията баща му и го пребили почти до смърт. Бащата, осакастен, бил прикован към леглото, а майката, съвсем побеляла през това време, прегърнала сина си и горчиво заплакала.

След това му казали, че девойката от съседното село, скоро след бягството на Хон Хван, я завербували в “отряда за саможертва” на японската армия и до този момент нямало никакви вести от нея. “Отряд за саможертва” - това било благовидното название на “отряда на жените от воените бордеи” на японската армия, който често в последно време пращал призовки за “регулиране” на корейско-японските отношения.

Чакали девойката в продължение на 5 години след освобождението на страната, но и досега още не е извес-

тно: въобще жива ли е тя?...

След като изслушах този разказ за неговото горчиво минало, цялата нощ не можах да мигна. Всички студенти, пристигнали в нашата страна, преминали през подобни изпитания, бяха мъченици.

Президентът Ким Ир Сен разгроми японската армия и построи истинска народна държава. Иначе за тези млади хора бе невъзможно дори да си помислят за задгранично учение. Такава беше моята съдба и съдбата на болшинството хора и в нашата страна.

Забележителният вожд на нашия народ другарят Георги Димитров ръководеше антифашисткото движение и прогони агресорите. Иначе бе невъзможно за мен, която в миналото бях подхвърляна само на унижения и оскърбления, да бъда отговорна обществена деятелка в женското дружество на цял район...

Родините ни са различни, но заради общата съдба в миналото, мисля, ние за кратко време така се сближихме и здраво се сприятелихме.

При всеки удобен случай корейските студенти с увлечение ми разказваха как след освобождението на страната, след обнародването на закона за земеделската реформа и закона за национализацията на промишлеността, станали стопани на земите и заводите, как в много семейства от три поколения за първи път се появили студенти. Да, у всички темата на разказа бе различна, но всички си приличаха по едно - че те са задължени за този си нов живот на президента Ким Ир Сен.

От техните разкази аз още по-задълбочено се запознах с историята на съвременна Корея и разбрах, че чув-

ството на безкрайно уважение и вярност към президента Ким Ир Сен, допринесъл за истинския живот на подтиснатите и унижените в миналото, е благородно чувство и убеждение, основано на реалната действителност в живота на целия корейски народ.

Разбрах още, че именно това бе станало източник на сили за корейския народ, проявяващ безпримерен героизъм в свещената Отечествена освободителна война против американските агресори. От всичко това аз получих силен подтик. То ми даде ясно да разбера, че силата, проявена в името на своя вожд, е послужила за ключ към това, че Корея, страната с неголяма територия и несравнима със САЩ по военна сила, постига само победи в схватките с американските войски.

Именно с тази сила корейският народ геройски се сражаваше и разгроми американските агресори, победи във войната и забележително защити суверенитета на страната си. Това означава, че корейският народ отстоя източния форпост на социализма. Американските империалисти, не знаещи поражение, за първи път в своята история изпиха горчивата чаша на загубата в корейската война. Това стана начало на залеза на американския империализъм.

Победата на корейския народ във войната укрепи не само у българите, но и у прогресивните сили и съвести в света вярата, че правото дело непременно ще възтържествува. Корейският народ не допусна поддръжката и помощта на българския народ да останат напразни.

Американските империалисти, превърнали в руини Корея, демагогски тръбяха, че видите ли, и за 100 го-

дини Корея няма да успее да се изправи на крака. Корейските студенти решиха още по-добре да се учат, за да сринат тези нагли пророчества на янките.

Аз вярвах, че тези студенти, след като завършат, ще се върнат в Корея и ще изиграят голяма роля в превръщането на своята Родина за кратки срокове в социалистическо индустриално общество под ръководството на великия президент Ким Ир Сен.

После аз получавах вести за някои от тях.

Общителният Пак Сан Йон с продълговатото лице стана отговорен работник в Министерството на селското стопанство, а по характер откровената като дете девойка Пак Йон Юн - началник на Главното управление на обувната промишленост. Може би е смешно, но ми се струва, че тази девойка, която в свободното от учене време, усърдно помагаше на майките в нашето женско дружество, настойчиво бе усвоила технологията за приготвяне на обувки и на тази основа бе свързала своята съдба с обувната промишленост.

Пак Ен Гор, който в болницата решително бе отказал ампутация на ръката си, научих, че работел в ЦК на партията, а Ким Сан Чжун, умеещият интересно да разказва и притежаващ вроден ораторски талант, стана известен учен и педагог, доктор на науките и професор в Политехническия университет "Ким Чек".

Аз не скривах радостта си при мисълта, че за тяхното достойно израстване и развитие има принос безкористната помощ и усилия на партията и правителството на нашата България и в някаква степен и моят труд, и моята обич към тях.

2. Пленена от облика на великия човек

Букетът от рози

По време на своето управление нашият скъп вожд другарят Тодор Живков ми зададе такъв въпрос:

- Вие кого уважавате повече - мен, или президента на Корея Ким Ир Сен?

Аз не можах веднага да отговоря. Другарят Тодор Живков продължи:

- Аз добре знам, че Вие повече уважавате президента Ким Ир Сен!

Да, считам за безмерно щастие в своя живот това, че съдбата ме срещна с най-уважавания в света президент Ким Ир Сен и оттогава живея в обкръжение на особени грижи.

И сега, когато мисля за президента Ким Ир Сен, то неволно си представям пред очите онези далечни отминали дни на 1956 година. За мен тази година е незабравима. За мен лично тя бе знаменателна с това, че тогава за първи път се срещнах с великия вожд на корейския народ и прогресивните хора на планетата президента Ким Ир Сен. Година, която през целия си живот съхраних в душата си и почитах. И за нашите страни България и Корея бе много важна година, извършила прелом в революцията и строителството на социализма.

За корейския народ и корейската революция годината 56-та бе много трудна.

Впоследствие узнах, че американските империалисти, отпреди заели територията южно от 38-ми паралел на Корейския полуостров, и южнокорейските марионетки, с подъл замисъл да вземат реванш за поражението в отминалата корейска война, не изпускали нито ден без шумотевицата “Да настъпим на Север!”

Времето беше сурово, когато прикрити отвътре антипартийни и контрареволюционни фракционни елементи, играещи под тяхната свирка, открито поискали да обсебят от президента Ким Ир Сен Трудовата партия на Корея и правителството на КНДР.

Но корейският народ, вярващ в делото на президента Ким Ир Сен и следващ само него, отхвърлил нападките на външните и вътрешни врагове и запалил мощния пламък на движението “Чхолима”.

Чхолима - това е крилатият бърз кон от корейската легенда, способен с един мах да прелети хиляди километри. Това движение, носещо името на този кон в стопанското и културно строителство на Корея като цяло, говорело за проявената от корейския народ и държава решимост да се устреми напред с ускорени темпове, правейки 10, даже 100 крачки, когато другите правят само 1 крачка, по-бързо да превърне страната в развита промишлено-аграрна държава.

Това била наистина поразителна вест. Корейците от ден на ден творили все по-възхищаващи света чудеса и днешният рекорд утре бил надминаван. Именно президентът Ким Ир Сен обърнал от лошо към добро всички дела в страната. “Народът, победил американците във войната, проявява изключителен героизъм не само

в следвоенното възстановяващо строителство, но и в наливане основите на социализма - мислих си аз тогава.

Българските вестници често разказваха за стопанското развитие на Корея. Аз с голям интерес ги четех и препрочитах. По какъв начин корейците за 2 и половина години съумяха да се справят със задачите на петилетката? Разбира се, че те вървят напред с темповете на Чхολима. Такъв кон, такива темпове създаде великият президент Ким Ир Сен.

И за България 1956 година стана знаменателна. През нея до изпълнение на задачите на втората петилетка, започнала през 1953-та, оставаше 1 година, но във всички отрасли на народното стопанство у нас тружениците постигнаха решителен подем, в градовете и селата премина на социалистически коловоз капиталистическата търговия и промишленост, кооперирано бе едноличното селско стопанство, и по такъв начин създадоха здрава платформа за установяване на единно господство на социалистическите производствени отношения.

Можем да назовем тази година златна граница на голямото развитие, когато нашите страни на основата на взаимната помощ и солидарност, едната - на Изток, другата - на Запад, динамично придвижиха изграждането основите на социализма.

И по това време, през юни 1956 година пристигна вестта, че уважаемият вожд на корейския народ, президентът Ким Ир Сен ще направи държавно посещение в нашата Народна република България. Централните вестници в нашата страна, в това число и партийният орган, поместиха портрета на президента Ким Ир Сен,

напечатаха кратка история на неговата революционна дейност. Централният партийен орган “Работническо дело” отбеляза следното: “Целият живот на уважаемия другар Ким Ир Сен служи за пример на самоотвержен революционер, борещ се за освобождението на своята Родина и щастието на своя народ”.

Аз четех и препрочитах кратката история на революционната дейност на другаря Ким Ир Сен.

Поел пътя на революцията, когато бил на 14 години, за да спаси унижената и подтисната Родина и нация.

На 20 години създал първите революционни въоръжени сили на корейския народ, антияпонската народна партизанска армия и в продължение на повече от 15 години водил към победа партизанската война и постигнал освобождението на Родината.

След освобождението на страната си президентът Ким Ир Сен блестящо изпълнил 3 задачи: изграждането на партията, армията и държавата, след което успешно провел в градовете и селата редица сложни демократични реформи.

В периода на тригодишната Отечествена освободителна война, провокирана от САЩ и южнокорейската марионетна хунта, президентът Ким Ир Сен с непоколебима воля и изключително военно умение разгромил войските на САЩ и съюзническите им страни и с чест отстоял достойнството на Родината и народа. За тези велики заслуги, които навеки ще сияят в историята, на 7 февруари 1953 получил званието “Маршал на КНДР”.

И този велик човек пристига в нашата България през юни, когато топло грее слънцето.

На 25 юни, когато в пълната си красота разцъфват розите, специфичното цвете и гордост на нашата страна, заедно с многобройните жители на София, аз също побързах да отида да се срещна с него.

Най-отпред на нашата колона крачеше моят баща, държащ в ръцете си дълъг пръг с корейското знаме на края. Хората аплодираха нашата колона.

По протежение на 9 километра от пътя, следван от аерогарата до площад “Девети септември” се бяха нареждали гражданите. Те с букети цветя и знаменца горещо приветстваха президента Ким Ир Сен. Когато го видях, аз бях съвършено очарована от неговата пълна с енергия младост и добродушно изражение. Светлата усмивка, от която можеха да се разтопят вечните снегове, звънкият висок глас, който може да разбие на пух и прах всяка измислица на империалистите и реакционерите...

“Ето какъв е другарят Ким Ир Сен! Той просто грее и топли... Затова младите комунисти на Корея са го нарекли слънце!” - си помислих аз в този миг.

Аз се бях потрудила няколко дни да приготвя букета рози, за да го поднеса на президента Ким Ир Сен, вложих своето чувство на горещо уважение и почит към него, но така и не намерих удобен момент и не успях да му поднеса цветята. Само помня как до пресипване виках: “Ура! Добре дошли!” и, следвайки колата му, тичах до площад “Девети септември”.

На площада се състоя масов митинг в чест на президента Ким Ир Сен. На централната трибуна излезе президентът Ким Ир Сен. Площадът се разтърси от гръмоподобни възгласи. По високоговорителя звучеше

неговият ехтящ глас и се разнасяше из цяла София.

В този ден президентът Ким Ир Сен изтъкна, че дружеските отношения между Корея и България са получили по-нататъшно развитие в резултат на самоотвержената поддръжка и солидарност на партията и правителството на България в годините на отминалата вече корейска война, че те продължават и сега, когато корейският народ енергично провежда следвоенното възстановяване и изграждането на народното стопанство и основите на социализма.

След това той с увереност засегна въпроса за необходимостта Корея, България и останалите социалистически страни рамо до рамо съвместно да се противопоставят на коварната стратегия за “мирния преход” на империалистите, последователно да отстояват самостоятелността в международните отношения, независимо от това какво говорят другите, и без да се оглеждаме за другите.

Изглежда той умееше изцяло да вижда и да чете мислите по лицата на милионите хора... По време на речта неговият вид съчетаваше сериозното изражение с добродушното. Как той стройно и на основата на железната логика говореше за необходимостта при сложния политически климат в света Корея и България да останат верни на принципите на марксизма-ленинизма и още повече да укрепват интернационалното сътрудничество и сплотеност!

Наистина, по това време политическата ситуация в света беше много сложна. В частност, сред международното комунистическо движение се бе появил реви-

зионизмът, който открито ратуваше за “мирно съществуване” с империалистите, а възползвайки се от това надигаха глава вътрешните реакционери. Затова и революцията в европейските социалистически страни преживяваше трудности. Това в края на краищата доведе през есента на същата година в Унгария до контра-революционен въоръжен метеж, начело с Имре Наги.

По това време и в Корея антипартийни контрареволюционни фракционери под егидата на великодържавния шовинизъм устройоха даже гнусен антиправителствен заговор. При такава политическа обстановка логически ясно изпъкваше необходимостта от взаимно сътрудничество и сплотеност между страните на основата на последователното съблюдаване самостоятелността на всяка страна, дело, което не е леко и на което не всеки е способен. Жителите на София с гръмоподобни аплодисменти изразиха горещата поддръжка на казаното от президента Ким Ир Сен. Всяка негова дума, като свежа вода, проникваше в моята душа. И бях неописуемо щастлива, когато същата вечер бях удостоена с честта да бъде поканена на приема, устроен от правителството ни в чест на президента Ким Ир Сен.

Реших да се възползвам от този случай и непременно да изкажа добри пожелания и привети на президента Ким Ир Сен, и отново приготвих букет рози. Реших този път обезателно да поднеса на президента Ким Ир Сен благоуханните рози и за това имах сериозни основания.

Както се знае по света, у нас, в България се отглеждат толкова много рози, че тя може да се нарече “страната на розите”. Историята на розодобива в България

датира от много столетия. И в съвременното време страната ни е първа по количество произведени рози в света. Българската роза е много красива, с нея не могат да се сравняват розите в други страни, а и нейният екстракт се отличава с особен аромат, от него се прави прочутото розово масло и го считат за първокласно в света ароматно вещество.

За да се получи 1 килограм екстракт от рози, са нужни цели 12 тона рози, а за да израснат толкова много от тези цветя, са необходими 2-3 хектара земя. Само екстрактът от рози в нашата страна се счита в света за безценна суровина в парфюмерийната и хранителната промишленост, и важен източник за постъпление на валута в нашата страна. Стойността на 1 килограм екстракт от рози се равнява на стойността на 1 килограм злато. Затова и сега хората по света при споменаването на България, първо се сещат за розата.

Българската роза се ползва с такава световна известност, затова по време на визитата в нашата България президентът Ким Ир Сен през юни 1984 г. най-напред посети “Долината на розите” в Пловдивски окръг.

“Долината на розите” наричаме Левскиградската долина, разположена между хребетите на планините Стара планина и Средна гора. Там има умерен климат, земята е плодородна, слънцето грее хубаво, и затова там е благоприятно за растенето на розата, даваща екстракт. Болшинството български екстракт е извлечен от розите, произведени в тази долина. И този екстракт бива експортиран във Франция и други европейски страни, даже и в далечните страни на Латинска Америка.

В нашата страна по време на цъфтенето на розите по традиция весело се отбелязва “Празникът на розите”. В празненствата участват ръководни кадри на партията и държавата и тържествата се устройват в крупен мащаб. Със силното си желание да направя именно от розите, цветята, които имат толкова голямо значение и които могат да бъдат наречени символ на България, красив букет, който да поднеса на великия герой на Корея президента Ким Ир Сен, аз с цялото си усърдие приготвих букета от рози и се упътих към приема.

В приемната зала влезе президентът Ким Ир Сен, заедно с ръководните кадри на нашата партия и правителство. Посрещнаха го с бурни аплодисменти.

За да не ме изпревари никой, приближих към него и връчвайки му букета, казах: “Здравейте, пълководецо Ким Ир Сен!” След това му пожелах крепко здраве.

Да, такова нещо рядко се случва в практиката на официалните приеми. Честно да си кажа, аз още от сутринта бях научила приветствените думи на корейски език, но щом застанах пред високия гост от Корея, тези думи не излизаха както трябва, може би защото много се вълнувах. От смущение даже не знаех, какво трябва да направя. Тогава стоящият редом с госта ръководител на БКП другарят Вълко Червенков ми каза:

- Не се вълнувайте! Другарят Ким Ир Сен добре знае руски език, така че можете да го приветствате и на нашия роден език.

Президентът Ким Ир Сен се усмихна и, изразявайки благодарност, топло ми хвана ръцете. Ето тогава аз в непосредствена близост го видях. В този миг изпаднах

в състояние на пълна самозабрава, сякаш стоя точно пред ярко слънце.

Така или иначе, видях го след години душевно влечение към великия човек, със своите ръце му връчих букет от най-красивите рози в нашата страна и в този момент се почувствах най-щастливата жена в страната.

Не знаей какво мислят другите, но ми се стори, че в този букет рози се крие многовековната история и днешния ден на нашата България и кондензираното добро пожелание на българския народ, изпитващ голямо уважение към Героя на столетието... През същата нощ аз не можах да мигна. Щом затворех очи, до моя слух отново идваше добродушният глас на президента Ким Ир Сен, изразяващ признателност за букета рози, и топлината на неговите ръце съгрываха моята душа.

Измина цялата нощ без сън и настъпи новият ден. И ето, че отново за мен бяха отредени щастливи минути.

Бяха ми казали, че на 26 юни високият гост от Корея ще посети училище “Ким Ир Сен”. Училището бе разположено в Банкя, намираща се на 20 километра от София. Аз изоставих всички дела и се втурнах натам. Вече в двора на училището се бяха събрали стотици корейски възпитаници и с цветя чакаха пристигането на президента Ким Ир Сен. При обичайна ситуация тези деца, забелязвайки ме, щяха да вдигнат шум и да ме наобиколят, но сега всички съсредоточено гледаха към парадния вход.

Отдалече се показаха леките коли. Децата дружно скандираха “Да живее пълководецът Ким Ир Сен!”

Колите спряха. Президентът Ким Ир Сен, широко

усмихнат, слезе от колата. Децата, макар преподавателите отрано строго да ги бяха предупредили, с викове “Пълководецо Ким Ир Сен!” се хвърлиха към него. Някои силно плачеха и му викаха “Татко!”

Моментално президентът Ким Ир Сен и децата се сляха в едно. Президентът галеше всяко по главата и питаше, как са живяли през това време, не са ли боледували, как се учат, и им бършеше сълзите.

Стойки малко по-далече и гледайки този президент Ким Ир Сен, аз също се просълзих. Да, това беше трогателна среща между роден баща и децата му, която е невъзможно да гледаш без сълзи!

Децата от свое име вързаха червена пионерска връзка на президента Ким Ир Сен. Директорът на училището Георги Анастасов, заедно с българските и корейски преподаватели, почтително го посрещна.

Георги Анастасов подробно разказа на президента Ким Ир Сен за проведената за 3 години след основаването на училището дейност по образованието и възпитанието на корейските сирачета от войната.

Президентът нееднократно похвали преподавателите за работата им и изрази дълбока признателност за усилията и искреността на българското правителство за отношението му към корейските деца.

Президентът Ким Ир Сен разгледа всички места в училището, успя през това време и да прегледа тетрадките на децата, интересувахе се за учебния процес, водеше ги за ръка и проявяваше бащинска грижа.

Той поръча на учениците още повече да слушат преподавателите и да се учат още по-прилежно, за да ста-

нат забележителни хора и по такъв начин стократно да отмъстят на американците, лишили ги от родители, а след това той подчерта: “Вие сте бъдещето и надеждата на нашето Отечество!”

Да, веднага се виждаше, че той силно обича децата и е добър към хората...

Аз, заедно с корейските възпитаници с цяло гърло пеех “Песента за пълководеца Ким Ир Сен” и горещо го приветствах. Беше толкова радостно, че неуморно виках “Ура!”, но кой знае защо по бузите ми непрестанно течеха сълзи.

В този ден президентът Ким Ир Сен се фотографира за спомен заедно с преподавателския състав на училището. По това време аз не бях щатна работничка в училището, затова не успях да се снимам за спомен заедно с президента Ким Ир Сен.

Беше ми много тъжно от този факт, но същевременно в мен бе много силно чувството на достойнство и гордост за това, че в предоставената огромна радост на президента Ким Ир Сен от забележителното духовно и физическо израстване на сираците от войната, и аз съм внесла своя неголям принос. И тази мисъл в известна степен успокояваше моята душа.

Добродушното и весело изражение на лицето, енергичната походка, простодушната поза, ексливият глас на президента Ким Ир Сен може би поразлюляха природата в Банкя и безкрайния син небосвод... Аз си мислех, че именно в това е светлото бъдеще на Корея. Да, юни 1956 г. остави незаличими следи в моя живот.

След 19 години

В моя дом на най-светлото и видно място виси огромен портрет на уважания президент Ким Ир Сен.

Общоприето е в домовете да се слагат портрети на най-стария, главата на семейството. В Европа поне това е започнало отдавна.

Но у нас, къщи окачихме портрет не на дядо и баща, а портрет на президента на Корея Ким Ир Сен. Всички в нашето семейство считат за безгранична чест и щастие това, че виждат в негово лице главата на нашето семейство. От този ден, когато за пръв път се видях с президента Ким Ир Сен през 1956 г. аз, макар и намирайки се далече от Корея, живеях със стремежа винаги да бъда редом с него и окачих неговия портрет у дома.

Честно казано, в миналото, когато другарят Тодор Живков в продължение на дълги години ръководеше партията и държавата България, не беше проблем, че у нас къщи виси портретът на президента Ким Ир Сен. Обратно, хората завиждаха на нашето семейство, поддържащо особени връзки с президента Ким Ир Сен и Корея - страната на чуче.

Но с реставрацията на капитализма в България хора, които отдавна са били недоволни от комунистическата партия и правителство, и ултрадесни елементи, с които имаме основни различия за строя и идеалите, поставяха под въпрос окачения в нашето семейство портрет на президента Ким Ир Сен.

Ние не ги удостоверявахме с внимание. Тогава те изпратиха в нашия дом хулигани, които взеха да буйстват и

да заплашват, че ще подпалят дома ни.

Аз им заявих:

- Човек може да окачи до себе си портрета на този, когото повече от всички уважава - това е свободата и неприкосновеното право на човека. Нима вие можете да се втурнете в чужд дом и да поискате да свалят портрета на бащата на семейството за това, че той не споделя вашите възгледи? Президентът Ким Ир Сен е вечният баща на нашето семейство.

Да, за нашето семейство президентът Ким Ир Сен е подобен на надежда за бъдещето в сърцето! Нима човек може да живее без надежда в сърцето? Ако у човека няма надежда, то ще умре неговата душа, а ако няма сърце, то няма да има и живот, нали така?

Аз и сега пиша тези редове пред портрета на президента Ким Ир Сен.

Под неговия портрет винаги има здравец - растение, което е символ на дълголетие и здраве, което има особен аромат и благоприятно действа на здравето на човека. У нас в България го наричат още тревата на дълголетието и даряват с него скъпите гости.

На 17 юни 1984 година президентът Ким Ир Сен беше на посещение в България. По време на визитата той посети родния дом на другаря Тодор Живков. Тогава малкото момиченце Милинка Ангелова му поднесе тревата на дълголетието "Здравец".

Първият секретар на ЦК на партията, в община Правец, родно място на Тодор Живков, каза на президента Ким Ир Сен, че тази трева у нас, в България символизира здраве. Всяка сутрин рано аз се качвам до планината

Витоша и донасям “Здравец” и това стана в моя живот своего рода порядък на деня. Вече съм далеч над 90 години, а внуците и внучките ми имат семейства отдавна.

Неуместно е да ме наричат млада, но не ми се иска и да ме считат за стара. Нали народът казва, че човек старее външно, а не духом. Аз също мисля, че душата ми е винаги млада.

Затова, когато аз ходя от студентското градче, което е в подножието на Витоша, за тревата на дълголетието, се чувствам значително по-млада и стъпвам с бодра крачка, с желание да подаря особения аромат на здравеца на президента Ким Ир Сен.

Така и когато е неспокойно в страната на утринната свежест, когато останахме без президента Ким Ир Сен, нито за миг не съм оставила портрета без здравец, не съм спряла да тъгувам за него и продължавам да вярвам, че моят любим корейски народ, под ръководството на Ким Чен Ир, продължава неговото велико и безсмъртно дело.

От този черен ден, когато си отиде от живота президентът Ким Ир Сен, изтече много вода, но аз никога няма да забравя тези юлски дни на 1994 г. Това бе точно десетата година след като аз и моята дъщеря Мария се видяхме с президента Ким Ир Сен и се снимахме с него за спомен. По това време аз мислех, че както през 1985 година, когато премине знойното лято и настъпи най-хубавият сезон в Корея - септември, заедно с внучката и дъщеря си ще отида в Корея, ще се срещна с великия президент Ким Ир Сен и ще му се поклоня.

Но, уви, небето така безсърдечно се отнесе към моите

желания!!! Аз съм атеистка и въобще не вярвам във вечността на когото и да било, но нито веднъж не съм и помислила, че за президента Ким Ир Сен може да настъпи край на живота. Когато тази скръбна вест ми предаде работник от Министерството на вътрешните работи, отначало не повярвах на ушите си.

Възможно ли бе, такъв велик човек да си отиде от живота!... Нима такъв добродушен и пълен с енергия човек може да напусне този свят? И моят мъж силно тъгуваше: “Как може да си отиде от живота такъв велик човек като президента Ким Ир Сен?”

Никак не ми се вярваше това и ми се искаше веднага да замина за Корея. По това време Корея обяви, че не приема задгранични посетители за всенародните траурни митинги, иначе бих тръгнала за Корея и пеша.

Искаше ми се да му поднеса тревата на дълголетието и да му кажа: “Съберете сили, станете! Какво ще стане с корейската революция и преживяващата големи трудности световна социалистическа революция, ако лежите така!?” Силно преживявах болката и не можех никак да се успокоя. В посолството на КНДР в София траурната церемония продължи цяла седмица, а аз всеки ден, заедно със съседите от нашия квартал, посещавах посолството, за да изразя дълбоките си съболезнования. Колко много сълзи пролях пред портрета на президента Ким Ир Сен!

Когато хората около мен започваха да шушукат за кончината на вождата на Корея, аз ги ругаех за техните измишльотини, а когато за нея предаваха по телевизията и радиото, се стараех да не вярвам в това. Затова аз

разрешавах всеки ден да поставят под портрета на президента Ким Ир Сен тревата на дълголетието, но не позволих да сложат на портрета траурна лента.

Моята душа и сега е неизменна. Аз и сега всеки ден, мисля за неговото дълголетие, всъщност за дълголетието на неговото дело, на неговите идеи. Рано сутрин тръгвам към Витоша за здравец. Понякога ме обзема мисълта: ако все ходя и ходя по тази планинска пътека, то може да се случи така, че този път води право към безсмъртието на президента Ким Ир Сен.

Трудно сдържам острото си желание да събера букет от тревата на дълголетието и да изтичам към Кумсусанския мемориален дворец, където е саркофагът на президента Ким Ир Сен, и да положа край главата му тази трева със специфичен аромат.

Сега вече ми е навик сутрин да ходя по тази пътечка и да прехвърлям в мислите си целия си 95-годишен жизнен път. О, как ми се иска да покрия с тревата на дълголетието като със зелен килим пътя от моя дом до върховете на Витоша, до Кумсусанския дворец в Корея, където са вечните покои на президента Ким Ир Сен.

Когато изпадам в такива мисли, си спомням как по време на втората визита в България на уважаеия президент Ким Ир Сен хората, които го посрещаха, положиха направо на пътеката държаните в ръце цветя и моментално на участък от десетки метри се образува красив килим от свежи цветя.

През юни 1975 година пристигна радостната вест, че завършилият визитите си в Румъния и Алжирската република президент Ким Ир Сен отново ще направи

държавно посещение в нашата България. Преди това още, през 1973 година другарят Тодор Живков бе направил посещение в Корейската народно-демократична република.

На 5 юни, в деня на пристигането в София на президента Ким Ир Сен след посещение в периферията, аз, заедно с вече порасналата ми дъщеря Мария, отидох да го посрещна. На столичните улици, както през 1956 година, много хора с пъстроцветни букети чакаха пристигането на президента Ким Ир Сен. В този ден улиците на София се тресеха от възгласи “Ура!” В тълпата на чакащите и аз с нетърпение чаках появянето на колата на президента Ким Ир Сен.

Спомнях си за първото си миналогодишно пътуване до Корея. Корея вече не беше като тази от 1956 година. Столицата Пхенянг бе развит културен град с множество съвременни жилищни домове, нямаше и следа от ожесточената война. По това време Корея вече бе силна самостоятелна и самозащитена страна, демонстрираща могъщество като социалистическа индустриална държава, разполагаща с развита тежка индустрия.

Спрямо Корея, която в годините на отминалата Отечественна освободителна война с горчиви сълзи се наложи да си върне обратно освободените райони заради недостига на известен брой винтовки, сега - нищо не могат да й направят и САЩ. Тя стана и военна държава, в което аз се убедих с очите си в тази страна.

Корейският народ, който преди 2 десетилетия първи в историята положи началото на залеза на американския империализъм и стана героичен народ, пленил през

1968 година въоръжения шпионски кораб на американските войски “Пуебло”, втурнал се в териториалните води на Корея, и с един изстрел разбил крупния разузнавателен самолет “И-Си - 121”...

В това време корейският народ, високо вдигайки знамето на 3-те революции: идеологическа, техническа и културна, динамично провеждаше великото социалистическо строителство, за да изпълни достойно за 30-годишнината от основаването на Корейската трудова партия поставените от V конгрес на партията задачи на петилетката и да превземе още по-високи рубежи на социализма.

Така стояха делата и у нас, в България, която 19 години преди това още не бе излязла от рамките на селска държава. През това време нашият народ водеше борба, за да осъществи индустриализацията на страната и социалистическото преобразуване на селското стопанство, а също и да постигне развитие на културата. Този път президентът Ким Ир Сен в хода на посещението си в Толбухински и Варненски окръг, на различни други места успя непосредствено да се запознае със социалистическа България, коренно изменила своя облик.

България се бе превърнала в социалистическа страна, разполагаща с развита промишленост, съвременно селско стопанство и развиващи се наука, образование и култура. По това време нашият народ много енергично водеше борба, да посрещне XI конгрес на Българската комунистическа партия с висок политически ентузиазъм и трудови успехи.

В дните на своята визита президентът Ким Ир Сен

неведнъж говореше, че е видял построените със съзидателния труд на българския народ съвременни промишлени предприятия и акуратно разораните плодородни ниви и се радва на всичко това така, както на успехите на корейския народ.

Той още отбеляза, че всички промени в България представляват славни плодове, постигнати от имащата славни традиции борба на българския народ, със самотвержения му труд, под ръководството на възглавяващия го бележит ръководител на българския народ другаря Тодор Живков. Изтъкна, че успехите на българския народ в строителството на социализма - са част от общата победа на страните на социализма, способстваща за укрепването на световните социалистически позиции. В този смисъл България и Корея, започвайки от деня на основаване на Народната република и историята на нейното развитие и свършвайки с нейния характер, имат твърде много общи неща.

Цялата потънала в тези мисли, дойдох на себе си, когато право пред мен проехтя гръмоподобен възглас "Ура!" Буквално на няколко крачки от мен слезе от колата дългоочакваният президент Ким Ир Сен и, отвърщайки на възгласите на масите, бавно тръгна пеша. По дипломатическия ритуал девойки в български народни носии му поднесоха цветя, аз също му подадох букет от благоухаещи рози.

Президентът Ким Ир Сен, както в онзи юнски ден на 1956 година, топло усмихвайки се, изрази благодарност и топло ми стисна ръката. За миг на мен, без сама да забележа, ми закапаха сълзи и бързо се отдръпнах

от него. Хората, чакащи президента Ким Ир Сен, сложиха направо на пътеката букетите, които държах в ръце и моментално в участък от десетки метри се образува красив килим от свежи цветя. Това прекрасно зрелище бе дотолкова очарователно, че и досега го помня, сякаш е станало вчера. Това стана по пладне на моста “Сокола”. Под лъчите на яркото слънце тези цветя, се оказа, изглеждаха още по-красиви.

Аз дълго живея в София и съм посрещала в България много държавни ръководители, но още не съм видяла жителите на София толкова горещо и с такова вълнение да приветстват чуждестранен вожд. Те изразяваха чувствата на горещата почит и уважение на българския народ към един от бележитите ръководители на световното социалистическо движение, към него, надеждно отстояващия източния фронт на социализма.

Затова на 5 юни, на Софийския масов митинг, устроен в чест на партийно-правителствената делегация на КНДР, президентът Ким Ир Сен в своята реч отбеляза: “Вашето горещо приветствие, оказано на нашата делегация, и този днешен тържествен масов митинг служат за мощна демонстрация на благородната и прекрасна дружба между братските ни народи, заедно сражаващи се в името на осъществяването на общите цели и идеали. Това също е израз на твърдата солидарност на българския народ с корейския народ и служи за огромна поддръжка и вдъхновение на нашия народ, борещ се за строителството на социализма и самостоятелно обединение на Родината по мирен начин.

Корейският и българският народ географски са от-

далечени на големи разстояния, но установиха връзките на пролетарската интернационална дружба в хода на съвместната борба против империализма, за свободата и националното освобождение, за тържеството на делото на социализма”.

На забележителната реч на президента Ким Ир Сен, с вълнение отговори другарят Тодор Живков. Той изтъкна, че боевата дружба между народите на нашите две страни пълноценно прояви нерушимата си жизнеспособност в годините на отминалата корейска война. Той искрено отбеляза, че корейският народ не забравя това, че братският български народ както в периода на отминалата Отечествена освободителна война, така и в годините на следвоенното възстановяване и строителство оказа огромна искрена помощ.

Действително, президентът Ким Ир Сен е човек с висок морален дълг. Досега той не е забравил помощта, оказана на Корея от нашата страна преди десетки години, постоянно изразява благодарност. Това даде възможност да вникнем в смисъла на изрази, че титанът е велик колкото с идеите и заслугите в борбата, толкова и с любовта и моралния дълг.

Когато чух тези оценки за президента Ким Ир Сен, се зарадвах, защото в тях се криеше и моят незначителен труд.

В деня на отпътуването на президента Ким Ир Сен, след завършване програмата на визитата му в България, аз заедно с дъщеря ми Мария, отидох на Централната аерогара.

Улиците на столицата и територията на аеродрума

отново бяха в празнична украса. Масите с портретите на президента Ким Ир Сен и другаря Тодор Живков горещо изпращаха високия гост.

Влагайки чувството на безгранична почит на нашето семейство, аз отново връчих цветя на уважаемия президент Ким Ир Сен, напускащ България, оставил непомръкващи следи в летописа на развитието на дружеските отношения между България и Корея и световното социалистическо движение, и му пожелах щастлив път.

В това пожелание бе вложено не само моето искрено чувство, а на целия български народ.

Току-що бях пътувала в Корея и оттогава още по-дълбоко се замислих с какъв огромен труд уважаемият президент Ким Ир Сен за толкова кратък срок превърна страната в развита държава във всяко отношение, и още по-силно изпитвах почит към него.

Ръководил народа, започнал всичко от нулата след най-ожесточената война на 20-тото столетие, и водещ страната към световен уровень... именно той е титан на всички титани!!!

Да връчиш цветя на гения на човечеството и да му пожелаеш крепко здраве - за човек това е най-огромната чест и гордост.

В този ден, връчвайки на президента букета, аз си помислих, че тези цветя не са от мен, а от цялото прогресивно човечество.

“Ние сме едно семейство”

За трети път се видях с президента Ким Ир Сен 9 години след втората среща.

Това бяха най-нездравимите и най-щастливите дни в моя живот.

През юни 1984 година президентът Ким Ир Сен за трети път направи официална дружеска визита в нашата страна. Излиза, че всичките му три пътувания се състояха само през месец юни.

Президентът Ким Ир Сен вече два пъти бе посетил нашата България. Но третата визита през тази година се провеждаше в центъра на много голямо внимание на нашата партията и държава, започвайки от подготовката за срещата с него до програмата на визитата му.

По-късно узнах, че генералният секретар на ЦК на Българската комунистическа партия и председател на Държавния съвет на Народна република България другарят Тодор Живков и другите ръководни кадри на партията и държавата, считайки за изключително важно събитие визитата у нас на президента Ким Ир Сен, безупречно бяха организирали подготовката за срещата и програмата, излизайки от рамките на установения ред.

Централният комитет на Българската комунистическа партия с цел да устрои на висок уровень срещата и приветствието за високия гост, учреди от ръководни кадри на партията и държавата специален подготовителен комитет и предприе мерки за организиране на визитата под ръководството на този комитет.

Този специален подготвителен комитет приготви хи-

ляди портрети на президента Ким Ир Сен, поръча да бъдат нарисувани десетки големи портрети и ги окачи на местата на неговото посещение, пригответи също десетки крупни транспаранти и стотици хиляди корейски знаменца.

В железопътния транспорт извършиха проверка и ремонт на пътищата, мостовете и тунелите на участъците, през които щеше да мине специалният експресен влак, разшириха и ремонтираха гарите, обновиха железопътните съоръжения на десетки места. Много деятели от нашата страна изпращаха в посолството на КНДР поздравителни телеграми, горещо приветстващи неговата дружеска визита, и пригответи с голяма искреност подаръци. Различните вестници, радиото и телевизията в нашата страна, след като съобщиха за предстоящата визита на президента Ким Ир Сен в нашата страна, започнаха ежедневно да разказват за неговата революционна дейност.

На 12 юни президентът Ким Ир Сен пристигна в граничния град Драгоман. Той реши да откъдне 3 дни в района на Хисаря докато започне официалната визита.

С този отдых е свързан трогателен разказ.

Другарят Тодор Живков и другите ръководни кадри на България приеха специални мерки за президента Ким Ир Сен. До пристигането в нашата страна президентът Ким Ир Сен направи официални дружески визити в СССР, Полша, Източна Германия, Чехословакия, Унгария и Югославия.

Другарят Тодор Живков и членовете на Политбюро на ЦК на партията обявиха решението си да уредят три-

дневен отдиш в световноизвестния курорт Хисаря, за да може уважаемият президент Ким Ир Сен да свали умората, натрупала се от далечния пъти на визитите в европейските социалистически страни. Наистина велика беше искреността на Тодор Живков и другите ръководни кадри в нашата страна, желаещи здраве и благополучие на уважаемия президент Ким Ир Сен.

И корейската страна много се зарадва на това.

Но отдишът в Хисаря бил продължение на неговата енергична визита. По време на този отдиш президентът Ким Ир Сен, как вече писах, посетил “Долината на розите” и научно-производствения комплекс, където се запознал с пускането на ракети за предотвратяване на град, след това на площадката на ресторант “Славеевата долина” гледал концерт на Държавния национален художествен ансамбъл “Тракия”.

На 15 юни на разсъмване президентът Ким Ир Сен се отправил към София.

От Хисаря до София - по сухопътна линия е 200 километра и нещо. На този далечен път жителите на България открили неவிжданo в историята на страната море от цветя. В градове и села, в малките селища, през които преминавал специалният експрес, многочислен народ излизал на пътя и горещо приветствал президента Ким Ир Сен. Имало и такива, които, стоейки на прозореца или на покрива, и даже в носещия се камион, махали с ръце и надавали възгласи.

Посрещащите го маси вдигали транспаранти с надпис “Горещо приветстваме скъпия другар Ким Ир Сен!”

В 11 часа и 30 минути през деня специалният експрес

с президента Ким Ир Сен пристигнал на Софийската централна гара. Цялата столица бе обхваната от празничната атмосфера.

Когато експресът влезе в територията на гарата, хилядите хора, стоящи на платформата и пероните, започнаха с възгласи “Да живее президентът Ким Ир Сен!”, “Добре дошли!”, “Дружба!”, махаха с цветя и флагчета и горещо приветстваха високия гост.

Президентът Ким Ир Сен, с вдигната ръка отговаряше на бурното приветствие на масите, слезе от вагона, обмени крепко ръкостискане с другаря Тодор Живков и топло се прегърна с него. След това на платформата той получи от българските деца цветя и, съпроводен от другаря Тодор Живков, се отправи към предгаровия площад. В миг хиляди и хиляди приветстващи го маси, издигайки гръмоподобни възгласи, откриха на обширния площад море от цветя, море от танцуващи.

Когато държавните глави на двете страни се изскачиха на трибуната на предгаровия площад, прогърмяха 21 артилерийски залпа и последва тържествен парад.

Президентът Ким Ир Сен, заедно с другаря Тодор Живков, обходи строения почетен караул на Българската народна армия. След това той се здрависа с отговорните кадри на партията, държавата и армията в нашата страна. Сетне гостът, заедно с другаря Тодор Живков, на лека кола с открита каросерия се отправи в посока на резиденция “Бояна”.

В този ден по 12-километровия път от предгаровия площад до резиденция “Бояна” са приветствали президента Ким Ир Сен над 300 хиляди жители на града.

Такова нещо стана за първи път в историята на нашата столица.

На пътя излезли толкова много хора, че колата с президента Ким Ир Сен често спирала наред пътя. Съдейки по това, мога да кажа, че президентът Ким Ир Сен се ползва с голямото уважение на българите.

Много ми се искаше да изтичам на улицата и да се видя с него, но се наложи да се въздържа. Вече бях на 70 години, бях се пенсионирала, не отиваше на такава жена да се вижда с такъв велик човек, зает с програмата на посещението... Цялото ни семейство следеше по телевизора неговата визита. Колкото повече гледахме неговия облик, толкова по-силно моята душа ме теглеше към него и не можех нищо да направя.

Особено, когато видях как нашите мили дечица на площада пред Народния дворец на културата “Людмила Живкова” връчват цветя на президента Ким Ир Сен, пред очите ми изплуваха младите години, когато 2 пъти му поднесох цветя и не можех да се успокоя от силното възмущение.

Но как можех да зная, че изведнъж ще настане щастливата минута?! Уважаемият президент Ким Ир Сен изразил желание да се види с нашето семейство и помолил да ни поканят при него. Това беше на 17 юни.

В този ден ние с Мария работехме на оградата на родния ми дом в Желява. Тук, в нашето село се появиха автомобили с номера на дипломатическия корпус. Мария каза: “Може би идват при нас, мамо?” А аз й отвърнах: “Как ти хрумна такова нещо? Ти също знаеш, че сега президентът Ким Ир Сен се намира в нашата Бъл-

гария, и сътрудниците на корейското посолство, навярно, са много заети”.

А всъщност, това бяха именно автомобилите на корейското посолство в София. Те идваха за нас.

По-късно узнах от корейските другари, че този ден президентът Ким Ир Сен имал много напрегната програма от визитата. Той през целия ден бил на посещение в град Плевен и се бе върнал в резиденцията към 6 часа вечерта. На делегацията предстояло след няколко часа да си тръгне от София. Но още било нужно да се водят заключителните преговори, да участва в различни мероприятия, в това число и в подписването на Договора за дружба и сътрудничество между Корея и България.

И в такова напрегнато време на външнополитическа дейност, когато всяка секунда е безценна, президентът Ким Ир Сен изявил желание да се срещне с отдавна познати българи.

Той пожелал да се види със семейството на 67-годишния Георги Анастасов, бившия директор на училище “Ким Ир Сен” и с моето семейство. Аз и Анастасов по това време бяхме станали побелели старци, бяхме пенсионери и тихо отживявахме своя век у дома. Освен това вече не толкова много хора знаеха за нашето минало.

Съпровождащите го работници казали на президента Ким Ир Сен, че в последния ден програмата е много напрегната и помолили да отложи срещата.

- Анастасов и неговата съпруга, а също Никифорова и нейното семейство, това са хора, които имат заслуги пред нашата страна - подчертал уважаемият президент Ким Ир Сен, продължил да настоява, че непременно е

нужно да се види с тях, колкото и да е зает, и разпоредил да ни докарат. Струва ми се, че сънувам... Президентът Ким Ир Сен лично ни призова, ...той не ни е забравил, макар да са минали много години... отложил е даже спешните дела, пожелал е да се срещне с нас! ...Трудно беше да повярваме, че това е наяве...

Силно впечатлителната Мария вече бе цялата в сълзи. Нашата лека кола като стрела се носеше към президента Ким Ир Сен, но ни се струваше, че тя твърде бавно се движи. Колата, минавайки полегат склон, потънал в ярки рози, приближи към специалната резиденция "Бояна".

Великият Ким Ир Сен обхвана смутения Анастасов, топло го прегърна, прие цветя от неговата съпруга и също топло се прегърна с нея. В този миг, само като го видях, с неговата добродушна и мека усмивка, ми потекоха сълзи, без сама да ги забележа. Аз хванах дъщерята и внучката, направих голям поклон по корейски, и поднесох букет цветя. Президентът Ким Ир Сен топло ме прегърна, подаде ръка на дъщерята и внучката ми и каза, че се радва да ни види.

Аз бързо се приведох в ред и казах:

- За нас е най-голяма чест и щастие да се видим с Вас, най-великия и уважаван вожд на корейския народ, другаря президент! Вие, другарю президент, сте велик човек, имащ най-големите заслуги пред международното комунистическо движение и цялото човечество.

Както аз, така и дъщеря ми, и внучка ми, ние всички изпитваме чувство на безгранична почит и уважение към Вас. Лично за мен и за целия български народ ще

бъде огромно щастие визитата в нашата страна на другаря президент, имащ най-големи заслуги пред международното комунистическо и работническо движение.

После изразих увереност, че Корея непременно ще се обедини въз основа на създадените от президента Ким Ир Сен идеи чучхе, че твърдо се надявам, той да излезе с революционна реч в освободения Сеул, пожелах му крепко здраве, за може и по-нататък все така мъдро да ръководи корейския народ, строящ социализма.

Президентът Ким Ир Сен изрази дълбоката си признателност за добрите думи.

След това се изказа Анастасов.

Той каза, че счита за огромно щастие и радост сегашната си среща с президента Ким Ир Сен, изрази признателността си, че е поканил такива обикновени хора като нас. Каза още, че и до днес помни как през 1959 г. в Пхенян той, заедно с другите делегации от социалистическите страни, е бил приет от уважаемия президент Ким Ир Сен, че тогава на срещата президентът подробно им е разказал плана за следвоенното възстановяване и строителство. Той продължи:

- Вие, другарю президент, тогава казахте, че ако ние след 15 години отново посетим Корея, ще видим наново построена Корея с напълно заличени рани от войната. Аз не забравих Вашите думи, другарю президент, и до ден днешен ги съхранявам дълбоко в сърцето си. В най-трудната година корейският народ, горещо поддържайки идеите чучхе, забележително изпълни задачите, поставени от другаря президент. В резултат Корея стана най-развитата страна в Азия...

Анастасов сподели, че в продължение на 10 години се е занимавал с възпитанието и образованието на корейските сираци от войната в училище “Ким Ир Сен” в София, че винаги внимателно съхранява снимката за спомен заедно с президента Ким Ир Сен по време на неговото посещение в училището през юни 1956 г.

- Сега тези фотографии - отбеляза Анастасов - станали символ на дружеските отношения между нашите две страни. Смятам в бъдеще с тези исторически фотоматериали да направим фотоалбум за дружбата между Корея и България.

После той зае почтителна поза и сърдечно пожела на президента Ким Ир Сен крепко здраве и още по-големи успехи в работата за щастието и благополучието на корейския народ.

- Благодаря! - отвърна президентът Ким Ир Сен и заръкопляска.

Ние всички също горещо зааплодирахме.

Президентът Ким Ир Сен предложи да се снимаме за спомен, постави ни редом със себе си, и се фотографирахме, сетне заедно с нас вдигна тост. След това ни покани да седнем и топло беседва с нас. Той отново сподели, че му е много приятно да ни види и продължи:

- Днешната наша среща е символ на добрите дружески отношения между нашите две страни. Ние живеем в различни страни, но фактически сме от едно семейство.

От едно семейство! Добре ли чухме?... Президентът Ким Ир Сен каза, че ние сме хора от едно семейство.

Да, няма на света хора, по-щастливи от нас, образуващи едно семейство с такъв велик човек, когото така

високо почита целият свят! Аз и всички други участници в срещата бяхме обхванати от чувството на безгранично щастие. Президентът Ким Ир Сен продължи:

- Много ми е приятно, че Вие, под мъдрото ръководство на другаря Тодор Живков, провеждате хубаво строителството на социализма и укрепвате дружбата и сплотеността с нашия народ, както днес.

Той още говори, че счита своето пристигане в България за пристигане при роден брат и по-натам отбеляза:

- Дружеските отношения между ръководителите са свързани с дружеските отношения между народите на тези страни. Радвам се, че заедно с другаря Тодор Живков разгледахме мястото, където той се е родил. Похвално е, че забележително са благоустроили неговото родно място. Това е важно в интерес на възпитанието на хората на революционните традиции. Ако израснат всички представители на младежта във Вашата страна работници като сина на българския народ другаря Тодор Живков, то много по-бързо ще се придвижи напред нашето дело за изграждането на социализма.

Президентът Ким Ир Сен обгърна всички нас с добрия си поглед и топло каза:

- Заповядайте още веднъж в Корея в бъдеще! Аз Ви каня в нашата страна!

След това той ни изрази признателност, задето се грижихме за много сирачета от войната, когато корейският народ преживяващите най-трудните изпитания, и трогателно разказа, че всички те добре работят на различни постове в строителството на социализма. На мен по бузите неудържимо рукунаха сълзи. Плачех и пла-

чех от желание да се видя с корейските деца, които ми викаха “мамо” и силно се привързаха към мен, от огромната радост, че те са предани на корейската революция, от благодарност за тези думи на президента.

И Анастасов, дълбоко възхитен от неговия безгранично благороден нравствен облик, говореше на президента Ким Ир Сен така:

- Нашият любим другар Тодор Живков каза, че ако уважаемият президент Ким Ир Сен пристигне в България, то всички планини, реки и полета в нашата страна с радост горещо ще Ви приветстват. Мисля, че той правилно е отбелязал. Ето Вие пристигнахте при нас и в нашата страна разцъфтяха всички цветя, пеят птиците и природата, обхваната от щастие, пее песни. Президентът Ким Ир Сен топло се прегърна с другаря Тодор Живков и това показва, че и занапред добре ще се развиват особените дружески отношения между народите на нашите две страни.

Анастасов показва фотоалбума, в който бе паметната снимка на президента заедно с преподавателите в училище “Ким Ир Сен” през юни 1956 година, снимка от приеме у президента на 11 ноември 1959 година и други, показващи живота на възпитаниците - корейски сирачета от войната.

Президентът Ким Ир Сен, с вълнение разгледа страницата след страница от фотоалбума и каза:

- Надявам се, че Вие и занапред ще полагате усилия за развитие на дружбата и сплотеността между народите на нашите две страни!

Преди да се раздели с нас, президентът Ким Ир Сен

върчи на всеки от нас - на Анастасов и неговата съпруга, и на мен и моите дъщеря и внучка - безценен подарък. Ние казахме, че навеки ще съхраняваме подаръка на президента Ким Ир Сен, и от цялата си душа му пожелахме крепко здраве и дълги години живот.

С приближаване минутите за раздяла, едва сдържайки тъгата си, казахме, че желаем той непременно да посети нашата България още веднъж. След това ниско се поклонихме на прощаване с президента Ким Ир Сен. Той с топло изражение ни оглеждаше и говореше: “Хайде, още веднъж ще се срещнем в Корея!” Президентът Ким Ир Сен топло ни изпроводи. Ние напуснахме резиденция “Бояна”.

Макар никой да не знаеше за нашето щастие, когато колата излезе на пътя, ни се стори, че даже дърветата на ярко осветените улици и уличните лампи се радват с нас, а нашата душа неудържимо ни теглеше към резиденцията, където беше президентът Ким Ир Сен.

Вълнуващото съобщение, че президентът на Корея ни е приел, и моменти от срещата на следващия ден станаха широко известни в България чрез пресата и телевизията. Семейството на Анастасов и моето семейство, като символ на дружбата и сплотеността между България и Корея, станаха почитани и щастливи, ползващи се с добри пожелания от страна на нашия народ.

На улиците в селиката хората ни поздравяваха. В такива минути в моята душа кипеше горещо желание да изразя признателност към президента Ким Ир Сен за тази чест и щастие.

В тази нощ, когато се върнахме вкъщи след срещата

с президента Ким Ир Сен и получения от него подарък, до дълбока нощ аз не можех да заспя.

Аз, като вкопана, дълго стоях до прозореца и с невиждащ поглед се вирах в тъмната нощ... Задълбочавах се безкрай моите мисли.

Пред очите ми изплуваха извървяните години Колко дни и нощи съм имала в живота?

Имах немалко радости и мъки. Но никога в живота си не бях изпитвала такава разкъсваща гърдите ми радост, както в тази нощ.

Сякаш тишината на нощта ме погълна цялата, и тялото ми, и душата ми... Окрилена от щастие, потънах в дълбоки размишления.

- Бабо, за какво така дълбоко си се замислила? - взе да ме пита внучката ми.

Вглеждайки се в нейните сини, сякаш бездънни очи, отвърнах:

- Мисля за слънцето.

- За слънцето?

- Да, внучке, с благодарност мисля за слънцето.

- А аз знам, ти за президента Ким Ир Сен мислиш!

В знак на съгласие аз кимнах и целунах нейната мека бузка. В тъмното небе мъждукаха безброй звезди. Аз притиснах внучката и сякаш на себе си, тихо промълвих:

- Да, тези безброй звезди имат своя орбита, затова се връщат, не излизат от нея. Историята на човечеството е история на създанието на народните маси. Народът се обединява от един център, сплотяващ масите в неестествен взрив на гнева и тази сила твори и придвижва историята. А какъв е този център, обединяващ на-

родните маси, център на съвременната история? Това е вождът на народа.

Ето, и корейският народ строи новото общество, сплотен около великия вожд президента Ким Ир Сен. Както корейският народ, така и прогресивните хора в света величаят президента Ким Ир Сен, родения от човечеството през 20-тото столетие забележителен вожд.

* * *

Тези небесни светила с красивите си лъчи осветяваха резиденция “Бояна”, където се намираше геният на човечеството.

Нека тези звезди предадат на уважаемия президент Ким Ир Сен мислите на тази Василка Никифорова, решимостта ѝ до гроба да го почита и следва.

Така се задълбочаваше тази прекрасна нощ, незабравимата нощ на 17 юни.

3. По време на визитата в Корея

В страната Чхолима

За първи път аз посетих Корея в началото на 70-те години на миналия век, когато в тази страна се наблюдаваше мощен подем на движението Чхолима.

Към края на 50-те години живеещите в нашата страна корейски сираци от войната вече пораснаха и се върнаха в Родината си, а и студентите завършиха и също се прибраха по домовете си.

На гарата и летището ние със сълзи на очи ги изпращахме. Разбира се, трудно е да се разделяш, но и да ги удържиш е съвсем невъзможно. Те се връщаха у дома, в Родината си, следваше да се радват, нали така?

Ето, ние израснахме, за да станем забележителни работници в Корея! Естествено, всичко това бе радостно, но все пак се разделяхме и ни беше жално и тъжно...

След заминаването на децата, аз често разглеждах албума със снимки и ги благославях за прекрасно бъдеще. По цели нощи понякога се отдавах на мислите за тези деца, а дъщеря ми Мария, усмихвайки се, ме питаше: те ли са твоите деца или аз?

Не изчезваха от паметта ми спомените за тях, може би защото връзката ни започна в трудно време?!

Минаха 5 години след връщането на тези деца в Родината си... 10 години. Мен ме обземаха мисли: сега тези деца навярно са порасли, имат свои семейства? Къде

и какво ли работят те? Много ми се искаше да погледна тези пораснали деца...

И в посолството на КНДР в София имаше някои сътрудници, които в годините на войната са пристигнали в България като сираци и са учили у нас, но те не ме познаваха. Нали в това време корейските деца живееха на разни места около София. Все едно, на мен ми беше много приятно да се срещам с тях, сякаш виждах корейските деца от Банкя, за които се грижех в онези далечни времена... Те също казваха, че много са слушали за мен и веднага взеха да ми викат “мамо”, както децата от Банкя. Чрез тях аз, макар и повърхностно, узнах за живота на корейските деца след завръщането им в Родината. Покрай това подробно слушах как за това време се развива Корея.

След срещите с възпитаниците, работещи в корейското посолство, у мен се усили желанието да посетя Корея. Много ми се искаше с очите си пак да видя Корея, ръководена от великия президент Ким Ир Сен.

Но ето, че корейските другари, отгатнали това мое желание, през август 1974 г. поканиха мен, заедно с дъщеря ми и зет ми, да посетим Корея. Те любезно ми бяха купили билет за самолета до Корея, доколкото за първи път отивах там.

И ето, ние на Софийската централна аерогара седнахме на корейския пътнически самолет “Ту - 154”.

След продължителен полет, дълъг над 10 часа, ние се спуснахме по стълбата на аерогарата, разположена край град Пхенян.

Първото, което биеше на очи, беше потретът на прези-

дента Ким Ир Сен на стената на Пхенянското летище. Гледайки този портрет, аз ниско се поклоних.

От аерогарата до града пътувахме с кола около 10 километра. Нивите от двете страни по нищо не се отличаваха от нашата България, затова не чувствах, че се намирам в друга страна. Но приближавайки към града, веднага се забелязваше, че за разлика от нашата София, градът е отново построен от руините.

В Корея навсякъде се обръщаха с добри думи към мен, наричаха ме “майко”, грижеща се за студентите и сираците от войната, и ми оказваха топло гостоприемство. Даже девойките, работещи в хотела, любезно ме наричаха “българската майка” на всички места, които посетихме, хората пускаха напред нашето семейство.

Мисля, че няма на света такива родители, които са се грижели за децата си, за да заслужат похвала или да получат някакво възнаграждение! Но на мен ми се искаше да им кажа “Благодаря!”, задето те ме бяха разбрали. Нали аз смятах всички сираци от войната за родни деца. Затова се безпокоех още от мисълта, че не можах още по-добре да се грижа за тях.

Ние бяхме туристическа делегация, затова нашата главна задача бе посещението на различни места в центъра и периферията и... отдих.

За тази страна американците демагогски бяха заявили, че не може да се изправи на крака и за 100 години. А аз с очите си виждах как не само е изправила гръб, но и как вихрено се носи напред.

В годините след войната успях да гледам кинохрониките, които показваха в корейското училище в Бълга-

рия. От тях се виждаше реалността в Корея, където бяха останали само руини от поголовните бомбардировки на американските войски по време на корейската война. Тогава си мислех: как отново ще построят страната си щом всичко е разрушено и не е останало и едно цяло здание? Ще се наложи корейците да понесат големи трудности, макар и да е свършила войната!

А в Корея, която сега виждах, никъде не бе останала и следа от войната, навсякъде се издигаше гора от високи жилищни сгради и промишлени предприятия. От разказите на сътрудниците на корейското посолство в България знаех малко за хода на развитието на Корея, но просто ахнах, като видях такова развитие в нея, че то може да се нарече “сътворението на света”.

Честно казано, корейците умееха не само добре да воюват против империалистите, но и добре да строят. Може би трябва да кажа, че това е такава нация, която е способна ясно да отличи ненавистта от любовта.

Посетихме родния дом на президента Ким Ир Сен в Мангенде, град Вонсан, планината Кумган, град Кесон, Пханмунчжом и много други места. С очите си видяхме славните успехи на корейския народ, постигнати в строителството на социализма под ръководството на президента Ким Ир Сен.

Особено бяхме потресени от беззаветната вяност на корейския народ към своята партия и своя вожд, от трудолюбието му, от горещата любов към своята Родина и лютата ненавист към враговете.

Впоследствие, споделяйки своите впечатления от визитата си в Корея на нашите българи, аз казах:

- Корейците ми показаха изцяло своята Родина. В Корея бях в известните градове, на морето и даже при военно-демаркационната линия...

В периода на пребиваването си изхарчих всички филми, те все не стигаха. Всичко видяно произвеждаше дълбоко впечатление...

В Корея ми направи обаче най-дълбоко впечатление родния дом в Мангенде, където се е родил президентът Ким Ир Сен. Корейските студенти, обучаващи се в годините на войната в България, разказваха, че семейството на президента Ким Ир Сен било от поколение на поколение бедно, но не допусках, че той се е родил и прекарал детските си години в чак такава нищета. Наистина не знаех, че в неговата светла усмивка, моментално завладяваща душата на много хора, в благородния му нрав и отрицателен характер се крият толкова горчиви спомени.

Селскостопанските оръдия, които е ползвал дядо му, тъкачния стан, на който баба му е тъкала, кухненските съдове с явни следи от беднотия, лежащия в единия ъгъл на двора измачкан кюп... Става дума за смачкан на една страна кюп, при изработването неправилно формиран. А на семейството на президента Ким Ир Сен не са стигали парите за покупка на нормален кюп. Затова купили този с някои дефекти и го използвали много години. Тези неща са и цялото стопанство на това семейство. У мен се прокрадна мисълта, че сега, отчитайки, че това е родният дом на президента Ким Ир Сен, работниците са го благоустроили и хигиенизирали, но в миналото, когато е живяло семейството, навярно този

дом е бил пуст и хладен.

Разглеждах родния дом на президента Ким Ир Сен и си спомних за родния дом на другаря Тодор Живков в град Правец. И президентът Ким Ир Сен по време на визитата си в България през 1984 г. посети този дом. Това е малка къща със зимник. В лявото помещение на зимника съхранявали продуктите, а в дясното - дойната крава. В миналото в планинските местности в България строили къщите така, че в зимника да отглеждат животни. Ако на долния етаж отглеждат животни, то от тяхната температура става топло и на горния етаж.

В стаята стоеше тъкачният стан, на който е тъкала майката на другаря Тодор Живков. Към стаята е прилепена кухнята с явни следи от нищета. Семейството на другаря Тодор Живков е живяло толкова бедно, че всичките му членове са яли от един съд и са били доволни, когато са имали царевична чорбица. На едната страна в дома на Тодор Живков има спалня, в която са прекарали три поколения, а на стената виси семейна снимка.

Разглеждах родния дом на президента Ким Ир Сен, а си спомнях за родния дом на другаря Тодор Живков и си мислех как и двамата са се подили и израсли в толкова бедни семейства. Европейците имат поговорка: бедността ражда великия човек. Не са ли тези двама ръководители станали велики за това, че са се родили в бедни семейства? Мисля, че те са станали такива, защото са намерили велик смисъл в борбата за страната и нацията си и са имали точни и велики принципи.

Струваше ми се, че президентът Ким Ир Сен се е родил в такова бедно семейство и е преживял всякакви

житейски тежести, затова той е такъв милосърден и чувствителен към чуждите страдания!!! От тези мисли неволно се стопли моята душа... Придобитата в детските години заедно с нищетата доброта към нещастните, се е разгоряла в следващите години в големия замисъл да бъде отстранена болката и страданието на страната и нацията.

И изведнъж си спомних добродушния образ на президента Ким Ир Сен, който през 1956 г. пристигна в училище “Ким Ир Сен” в Банкя при сираците от войната и ги обкръжи с бащинската си обич и грижа. Той е бил човек, добър по характер, човек с горещ ентузиазъм, иначе той не би обичал толкова децата... В двора на родния дом на президента Ким Ир Сен ние се снимахме за спомен, за да помним дълго това вълнение, което изпитахме при посещението в този дом.

В дните на визитата в Корея ми направи дълбоко впечатление и посещението в Пханмунчжом, разположен в град Кесон, града до военно-демаркационната линия. Пханмунчжом - това по-рано е било името на малко селище, разположено в средната граница на Корея. Това име то е получило, защото в него има много бедни къщурки. Но след като в продължение на няколко години тук се водили преговорите за примирие в Корейската война и се е състояло подписването на Съглашението за примирие, това име на обикновено селище навеки е влязло в летописа на Корея.

Пханмунчжом - това е херкулесовският стълб на разделянето на Корея, където буквално на 10 метра един от друг си противостоят флага на Корейската народна

армия и флага на американските войски. Преминеш ли неголямата железобетонна стена и там чело в чело си противостоят армиите на двете страни. Неизвестно е, кога и къде се е раздал изстрел и се е посипал огненият град?! Ужасна е даже гнетящата тишина, стояща на територията на Пханмунчжом. На южната страна на разделителната линия се разхождаха американски войници и жандармерийски постове от американската войска. Когато ги видях така непосредствено близо, едвам сдържах нарастващата ненавист към тях.

В очите ми се разгоряха искри на ненавист от мисълта, че заради тези негодяи загинаха много корейци, че превърнаха Корея в руини, а президентът Ким Ир Сен понесе толкова много трудности за тези 3 години война и в следвоенното възстановяване и строителство.

Заради тази измет много невинни малки деца на Корея бяха лишени от своите родители и бяха принудени да търсят убежище в България, а българските жени да подготвят материали за помощи, да правят обувки, да се скъсват от работа. Това ме наведе на мисълта, че те не са само врагове на корейския, но и на българския народ, че са ни общи врагове. По какво се отличават те от хитлеристката армия, потъпквала много народи, включително и българския?

Разбира се, това бяха чакали от различна порода, но те винаги богатееха за сметка на грабежа на чуждото. Едва ли щеше да им стане приятно, ако разбереха, че тази стара жена, която се появи на военно-демаркационната линия сега, в годините на отминалата корейска война е гледала децата на загиналите корейци и актив-

но е участвала в оказването на помощ за сражаващия се корейски народ. От тази мисъл аз се разсмях...

Ние разгледахме и друга забележителност на Корея - град Кумган. Там има една клисура Курьон, а в нея 8 вира, наричани "санпхалтам". С тях е свързана интересна легенда. Открай време Кумган е известен с удивителния си планински пейзаж и чистите езерни води. Към тези вирове се спускали по лъчите на дъгата 8 небесни феи. Те се къпели там и после се връщали на небето. И ето, веднъж живещият в тези планини млад ловец скришом погледнал красивите тела на къпещите се феи и си изгубил ума. И този момък незабелязано скрил роклята с крилата на най-красивата девойка. Другите феи се върнали в небесното царство, само една не намерила дрехата си, викала своите сестри и заплакала. Младежът дошъл при нея и ѝ предложил ръката и сърцето си. По такъв начин феята свързала живота си с кимгансанския момък и живяла с него щастливо до дълбока старост, имайки много деца. Казват, че техните потомци са днешните жители на планинския град Кумган. Но сега феите, казват, се спускат в Корея, за да видят страната, превърната в райско къгче.

Както е възпял един корейски поет, в годините на отминалата Отечественна освободителна война дотолкова били опожарени всички планини, че даже белките, не намирайки своето убежище, са влизали в пазвите на бойците, а птиците са свивали гнезда право на заводските комини.

Но сега в горските гъсталаци намират своя простор различни птички, а фазаните без страх приближават

жилищните домове. Не е ли това сътворение на мира?!

Планините са планини, а нивите - ниви, в които съзрява златна пшеница. А какво е морето? Ние посетихме и приморския град Вонсан в провинция Канвон. Там е известният морски плаж Сондовон. Морската вода е толкова прозрачна, че изобщо не може да се сравнява с тази на нашето Черно море.

Корея от три страни е обкръжена с морета, затова навсякъде може да се види море. В нашата страна само Варна и нейните околности са в съседство с Черно море, затова не е така лесно да се любуваш на морските простори. А София, където аз живея, е разположена далече във вътрешен район, затова през дългия си живот често не ми се е удавало да видя морето.

В България, заради природо-географските условия хората не само не могат да се любуват на морския пейзаж, но и изпитват немалко ограничения в развитието на рибната промишленост. До освобождението ни общият обем улов на риба на глава от населението в България бил всичко на всичко 500 грама. И днес българите недостатъчно се хранят с рибни продукти.

Риболовното дело у нас е дотолкова недобре развито, че по време на визитата в България през 1984 г. на президента Ким Ир Сен, наши кадрови работници му казали, че Корея е богата на рибни ресурси и там се лови много риба, но в нашата страна няма добър участък, където да се упражнява този занаят, затова се занимаваме с риболов далеч в Тихия океан и това е много трудно. Тогава президентът Ким Ир Сен казал, че в Корея всяка година се произвеждат около два и половина ми-

лиона тона рибни продукти, а предстои построяването на още по-големи риболовни съдове и тогава ще се лови още повече риба. Другарят Тодор Живков казал, че България се занимава с риболов на Черноморското крайбрежие и на Дунава, но това е малко.

А в Корея едва ли не всеки ден съобщаваха по телевизията за богат улов на риболовните участъци. Движейки се из града и при пътуване из периферията човек лесно може да забележи увиснали на покривите и под прозорците на къщите за сушене разни видове риба.

Корея наистина стремително се развива с темповете на Чхолима.

Централната част на Пхенян е украсена с възвишението Моран, в чието подножие на каменна кула се издига голяма бронзова статуя, изобразяваща крилатия кон. Това именно е Чхолима, за когото обичат да говорят корейците.

Този монумент, символизиращ революционния дух на корейския народ, означава пламъкът на огромния подем, запален в периода на следвоенното възстановяване и строителство от президента Ким Ир Сен заедно с металурзите в страната. Стоейки под монумента Чхолима, усърдния кон, разперил крила, със стремителни темпове летящ по синьото небе на Корея, аз си мислех:

“Докато не се сломят крилата на този кон Чхолима, на който препускат трудолюбивите работник и селянка, и юздата на който крепко държи в ръце президентът Ким Ир Сен, в обозримо бъдеще Корея непременно ще стане социалистическа процъфтяваща държава, стояща на върха на целия свят...

“Каня Ви в нашата страна!”

Както вече разказах, в резиденция “Бояна” през юни 1984 г. президентът Ким Ир Сен при срещата с моето семейство и семейството на Анастасов лично ни предложи тост и каза: “Заповядайте още веднъж в Корея в бъдеще! Аз Ви каня в нашата страна!”

В нашето семейство имаше много разговори, обсъждахме кога да отидем в Корея, нали ни е поканил уважаемият вожд президентът Ким Ир Сен!

Преди нас посетиха Корея Анастасов и съпругата му през април 1985 г. за рождения ден на президента Ким Ир Сен.

И в нашето семейство решихме да отидем в Корея за рождения ден на уважаемия президент Ким Ир Сен и да го поздравим, но заради лошото здравословно състояние на дъщеря ми Мария, се наложи да отменим пътуването. Впоследствие ни казаха, че семейство Анастасови отново е прието от президента Ким Ир Сен и е получило безценни подаръци.

При срещата с тях президентът Ким Ир Сен говорил, че отгледаните от нас корейски сирачета от войната сега работят добре в различни отрасли, че макар да са лишени от родители заради американските империалисти и техните протежета, всички те са станали забележителни работници в обкръжението на нашата партия и държава. И благодарейки за помощта на нашата братска социалистическа страна, подчертал, че той е доволен от това. Така той отново високо е оценил извършената от нас работа.

По-късно аз узнах, че щом тези деца, които се учеха в нашата страна, са се върнали в Родината си, са станали прекрасни работници.

Син Сан Чжун, който се появи пред мен в големите обувки, работил като отговорен кадър в Академията на педагогическите науки, Ан Хе Ким, която често боледуваше и се лекуваше в болница, впоследствие бе станала известна лекарка. А Ким Йон Хе, на когото никога не стигаше яденето, бе вече завеждащ отдел в Министерството на външната търговия...

Какви достойни бяха станали те!!! Бедните сирачета от миналото, лишени от прехрана и принудени да се укриват в друга страна, обкръжени от грижата на президента Ким Ир Сен, бяха станали опора, подпираща основите на държавата. А ние, които само изпълнихме братския си дълг, не бяхме забравени от президента Ким Ир Сен и десетки години по-късно при всеки удобен случай той високо напомняше за това...

Посланикът на нашата страна, присъстващ на срещата на президента Ким Ир Сен с Анастасов, му казал, че целият български народ помни неговото миналогодишно посещение в България, и високо оценява факта, че е приел обикновени граждани на България, смятайки това за проява на огромна грижа.

Като узнах за това, ми се прииска колкото може по-бързо да отида в Пхенян, при президента Ким Ир Сен.

Аз даже бях недоволна, че дъщеря ми Мария легна болна именно по това време. А Мария, страдаща от хронична кардиопатия, ме гледаше със сълзи на очите, силно огорчена. Когато Мария малко се пооправи, тие пак

взехме да обсъждаме: кога ще заминем за Корея?

Ние решихме да отидем в Корея през септември - месеца, когато там времето е хубаво и отбелязват деня на образуването на републиката. Заедно със сина и внука, с дъщерята и зетя, и с другата внучка тръгнах на път. 11 години преди това бях посетила Корея като обикновена туристка, но затова друг път...

Отивах по непосредствената покана на президента Ким Ир Сен, затова сътрудниците на корейското посолство обръщаха особено внимание на пътуването на нашето семейство в Корея и бяха изцяло поели грижата за подготовката на пътешествието и оформянето на документите.

И работниците на борда на самолета любезно ме наричаха “бабо Никифорова”, забелязвахме как те се стараеха да ни предоставят всички удобства, а и другите корейски пасажери, също знаеха кои сме и топло се здрависаха с нас.

Ние пристигнахме в Пхенян на 7 септември 1985 г.

Слизайки от стълбата на самолета, аз отново погледнах портрета на уважаемия президент Ким Ир Сен и ниско се поклоних. Сътрудници на Министерството на външните работи много любезно ни посрещнаха и ми се стори, че ме посрещат родните ми деца. На мен, 11 години преди това посетила Пхенян, ми се стори, че градът съвсем не е същият. Обикновено хората говорят, че за 10 години силно се променят и планините, и реките, но нима е станала такава промяна за тези години?!

Съпровождащите работници казаха, че за това време приемникът на уважаемия президент Ким Ир Сен - дру-

гарят Ким Чен Ир, управлявайки всички партийни и държавни дела, непосредствено ръководи строителството в столицата. Разхождайки се по брега на река Тедон, ние просто ахнахме, поразени от величествените промени. Пред нас се извисяваше Монументът на идеите чучхе - най-високата в света каменна кула. Другарят Ким Чен Ир бе организиран строителството на този монумент така, че беше завършен в кратки срокове за 70-годишнината от рождението на великия президент Ким Ир Сен. На върха на тази кула бе сложен огромен факел, който ден и нощ осветява цялата вселена. Той символизира лъчите на идеите чучхе, ръководните идеи в Корея.

Ако искаш да опознаеш Корея, то е нужно да знаеш за идеите чучхе, без разбирането на идеите чучхе, не можеш да твърдиш, че познаваш Корея. Идеите чучхе - това са тези идеи, които бяха издигнати от великия президент Ким Ир Сен в размирните години на решителната битка с японските империалисти като постоянно знаме на корейската революция. Тези ръководни идеи с една дума гласят, че човекът е стопанин на всичко и той решава всичко, тоест стопанин на революцията са народните маси, в тях е и нейната решаваща движеща сила. Както вчера, така и днес всичко се дължи на народните маси и се извършва от тях...

Изглежда, монументът на идеите чучхе потвърждава точно това революционно убеждение на президента Ким Ир Сен. С асансьора, монтиран вътре в кулата, може да се стигне до площадка, откъдето посетителят да се любува на панорамата на град Пхенян. От височи-

ната на птичи поглед се забелязва, че Пхенянь е развит град, изпълнен със съвременни жилищни сгради и монументални творения на архитектурата. Всичко това е рожба на идеите чучхе, възплътени в този монумент.

Малко по-далече от монумента Чхалима стои друг красив и величествен паметник - Триумфалната арка. Това съоръжение го нямаше при моето посещение през 1974 г. Казват, че Триумфалната арка, най-красива и величествена по вид и най-висока в света, също е построена по инициатива на другаря Ким Чен Ир и под неговото непосредствено ръководство за 70-годишния рожден ден на президента Ким Ир Сен, за да увековечи неувяхващите му заслуги за освободението на Корея.

Триумфалната арка стои на същото място, където президентът Ким Ир Сен през 1945 г. за първи път излезе с реч пред жителите на Пхенянь след триумфалното му завръщане в Корея.

Редом с арката се намира стадионът "Ким Ир Сен". Този стадион, който по-рано, по време на моето първо пристигане в Пхенянь се наричаше Моранбонският стадион, впоследствие е реконструиран и разширен.

По времето, когато там е произнесъл реч президентът Ким Ир Сен, това място, казват, се е наричало Пхеняньски обществен стадион. Съпровождащата ме друга-рка така хубаво възпроизведе тези времена, така хубаво ми обясняваше, че аз много се трогнах.

Впоследствие президентът Ким Ир Сен си спомни кипящото чувство, което е изпитал по време на своята реч, с такива думи: "Аз стоях на трибуната, посрещнат с възторг, слушах радостните възгласи на повече от сто

хиляди жители и ме обхвана чувството на щастие, което не може да се опише и с най-красивите думи. Ако някой ме попита кога съм преживял най-голямото щастие в своя живот, бих отговорил: именно в този момент. Това беше чувство на щастие от съзнанието, че се борих в името на народа като негов син, че народът ме обича и ми вярва, че аз се върнах в неговите обятия...

Може да се каже, че народното ликуване на 14 октомври 1945 г. на Пхенянския обществен стадион бе оценка и възнаграждение за това, че ние преодоляхме всички трудности и несгоди, борейки се за Родината и нацията в течение на половината от живота си. Аз го възприех именно като възнаграждение, като проява на обичта и доверието на народа”.

Вниквайки в истинския смисъл на тези думи, аз си мислех: и тази историческа Триумфална арка е издигната като монумент в обкръжението на поддръжката и доверието на корейския народ към своя любим президент Ким Ир Сен, който бе спасил Родината и нацията.

В Пхенян бях виждала само телевизионната кула и старинното здание - вратата Потхон. От тази врата нататък е образувана цяла съвременна улица, на която стоят Народният дворец на културата, покритата пързалка, ресторант “Чхонрю”, водно-спортният комплекс “Чхангванвон” и други културно-битови съоръжения.

В столицата навсякъде могат да се видят лозунгите “Всичко да създаваме с темповете на 80-те години!” Съпровождащите ме работници, усмихвайки се, обясниха, че тези темпове са начертани от другаря Ким Чен Ир и са продължение на темповете на настъпателното дви-

жение Чхолима. Корея, както в миналото, така и сега се придвижва напред с темповете на Чхолима.

Ние посетихме дома-музей в Мангенде, където се е родил уважаемият вожд президентът Ким Ир Сен. Това е малка къщица, в която аз отново дойдох 10 години по-късно. Тази историческа къща е свързана с много дела. Стоях в нея и си мислех: колко хора са я напуснали и колко са се върнали обратно? Обмисляйки пътищата за освобождението на Родината, са напуснали къщата бащата и майката на президента Ким Ир Сена, неговия чичо и братя, но всички те не са се върнали, а се е върнал единствен само Ким Ир Сен.

В мемоарите на президента Ким Ир Сен “Във водовъртежа на века”, които аз чета и препрочитам, има такъв разказ на президента Ким Ир Сен за времето, когато той е пристъпил прага на родния си дом след освобождението на страната:

“След леля ми аз влязох в двора на родния си дом с разтуптяно сърце. Преди 20 години този дом изглеждаше като широка площадка, а в този момент - тесен, колкото длан. Аз буквално виждах в този дом крайния пункт на 20-годишния поход и ми се стори, че съм стигнал сушата след форсиране на безкрайна река. При вида на познатата стряха, под покрива на родния дом, аз си спомних за татко и мама, които се грижеха за мен в детството, пеейки ми люлчини песни, топлейки замръзналите ми пръсти с дъха си. И аз стоях като закован, изпаднал в сомнамбулско състояние. Струваше ми се, макар да бяха погребани като паднали пролетни цветя, че мама и татко са възкръснали, хвърлят се към

мен и протягат ръце, възкликвайки: “Сон Чжу!” Дядо ми излезе на двора още здрав и ме прегърна: “Най-сетне се върна моят най-голям внук... но ще видим... ще видим” и той се просълзи... А баба ми, виждайки ме, със сълзи на очи занарежда: “Къде са твоите татко, майка? Защо само ти единствен си дошъл? Не трябваше ли заедно с теб и те да се върнат?”

За този трогателен разказ ми напомни консултантът на дома-музей в Мангенде. Аз се опитвах да се поставя на мястото на бабата на президента Ким Ир Сен. Колко болка е имало в душата на бабата?!... По-рано не бях изпитала това чувство, но когато сама станах баба, в определена мярка започнах да разбирам душевната болка на бабата на президента Ким Ир Сен в този ден.

Ние посетихме и бронзовата статуя на президента Ким Ир Сен, издигната на възвишението Мансуде. Както и преди 11 години президентът Ким Ир Сен величествено стоеше, показвайки с едната си ръка по-нататъшния път на корейския народ. Поднесох букет цветя пред бронзовата статуя на президента Ким Ир Сен, ниско се поклоних и прошепнах:

- Уважаеми президенте, пристигналата от България Никифорова, която Вие преди години приехте и даже се снимахме за спомен... много иска да се види с Вас!

Стойки до величествената бронзова статуя на президента Ким Ир Сен, аз разгледах разкрилата се пред мен панорама на град Пхенян и разбрах, че този светъл път и то главен път в развитието на корейския народ е посочена от великия президент Ким Ир Сен.

Съвършено нов, различен от предшестващата моя

визита в Корея бе фактът, че всички хора в Корея величаеха другаря Ким Чен Ир като скъп ръководител, а това означаваше, че те виждат в негово лице приемник на революционното дело на президента Ким Ир Сен и вярно го поддържат. По това време в Корея вече започна историята на продължаване революционното дело на президента Ким Ир Сена.

20 септември. За да отидем в планината Мъохян, една от забележителностите на Корея, ние отидохме на гарата. А странно беше, че влакът, на който трябваше да се качим, се състоеше от локомотив и само един вагон. Аз попитах екскурзовода, защо този влак има само един вагон. А той отвърна, че за нашето семейство са съставили специален влак. Аз говорех на корейските другари, че ни е неловко да ползваме такива привилегии. А те казваха:

- Не се безпокойте! Всичко това е направено по нареждане на президента Ким Ир Сен.

В долината Манпхок, в храма Санвон и на други красиви места ние, срещайки се с учащи се, военнослужащи и всякакви туристи, беседвахме за щастието на корейския народ, имащ двама велики ръководители.

Ние се изкачихме до една беседка, откъдето се виждаше цялата панорама на красивия град Мъохян. А там ни чакаше обилно заредена трапеза. На масата, желайки на двамата велики ръководители крепко здраве, ние пеехме заедно с корейците “Песента за пълководеца Ким Ир Сен”, която пеех съвместно с корейските деца през 1956 г., когато пристина президентът Ким Ир Сен в училище “Ким Ир Сен” в Банкя.

По време на обратния път към Пхенян аз забелязах, че в плодовите градини висят ябълки, че шумят на воля златистите оризови ниви. В България няма оризопроизводство, затова не бе учудващо, че моите деца проявяваха голям интерес и любопитство. Съпровождащите ни работници споделяха, че и този метод на оризопроизводство е разработен от президента Ким Ир Сен. Той имал опитен участък в своята резиденция, няколко години се е занимавал пряко със земеделие и е обобщил това в съвършен агрометод. И този метод се нарича “чучхейски метод за земеделие”.

На мен силно ми се прииска да се видя с президента Ким Ир Сен. Прекрасно разбирах нетактичността на желанието на тази неработеща стара жена да се срещне с него, до гуша зает с държавни дела, но все пак не можех нищо да сторя срещу своето страстно желание.

По това време президентът Ким Ир Сен е бил много зает, доколкото предстоял националният празник на Корея. И в дните на нашето пребиваване по телевизията и вестниците предаваха как президентът Ким Ир Сен приема една след друга чуждестранни делегации, в това число и японски предприемач със спътници, партийно-правителствена делегация на Германската демократична република, при това беше намерил време да ръководи на място строителството на Нампхоския шлюз (сега Западноморски хидрокомплекс)...

Той както и преди, беше пълен с енергия и енергично ръководеше корейската и световната революция. Беше ми много радостно да го виждам такъв, а от друга страна стана още по настоятелно желанието ми пряко да

се среща с него, възползвайки се от пристигането си в Корея. И аз тихичко намекнах за това на съпровождащия ни работник. Той се усмихна и каза, че и без това президентът Ким Ир Сен знае за пристигането в Корея на Никифорова, наредил е да ѝ окажат хубаво гостоприемство. След това той говори, че всички дела, свързани с нашето пребиваване, се организират по негово указание. Аз почувствах, че гърдите ми се изпълват с неопируемо въннение. А дъщеря ми Мария до толкова беше развъннувана, че се просълзи.

Толкова заетият с дела президент Ким Ир Сен се грижи даже за програмата на пребиваването на обикновено чуждестранно семейство!

Ако не беше това особено внимание на президента Ким Ир Сен, нас, обикновените хора не биха настанили в такава резиденция като “Чансувон”, където обикнове се установяват чуждестранните държавни ръководители. Като обкръжени от съвестната грижа на президента Ким Ир Сен, в дните на пребиваването ни в Корея на нас оказваха гостоприемство от ранга на държавните ръководители.

След няколко дни при нас дойдоха отговорни ръководители и предадоха на всички нас подаръци от президента Ким Ир Сен.

Трогната до дъното на душата си от горещата обич и бащинска грижа на президента Ким Ир Сен, неизменно поднасящ на обикновената чужденка и нейното семейство подаръци, аз дадох воля на солзите си.

Няма да се намери на света друг такъв благороден и добродушен човек!

Аз попитах партийния работник, дошъл да предаде подаръка, в коя посока приблизително се намира президентът Ким Ир Сен? След това, обръщайки се на тази страна, където се намираше той, аз ниско се поклоних на най-уважавания от мен в продължение на целия ми живот президент Ким Ир Сен:

- Президенте Ким Ир Сен, много Ви благодаря! Навеки ще помня Вашата обич, с която вие обградихте мен и моето семейство!

До дълбочината на сърцето познала величието на президента Ким Ир Сен, непосредствено посетила забележителностите на Корея, с очите си видяла бурното строителство на социализма и трогната от особеното гостоприемство и големите подаръци, преди връщането си в Родината, написах стихотворение за благородния нравствен облик на този народен вожд.

Аз не съм литераторка и поетеса, не умея красиво да се изразявам, но все пак ми се искаше да оставя на тази земя неудържимото чувство на уважение и благодарност към президента Ким Ир Сен.

Моите стихове - това е ключът към моето сърце, искрено уважаващо великия президент Ким Ир Сен, горещо желаещо му крепко здраве.

Вожд на народа

*В страната
на утринната свежест
Корея
с непоколебим дух
се появи, изгря
Слънцето на човечеството,
великият вожд на народа,
президентът Ким Ир Сен!*

*Под неговото мъдро ръководство
Корея,
в която безконечно
процъфтява щастието на народа,
огряла с ярките лъчи света,
социалистическият рай,
родината на чучхе
се слави като обетован край.*

*Цял живот той се труди
за щастието на народа,
отива там, където
всеки труженик живее.
крачи по блатист килим,
слиза в шахти и забои...
На разсъмване в хлада
е на морския пристан.*

Неговото име

*вече е ярък символ
на борбата и победата,
на щастие и процъфтяване,
то е непомръкващо знаме
на мира и грядущето,
източник на силите
непобедими на народа.*

*Под неговото ръководство
прогресивното човечество,
високо вдигнало знамето
на идеите му чучхе,
енергично върви напред
към бъдещето
на комунизма.*

*Хората на планетата
с безгранично уважение
и безмерна почит
гръмко величаят
великия вожд,
бащата на народа,
любимия президент
Ким Ир Сен.
С единокласни надежди
сърдечно му желаят
здраве и дълголетие!*

Василка Никифорова, 1985 г.

*“Видях още един президент
Ким Ир Сен!”*

От края на септември до края на октомври 1997 година моята дъщеря Мария Пенчева се намираше на визита в Корея в качеството си на секретар на Българо-корейското дружество за приятелство.

Дотогава тя бе посетила Корея и през април 1992 година в състава на делегацията на Българо-корейското дружество за приятелство, за тържествата в чест на 80-тия рожден ден на президента Ким Ир Сен, а също и през август 1994 година като ръководителка на българската група за международния детски лагер.

Когато тя посети Корея като ръководителка на българската група за международния детски лагер, времето бе такова, че и месец не бе изминал от скоропостижната кончина на президента Ким Ир Сен.

Цяла Корея, целият свят бе обхванат от голяма мъка заради загубата на великата личност, а Ким Чен Ир, подчертавайки, че не трябва да оставим празен детския лагер, нареди да се устрои прием на деца в новия Сондовонски международен детски лагер.

Около 20 дни тя си почива в Сондовон, красива приморска зона за отдих. Връщайки се, Мария с вълнение разказа за всичко това. И сега ясно помня колко силно бях поразена.

Благодарение на грижата на великия ръководител Ким Чен Ир, след 3 години Мария отново замина за Корея, за да се лекува от сърдечна болест.

Лекуваше се тя в Корея съвсем безплатно, приемаше

скъпи лекарства и я лекувах на високо равнище. Когато се върна вкъщи, още вечерта на същия ден тя с огромно вълнение разказа, че е видяла още един президент Ким Ир Сен.

И ето, аз реших да събера всички записки, оставени от моята любима дъщеря, и без никаква обработка да ги предам в тази книга.

“Ким Чен Ир - Слънцето на 21-ви век!”

Всички хора говорят, че аз (Мария Пенчева) съм се родила с късмет.

Това е свързано с факта, че бях удостоена с честта и щастието непосредствено да преживея в Пхенян този исторически миг, когато уважаемият Ким Чен Ир, признатият вожд на прогресивното човечество, бе издигнат на високия пост генерален секретар на Кореиската трудова партия, тази най-боева и революционна партия на нашата планета. И този път ми се падна особената привилегия да отправя към уважаемия ръководител Ким Чен Ир писмо и кошница с цветя с добри пожелания, влагайки горещите чувства на своето семейство, на членовете на Българо-корейското дружество за приятелство и на българския народ.

Аз отдавна изпитвах голямо уважение към скъпия Ким Чен Ир като към вожд на корейския народ и на всички народи. Осъществи се отдавнашната надежда на корейския народ и прогресивните хора на Земята. Това бе огромна радост и чест за всички.

И аз прехвърлих 60-те. На 20-годишна възраст за първи път имах съприкосновение с Корея и оттогава в

продължение на повече от 4 десетилетия въз основа на непосредствения жизнен опит бях пленена и се възхищавах от безпределно благородните качества на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир.

Моята майка Василка Никифорова и моето семейство са широко известни сред корейския народ. В миналото нашето семейство не е направило нещо особено в името на Корея. Само преди 40 и повече години се стараехме да предоставим на сирачетата от войната и студентите от Корея жизнени удобства. Това е всичко. Да помогнеш на приятели в трудности - това е дълг човешки. А великият вожд президентът Ким Ир Сен всеки път по време на визитите си в България, даже отлагаше спешните дела, нееднократно приемаше мама с мен, снимахме се за спомен и ни връчваше безценни подаръци. Той говореше, че Никифорова и нейното семейство - това са хора, които имат заслуги пред Корея, че ние живеем в различни страни, но практически сме от едно семейство, предприе мерки, за да ни предостави възможност да посетим Корея. Уважаемият ръководител Ким Чен Ир всеки път по време на визита в Корея на нашето семейство създаваше най-добрите жизнени условия и топло се грижеше с бащинска любов, у нас да няма и най-малкото неудобство.

В хода на посещението си в Корея, в обкръжение на такава обич и грижа аз с цялото си сърце дълбоко разбрах какви хора са - великият президент Ким Ир Сен и ръководителят Ким Чен Ир? И още нещо добре разбрах: защо Мангенде стана люлка на корейската революция? По какъв начин президентът Ким Ир Сен стана

най-видният народен вожд? Защо той така силно обича народа?

А също така дълбоко разбрах, че уважаемият ръководител Ким Чен Ир, издигнал се на ярко осветения от слънчевите лъчи връх Ръона и даващ историческа клетва да прослави Корея, продължи високия замисъл на родния вожд, който в продължение на повече от 30 години мъдро ръководеше делата на партията, държавата и армията изцяло и построи такава, каквата е днес, непобедима социалистическа държава. Да, нашата визита в Корея беше знаменателен процес за непосредствено опознаване величието на два исполина.

На 8 юли 1994 година и до далечната българска земя дойде скръбната вест за кончината на великия президент Ким Ир Сен. В първата минута ми се стори, че е спряло да тупти моето сърце. Разбира се, и в моя живот е имало немалко трудности, но такъв силен удар изпитах за пръв път. Кончината на президента Ким Ир Сен, толкова енергично работещ в името на корейския народ, в името на прогресивното човечество, предизвика в сърцата на хората по света остра болка от невъзвратимата загуба. Целият свят със загриженост и съчувствие гледаше към Корея. Аз също бях в числото на тези хора. “Какво ще стане по нататък с Корея?” - се питах.

Но корейският народ не само тъгуваше. Не се предаде пред свирепата изолация и натиска на коалиционните сили на империализма. В продължение на 3 години след националния траур на корейския народ, уважаемият ръководител Ким Чен Ир в най-строга обстановка преодоля с непоколебима революционна воля болката

от огромната загуба и натрупалите се трудности и изпитания и спаси Родината и нацията.

Ким Чен Ир публикува един след друг безсмъртните класически трудове, такива като “Социализмът е наука”, “Корейската трудова партия - партия на великия вожд другаря Ким Ир Сен”, “Уважението към старшето поколение на революцията е висок морален дълг на революционерите”, и в тях той заяви пред целия свят своята решимост навеки да почита родния вожд и изцяло да продължи неговото дело. Тази неизменна негова воля ясно се прояви и в това, че той превърна във висша светиня на чучхе Кимсусанския мемориален дворец и с това всели в сърцата на прогресивните хора на Земята увереността, че президентът Ким Ир Сен винаги ще бъде с нас.

В Корея е обичаен 3-годишният траур (от деня на кончината до третата година от нея). А Ким Чен Ир обяви периода на траура не до третата годишнина от деня на кончината, а пълни 3 години, установи чучхейския календар и празника на Слънцето и по такъв начин осъществи съкровени надежди на човечеството. Ръководителят Ким Чен Ир отбеляза, че последователното претворяване в живота на заветите на родния вожд Ким Ир Сен - това е дълг на неговите войници и ученици и затова отхвърли всякакви промени на курса...

Мисля, че няма на света друг такъв верен ръководител като Ким Чен Ир, който целият е погълнат от осъществяването на започнатото от предшествашия вожд дело на революцията. Под ръководството на уважаемия Ким Чен Ир, преодоляли възникналите от непрестан-

ните попълзновения на империалистите сурови изпитания, корейският народ и Корейската народна армия с революционен оптимизъм и революционен воински дух издигнаха Анбенската младежка ВЕЦ, моста Чхонрю, втория Кумнунски тунел, туристическата автострада Пхеньян - Хянсан, и динамично водят борба за окончателното тържество на “Трудният поход”.

Поразителните събития в Корея за тези 3 години на траур отново ясно потвърдиха, че Ким Чен Ир е най-видният ръководител и велик вожд на съвременността.

Корейският народ отдавна вече вижда в лицето на Ким Чен Ир велик ръководител и под неговото ръководство създава история на победите и напредъка. Със силата на своите заслуги Ким Чен Ир се ползва с голямо уважение като слънце на корейския народ и прогресивното човечество. Аз чакам и няма да дочакам този ден, когато уважаният Ким Чен Ир ще бъде издигнат на поста президент на КНДР!

Нашето дружество има свои секции в 48 града, в това число и в София. Аз възнамерявам чрез тези секции още по-активно да провеждам дейност така, че не само членовете на нашето дружество, а целият български народ да изпитва дълбоко в душата си чувство на почит към забележителния вожд на делото на социализма Ким Чен Ир. Наистина нелика е моята радост, че имаме велик вожд на новото столетие - несравнимия титан и герой Ким Чен Ир!

Мария Никифорова - Пенчева
секретар на Българо-корейското
дружество за приятелство

(Тази статия на Мария в онова време бе публикувана във вестник “Минчжу Чосон”, орган на правителството на КНДР).

*Дневник на визитата в Корея 1997 година
30 септември*

Днес бях при бронзовата статуя на възвишението Мансуде. На това възвишение, където стои бронзовата статуя на президента Ким Ир Сен, не зам защо в душата ми се прокрадва възвишено настроение.

В България аз, заедно с членовете на Българо-корейското дружество за приятелство, често гледам корейски документални филми. Когато гледате тези кадри, където корейците поднасят цветя на бронзовата статуя на президента Ким Ир Сен и ниско му се покланят, всички изпитват чувство на почит към него. Корейците са образцови хора по преданост и почителност по отношение на своя вожд.

Едно време гледайки бронзовата статуя на президента, изведнъж си спомних за членовете на американското “Дружество на приятелите по сървис (обслужване)”, които след посещение в Корея на своя пресконференция говореха, че чувството на уважение и почит на корейския народ към президента Ким Ир Сен носи почти религиозен характер.

Да, едва ли могат да проумеят задокоеанските гости, посетили само веднъж или два пъти тази страна, абсолютното чувство на корейския народ към президента Ким Ир Сен?!

Впоследствия, казват, и те са разбрали напълно вер-

ността и чувството за дълг на корейския народ по отношение на президента.

Българският народ добре знае за големите усилия на президента Ким Ир Сен, положени за развитието на дружеските отношения между България и Корея, и неговите заслуги и никога няма да забрави за това.

Великият президент Ким Ир Сен винаги ще живее в сърцата както на корейския народ, така и на българския народ.

Същия ден

По време на посещението ми в Музея на корейската революция аз отново разбрах, че за партията, бореща се в името на построяването на настоящия свят в интерес на трудовите хора, вярата в народа ще доведе до победа, а недоверието - до поражение.

Когато президентът Ким Ир Сен е бил още на 14 години, той е обзет от величествения замисъл да освободи страната, застанал е на пътя на революцията и при това нищо не е взел със себе си. Той е бил убеден, че може да постигне освобождението на страната, само надявайки се на силите на народа и мобилизирайки неговите сили.

Във водовъртежа на революцията в името на народа, той намирал другари, доставял оръжие, създал партия и въоръжен отряд и постигнал историческото дело за освобождението на Родината. Всички фотоматериали и безценни реликви, експонирани в Музея на корейската революция, разказват за това, че революционната дейност на президента Ким Ир Сен в продължение на

целия му живот - това е летопис на неговата любов към народа, когото считал за всевишен народ и се посветил изцяло на делото в името на неговите интереси и щастие. Да, в предисловието на историята следва да се напечата с едър шрифт твърдото убеждение на президента Ким Ир Сен в това, че народните маси са източник на всички дела.

2 октомври

Мангенде - това е люлката на революцията на корейския народа и в същото врем е духовна родина за мен и моята майка Василка Никифорова. На нас ни се струва, че всяко дърво, всяка тревичка в Мангенде разказва на хората за революционните заслуги на президента Ким Ир Сен.

На света е имало немабко велики хора, но не е имабло такъв вожд, който, въпреки преклонната си възраст, до последния миг на живота си е ръководил съвещание на работниците от икономическата сфера, за да подобри народния живот, и е починал направо на работното си място. Когато до нас, в България дойде вестта за кончината на президента Ким Ир Сен, моята майка и цялото ни семейство прекарваха дните си в сълзи. И в нашето дружество гледахме документален филм, слушахме гласа на президента Ким Ир Сен. Всеки път аз се обливах в сълзи с чувството, че съм загубила родния си баща.

Аз имам молба към корейския народ - нека мине време, но завинаги съхранете Мангенде, Вашата духовна родина... Вие по право сте длъжни да се гордеете с

това, че у Вас съществува такова богатство на революцията като Мангенде.

4 октомври

Днес ние разгледахме Монумента на идеите чучхе и Монумента за основаването на Корейската трудова партия. Посещението беше много поучително. Идеите чучхе, основани от великия президент Ким Ир Сен и непрестанно развивани от ръководителя Ким Чен Ир, са признати днес от целия свят велики идеи в епохата на самостоятелността, и философия, поставяща начело на всичко човека. Лъчите на тези идеи днес ярко осветяват по-нататъшния път на народите на цялата Земя, стремящи се да живеят самостоятелно и творчески, освободени от господството и робството на империализма.

Под факела на Монумента на идеите чучхе аз си помислих: “Ако не бяха идеите чучхе, то как би изглеждал нашия човешки свят?” Наистина, под лъчите на слънцето поднебесният свят щеше да бъде светъл, но светът човешки нямаше да е така светъл.

В природния свят съществуват ден и нощ, благодарение на слънцето, а в света човешки вървим към светлото бъдеще благодарение на идеите чучхе.

Корейската трудова партия - това е направляващата сила, осветяваща нашата Планета, ръководеща се от идеите чучхе.

Колко политически партии на този свят претърпяха крах?!

Безбройното множество от такива партии бе всичко на всичко политически организации, представляващи

интересите на определени класи и прослойки.

Трудно ще се намери на страниците на наброяващата стотици години световна история на политическите партии такава единна партия, такава народна партия, изцяло представляваща и защитаваща интересите на работниците, селяните и трудовата интелигенция, с една дума, всички кръгове и слоеве на обществото, както Корейската трудова партия.

Смятам за необходимо и нашата Българска социалистическа партия да усвои богатия опит на Корейската трудова партия.

6 октомври

Днес се разхождах из град Пхенян и станах очевидка на наистина трогателно зрелище. Навсякъде хората от малкия до големия бяха излезли на улицата, одобрявайки решението за издигане на поста генерален секретар на Корейската трудова партия на уважаемия другар Ким Чен Ир, и завихриха танци и запяха песни. Това беше много завидно и трогателно.

Мисля си, че на този свят няма друга такава страна, където издигането на ръководителя би станало събитие с всенародно значение.

Ще има ли такава зрелище у нас, в България, при избирането на новия президент?!

Дълго гледах танцуващите и прочетох по лицата на всички хора безпределна радост. На техните лица нямаше дори сянка на фиктивност.

Коя ли “супердържава” може да съперничи на такава сила, с такава страна, където вожд и народ разделят

единна мисъл и са сплотени от единна воля?

9 октомври 1997 година

От името на Българо-корейското дружество за приятелство аз поднесох кошница с цветя на уважания пълководец Ким Чен Ир, издигнат на високия пост генерален секретар на Корейската трудова партия. При предаването на кошницата с цветя аз казах на корейските съответни работници следното: “Горещо поздравявам великия ръководител другаря Ким Чен Ир с издигането му за генерален секретар на Корейската трудова партия и от цялата си душа му желая крепко здраве и дълголетие. Великият ръководител другарят Ким Чен Ир не само прояви огромна грижа, за да може една обикновена българка да премине хоспитализирано лечение, но и изпрати даже подарък. Просто не намирам думи как да изразя признателността си!

Великият ръководител, генералният секретар, другарят Ким Чен Ир се ползва с поддръжката и приветствието от страна както на корейския народ, така и на народите в света, доколкото той, като пътеводна звезда, ярко осветява по-нататъшния път на корейския и българския народ и народите в целия свят”.

18 октомври

Днес ме изписаха от Пхенянската болница “Дружба”, където се лекувах под искрените наблюдения на корейските лекари и приятните любезни медицински сестри. При раздялата с обикнатите за това време доктори и сестри ми потекоха сълзи.

Бях благодарна за това, че толкова много лекари и медицински сестри искрено ме лекуваха и се отнасяха любезно с мен. Гледайки корейските доктори, които така се стараеха да излекуват мен, чужденката, си помислих, че те са пришълци от небесното царство, искрени и неопетнени хора.

А как лекуват корейските доктори!... Просто удивително!... Те изцеряват по традиционния корейски метод, съчетавайки обгарянето със съвременната медицина.

Значително се поправих аз от сърдечната болест.

Благодарение на великите ръководители, които поставят на първи план човека, всичко в Корея - и хората, и природата са прекрасни, искрени и любезни. Как не ми се иска да си тръгвам от Корея!

26 октомври

Утре трябва да напусна Корея, макар да не ми се иска да си тръгна оттук. Преди отпътуването нямам сили да съдържа женаието си да напиша писмо с благодарност на уважаемия другар Ким Чен Ир и с неудържима тъга по него, днес вечерта се хванах за перото:

“Уважаеми другарю Ким Чен Ир!

В този час, когато приближава краят на пребиваването ми в Кимирсеновската Родина, отново изразявам най-сърдечната си признателност към Вас за огромното внимание и грижа, проявени за моето лечение.

Аз съм дълбоко трогната, че Вие, великият ръководител на корейския народ, другарят Ким Чен Ир, обърнахте такова особено внимание на една обикновена българска жена.

Изразявам дълбоката си признателност към Вас и за изпратения подарък и медикаментите.

Изпратеният от Вас инсамов препарат, възстановяващ бодростта, ще помогне напълно да се възстанови моето здраве и здравето на майка ми.

Нашето семейство, в това число и моят мъж, с нова вяра и в бъдеще ще полагат усилия за разширяване и развитие на дружеските отношения между народите на нашите две страни. Дружбата между народа на Вашата страна и нашето семейство започна още през 1950 година, когато в Корея се водеше Отечествената освободителна война. И тази топла дружба продължава от поколение на поколение. Петгодишният ми внук също вече добре знае за великия вожд президента Ким Ир Сен и скъпия ръководител другаря Ким Чен Ир и величае бащата на цялото човечество.

Уважаеми другарю Ким Чен Ир!

И в този час, когато Ви пиша писмо с благодарности, пред моя поглед се появяват като кинокадри навеки съхранените в нашите сърца щастливите минути, когато великият вожд президентът Ким Ир Сен през 1956, 1974, 1984 и 1985 години приемаше нашето семейство.

Ние никога не ще забравим него, толкова почитания от прогресивните народи в света несравним исполин, най-истинския комунист, гениалния теоретик и практик, последователно въплътил идеите чучхе в строителството на новото общество. Както Ви е вече известно, в нашия дом в София през 1995 година открихме библиотека, носеща името на великия вожд на всички прогресивни народи президента Ким Ир Сен. В този час, кога-

то ми предстои да се върна в България, аз имам едно голямо желание.

Скъпи ръководителю другарю Ким Чен Ир!

Използвайки всички възможности, аз имам намерение непременно да открия библиотека, носеща името на другаря Ким Чен Ир и да съхраня много Ваши политически, научни, литературно-художествени и теоретически трудове.

В дните на октомври в градовете и селата на Вашата страна се провеждаха партийните конференции. На тях високо бяха оценени Вашите безценни заслуги в ръководството за постигането на огромните успехи в строителството на социализма с корейска специфика и в областта на промишлеността, селското стопанство, науката и културата.

Народът на Вашата страна единодушно реши да Ви издигне на високия пост генерален секретар на Корейската трудова партия. Това послужи за радост и гордост на всички граждани на КНДР.

Народът на Вашата страна с огромно вълнение и радост очаква този час, когато ще Ви издигнат. С цялото си сърце почувствах това по радостните лица на хората, с които ми се случи да се срещам по улиците и площадите на Вашата страна. Народът на Вашата страна е твърдо уверен, че Вие и по-нататък мъдро и далновидно ще го поведете по пътя, посочен от великия вожд президента Ким Ир Сен, и с танци и песни показва своя щастлив облик.

Хората от Вашата страна са твърдо убедени в това, че Вие и занаяпред ще ги поведете като достоен народ,

и са готови последователно да претворят в живота заветите на великия вожд президента Ким Ир Сен за самостоятелно, мирно обединение на Родината, съгласно предложението за създаване на Демократична конфедеративна република Корьо.

Вие, въпреки голямата си заетост, като партиен и държавен ръководител на КНДР, всеки ден проявявате внимание и грижа за всички хора.

Всеки ден от своето пребиваване във Вашата страна чувствах най-гореща почит на хората от Вашата страна към скъпия им ръководител другаря Ким Чен Ир. Народът абсолютно се доверява на своя ръководител, а ръководителят безгранично обича своя народ - това е и тайната за постигането на нови огромни успехи във Вашата страна.

Благодарение на твърдата сплотеност на ръководителя с народа, партията и армията, Вашата страна през 21-ви век непременно ще се придвижи напред към светлото бъдеще.

Уважаеми другарю Ким Чен Ир!

Отново горещо Ви поздравявам с издигането на поста генерален секретар на Корейската трудова партия и желая на Вас, ръководителя на партията и държавата, крепко здраве за дълги години и огромни успехи в отговорната и благородна дейност.

Изразявам благородна почит!"

26. X. 1997 г.

Мария Пенчева
секретар на Българо-корейското
дружество за приятелство

* * *

Благодарение грижата на другаря Ким Чен Ир, Мария се лекува в Корея и дълго приемаше изпратените от него различни скъпи тонизиращи средства, затова, макар българските лекари да прогнозираха, че на нея ѝ остава малко живот, тя впоследствие си удължи живота с 12 години.

Изтече доста вода след като Мария напусна белия свят, но никога не мога да забравя как тя, докато беше жива, говореше:

“Мамо, пълководецът Ким Чен Ир - той е днешният президент Ким Ир Сен!”

Песни за почит в априлското небе

Пет години след пътуването на Мария в Корея, корейският народ тържествено отбеляза 90-годишнината от рождението на великия президент Ким Ир Сен.

Корейските другари поканиха мен и дъщеря ми на тържествата, посветени на този знаменателен юбилей.

Мария пътуваше за Корея след 5 години, а аз - след 17 години. Мария говореше, че последното пътуване в Корея през 1997 г. ѝ се струва скорошно, но все пак се радва от възможността пак да посети красивата Корея и беше обхваната от вълнение. Тя отбеляза, че за тези 5 години отново са извършени промени в Корея и продължаваше непрестанно да се възхищава, че в Корея всяка година се случва сътворението на света...

Ако такова бе настроението у Мария, то какво бе у мен, на която предстоеше да пътува в Корея след почти 2 десетилетия?!...

* * *

Дотолкова беше модернизирано, че беше трудно да разбера кое къде е?

Да, нали говорят, за това време Корея със собствени сили пусна Изкуствен спътник Земята! Затова изглеждаше ненормално моето желание да питам кое ми е познато след почти 20 години...

През това време и в нашата страна, както и в страните, враждуващи с Корея, пропагандните органи вещаеха крах на социалния строй в Северна Корея, казваха,

че било нестабилно положението в нея, че хората били на границата на гладната смърт и гъмжело от разбойници и бедняци. Ако вярваш на тези думи, то това било същински ад.

Даже веднъж в един от вечерните жълти вестници в София пишеше, че в Северна Корея някакъв изгладнял старец изял внука си.

Беше абсурдна лъжа! Мария така се възмути, че веднага позвъни в редакцията и протестира срещу недостоверната статия. А аз си мислех: “Работата е толкова сериозна, че протестът по телефона няма да я оправи”. И опирайки се на бастуна, сама отидох в редакцията. Завеждащата редакцията се оказа млада жена. Попитах я:

- Откъде ти си взела такива материали?

Тя, се изчерви, взе да се оправдава и накрая каза:

- Просто преписах от пресата на САЩ...

- Нима ти знаеш нещо за Корея? - започнах да я ругая.

- А аз я познавам както себе си. Корея - това е идейно здрава, морално чиста страна. А твоят вестник е поместил единствен в света безпочвена и недостоверна статия! Корея е единствената в света страна, където живеят хора с добро сърце и най-скъпо им е чувството за морален дълг...

* * *

Както се вижда САЩ и Западът против непослушните им страни прибегват към всякакви подли средства и методи. Разбира се, добре знаех, че корейците изобщо

не обръщат внимание на абсурдните глупави измислици и клевети от САЩ или други западни страни. Но не можех да не се безпокоя все-пак и мислех, че в Корея в някаква степен е напрегната обществената атмосфера.

През това време корейският народ понесе най-крупния в историята държавен траур, нееднократни стихийни бедствия, заради икономическата блокада на САЩ и други страни на Запада нормалното стопанско развитие на страната се натъкна на сериозни трудности.

Но пристигнах и забелязах, че в целия град Пхенянкипи празнична атмосфера. И това в страна, стояща на ръба на крушението, както говорят на Запад!...

Корейският народ е различен от другите.

У корейците има традиция да превръщат неблагоприятното в приятно. И сега този удивителен народ, понесъл безпрецедентни трудности и изпитания, но издигнал се на по-високо стъпало, си постави нова задача - да построи могъща и процъфтяваща държава.

* * *

На улиците свеж, чист въздух, у всички светли лица... Пхенян е красив град, в него и хората са прекрасни, и зданията великолепни. Струваше ми се, че страната върви не към развала, а обратно, към още по-светло бъдеще, отколкото други страни.

Да, не бива да се вярва на капиталистическата преса!

На мен, пристигналата в Корея по случай Деня на слънцето, деня на рождението на великия президент Ким Ир Сен, ми беше много приятно, че в нея всичко е

светло и весело.

Както и предишния път, ние най-напред посетихме родния дом на великия президент Ким Ир Сен. Всеки път по време на пристигането в Корея ние посещаваме Мангенде, и всеки път чувстваме по нещо ново.

Семейството на президента Ким Ир Сен е патриотично революционно семейство, хората в което от поколение на поколение изцяло се посвещават на борбата за свобода и независимост на Корея. И в това забележително семейство президентът Ким Ир Сен е получил революционното и патриотично възпитание от родителите си. Той през целия си живот е обичал народа, отдал е всичко от себе си в името на свободата и щастието му.

Този път при посещението в Мангенде аз почувствах, че нещастieto на нашата България се състои в това, че няма такова велико семейство, като семейството на президента Ким Ир Сен. Ако и у нас имаше такова семейство, то не би рухнал и народният строй.

Хората казват, че при велик вожд и народът става велик. Корейският народ, възпитан в обкръжение на грижите на великия президент Ким Ир Сен, който приемаше за свой девиз проявата на обич и доверие на хората и се трудеше през целия си живот в името на страната и нацията, съвършено се отличава от други народи и в проявата на почит към своя вожд.

Не трябва всичко да се види и пипне... то може да се разбере и от пръв поглед. Може веднага да ни стане ясно даже и съдейки по това, как районът на Мангенде сега е още по-добре благоустроен като място за възпитание на хората от революционната история на прези-

дента Ким Ир Сен, отколкото при неговия живот.

А родният дом на другаря Тодор Живков в град Правец, след реставрирането на капиталистическия строй в нашата страна, за съжаление, съвсем беше изоставен, изгуби своята ценност и изчезва от паметта на хората. Приживе двамата поддържаха такива близки дружески отношения, а след смъртта - такъв контраст... Някак тъжно ми стана от това сравнение.

Да, делото за отстояване на живота и революционните заслуги на вожда зависи и от неговия приемник. Изглежда, президентът Ким Ир Сен, който нищо не направи за себе си приживе, е възхитил небето със своята благородност и затова сега му провървя с приемника и народа...

От тези мисли на мен по-силно ми се прииска да изтичам към Кумсусанския мемориален дворец, и да се видя с него, намиращ се там в пожизнен образ.

И ето, настъпи денят на посещението в Кимсусанския мемориален дворец! Рано сутринта станах от леглото, без да бързам отворих куфара и извадих дълбоко загънатата рокля. Това беше стара рокля с шарки от жълти цветове на черен фон.

Дълго галех с ръка роклята и потънах в дълбоки размисли. Тази рокля беше свързана с неизгладими спомени. В нея аз бях облечена в онзи незабравим юнски ден на 1984 г., когато нашето семейство беше прието от президента Ким Ир Сен в резиденция "Бояна". Аз грижливо пазех роклята и я обличах само в такива дни, когато имах особено радостни случаи.

Минаха 18 години от този ден, но досега не съм я

прала, боях се да не изчезне топлината на президента Ким Ир Сена, пропила се по време на срещата с него. Иначе не може да бъде и днес, когато мина четвърт век.

През лятото на 2008 г. нашето семейство бе посетено от дружеската делегация на Корейския комитет за културни връзки с чужбина. Аз обякох тази рокля и им разказах за нея. Те бяха силно трогнати.

В Кумсусанския мемориален дворец през април цареше тържествена атмосфера. Имаше твърде много посетители, доколкото беше време за празнуване деня от рождението на президента Ким Ир Сен. Корейците ме уважиха като възрастна чужденка и ме пуснаха напред.

Тук бях за първи път. Още повече, че това бе историческият дом, където дълго бе работил приживе президентът Ким Ир Сен... Душата ми беше стегната и спокойна.

Дворецът беше съвършено безупречен във всяко отношение. Другарят Ким Чен Ир, казват, наредил да се съедини дългата галерия на основния участък на двореца с външната част, за да може посетителите, дошли да погледнат родния президент, да не стоят под дъжда или снега, и да се монтира в нея хоризонтален ескалатор. Преминавайки съвремената галерия, влязох в просторен хол. Тържествено звучеше “Песен за пълководца Ким Ир Сен” и пред мен на лицевата страна се изправи мраморна статуя на президента Ким Ир Сен в цял ръст.

В този миг ми се стори, че гърдите ми се напълних с нещо... Като че ли получих халюцинация, сякаш виждам президента Ким Ир Сен, който преди 25 години широко усмихнат, ни посрещна в резиденция “Бояна”.

По бузите ми неудържимо се стичаха сълзи.

- Президенте Ким Ир Сен, дойде при Вас Никифорова от България!

Аз и Мария, целите в сълзи, обиколихме Кумсусанския мемориален дворец. Но когато видях президента Ким Ир Сен в пожизнения му образ, почувствах, че гърдите ми се разкъсват на части. Стори ми се, че той, покритият с червеното знаме, ето-ето широко ще се усмихне, ще стане, ще каже, че от България след дълго време са пристигнали приятели и топло ще ни прегърне.

Известно време аз, като вкопана, стоях и гледах спокойно лежащия президент. Пред очите ми с калейдоскопична скорост се замяркаха незабравимите мигове на всички тези дни - от 1956 г. след първата среща до юни 1986 г., когато великият президент Ким Ир Сен топло посрещна мен, дъщерята и внучката ми и любезно обръщайки се към нас, като към свое семейство, прояви горещата си обич. Искаше ми се да постоя така няколко дни край президента Ким Ир Сен и да споделя с него спомените в душата си. Аз се чудех дали ако свия букет от свежия здравец, тази моя любима българска трева на дълголетието и я положа редом с президента Ким Ир Сен, той изведнъж няма да се събуди от особения аромат на тази трева.

Да и сред корейците, и сред чужденците, посещаващи този дворец, няма да се намери такъв човек, който да не е бил свързан по един или друг начин с президента Ким Ир Сен! И всички хора изпитват чувство на благодарност към уважаемия другар Ким Чен Ир, предоставил им възможност и запапред постоянно да по-

сещава мемориала на великия президент Ким Ир Сен.

Благодарение на великия ръководител, на другаря Ким Чен Ир, президентът Ким Ир Сен и днес, и утре, и завинаги ще бъде жив в сърцата на корейския народ и прогресивните народи в целия свят. Да, не угасна слънцето! Беззаветната преданост и революционният дълг на другаря Ким Чен Ир към своя вожд ще сияят във вековете!

В Кумсусанския мемориален дворец аз видях орден, медали, дипломи, почетни звания, връчени на президента Ким Ир Сен в Корея и в различни страни и още веднъж се удивих. Разбира се, аз се досещах, че такъв световен исполин има много почетни отличия и звания, но не знаех, че те са чак толкова много. Там имаше орден от всички страни на петте континента на Земята. Имаше също много докторски звания, връчени от световни научно-изследователски учреждения и организации...

Да, има с какво да се гордее корейският народ, имащ такъв велик вожд, когото почита целият свят! Има с какво да се гордеа и аз, поддържаща десетилетия наред дружески отношения с такъв исполин.

Такова чувство на гордост и достойнство ме обзе и при посещението на Изложбата за дружбата между народите, разположена в една от забележителностите на Корея - планината Мьохян.

Изложбата за дружбата между народите - това е дом, в който се съхраняват подаръците, направени на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир от ръководители и видни дейци от чужди страни. Както би мог-

ло да се предположи, почти всички страни на нашата планета са направили подарък на великия президент Ким Ир Сен. Всяка страна е направила средно по 1200 подарък, а един държавен глава над 200 подаръка. При разглеждането на всички тези дарове от отделните страни и континенти, ми се стори, че извършвам околосветско пътешествие. Затова неслучайно един от посетителите отбеляза, че “тук можеш да извършиш околосветско пътешествие без задграничен паспорт”.

Хората, правещи подаръци, са от всички кръгове и слоеве на населението, започвайки от държавните глави и стигайки до обикновените работници и селяни.

Сред експонатите има и подаръци, изпратени от рутинни дейци в САЩ и Япония, отдавна поддържащи враждебни отношения с Корея. Това се отнася и до подаръка, изпратен заедно с лично послание и надпис “Изразявам висока почит!” на експрезидента на САЩ Джими Картер.

В експозицията има и восъчна фигура на президента Ким Ир Сен, скулптури с различна форма от слонова кост и произведения на приложното изкуство от камък, напомнящи “Всемирната изложба на изделия от слонова кост”, домашна мебел, исторически паметници и редки съкровища, които просто е невъзможно да изброиш по вид и количество!...

Тази изложба би могла да се нарече всемирна изложба на съкровища или крупна международна етнографска изложба, многостранно показваща равнището на културата и традиционните обичаи на страните и нациите, а също и всеобща изложба на световното изкуство,

представяща пределите на развитие в изкуството на човечеството.

Тук, до този огромен брой подаръци, направени на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир, по моя сметка, не стига и цял месец, за да ги разгледаш всичките. Тук не е нужно каквито и да са обяснения за величието на президента Ким Ир Сен. Всеки, който посети тази изложба, лесно веднага ще разбере каква велика личност е бил президентът Ким Ир Сен.

Много трогателно и забележително е това, че ако всички тези подаръци са били изпролзвани от президента Ким Ир Сен, то той щеше да е най-богатият човек в света, но той ги е предал изцяло на народа. Ето как се е проявил неговия благороден възглед за народа. В този дом човек по-добре разбира колко дълбоко са уважавали корейците президента Ким Ир Сен, наричайки го “нашия вожд”, “нашия баща”.

И аз има с какво да се гордея. В този дом е експониран и моят скромнен подарък. По случай 60-тия рожден ден на президента Ким Ир Сен аз, с чувство му пожелах крепко здраве и дълги години живот и му поднесох произведение на традиционното приложно изкуство - дървена бъчвичка с вино. А в бъчвичката и досега стои виното, която аз подарих тогава.

А още по-учудващо е, че и след кончината на президента Ким Ир Сен са постъпили много подаръци от чуждестранни дейци. Нима това е възможно? Аз също отначало не повярвах... Но фактът си остава факт.

Колкото повече подвизи той е извършил по време на своя живот, толкова по-дълго след смъртта остава

неговото име в паметта на хората. Досега никой не може да отрече такива разумни основания на природата и човешкия живот. И чувството на безгранична почит и уважения на народите в света към президента на Корея Ким Ир Сен не отхвърля това правило. Ако човек по силата на своите заслуги и благородна нравственост навеки остава в паметта на хората, това може да се нарече безсмъртие.

Ще мине време, но не само аз, а много чужденци ще тъгуват по президента Ким Ир Сен...

Такова горещо и искрено е и настроението на корейския народ и прогресивните хора на Земята. Това аз почувствах още по-силно на централното тържествено заседание в Пхенянския дворец на спорта на 14 април, посветено на 90-годишнината от рождението на президента Ким Ир Сен.

Бях малко под 90 и не биваше дълго да седя в залата на заседанието, затова останах в хотела. Мария се върна от заседанието с неочаквана вълнуваща вест. Там лично е присъствал ръководителят Ким Чен Ир.

Мария говореше, че и самите участници в заседанието не бяха предполагали, че на него ще присъства лично ръководителят Ким Чен Ир, и много съжалила, че не е отишла заедно с майка си. При тези думи от очите ѝ потекоха сълзи.

Аз бързо включих телевизора. Директно предаваха централното тържествено заседание. Залата бе препълнена до краен предел. Заседанието се провеждаше в наистина тържествена обстановка.

Произнасяше реч известният ми председател на

Президиума на Върховното народно събрание на КНДР. Разбира се, аз не знаех корейски, но веднага разбрах, че и ораторът, и слушателите са обхванати от дълбоките спомени за президента Ким Ир Сен.

Действително, в средата на централната трибуна седеше другарят Ким Чен Ир. Той именно през отминалите 8 години от скоропостижната кончина на президента Ким Ир Сен твърдо защитавахе предадената му в наследство социалистическа Корея от изолацията и задушаването от страна на вътрешните и външни врагове. Президентът Ким Ир Сен понесе неописуеми лишения и изпитания, за да стане корейският народ най-щастливият в света.

Благодарение на ръководителя Ким Чен Ир днес е безсмъртен великият президент Ким Ир Сен!

По телевизията се забелязваше, че много от присъстващите в залата изтриват сълзите си с тъга по президента Ким Ир Сен. Мисля си, че на псвета няма друг народ, който като корейския народ не забравя своя вожд и след много години продължава силно да тъгува по него... Да, ръководителят Ким Чен Ир действително има забележителен народ! Така мислех не само аз. И другите чуждестранни гости, установили се в нашия хотел, също говореха:

- Отдавна исках да видя ръководителя Ким Чен Ир! Така неочаквано го видях, че сякаш сърцето ми престана да бие...

- Ръководителят Ким Чен Ир създаде небивала в световната политическа летопис благородна история за безсмъртието на вожда и така превърна корейския на-

род във вечен народ на президента Ким Ир Сен, а Корея - във вечна кимирсеновска Корея. Силна нация, имаща такава история на благородната нравственост и дълг по отношението си към вожда на революцията!

Аз и другите чуждестранни гости още по-ясно почувствахме тази сила, гледайки военния парад на Работническо-селското червено опълчение и последвалото го същата вечер факелно шествие на младежите и студентите в град Пхенян, посветени на 90-годишнината от рождението на президента Ким Ир Сен и 70-годишнината от основаването на героичната Корейска народна армия, които преминаха в тържествена обстановка на 25 април на площад “Ким Ир Сен”.

Във военния парад участваше не редовната войска, а отряди на работническо-селските въоръжени сили, корейското червено опълчение. На думи това беше опълчение, а всъщност това си бяха дисциплинирани, модернизирани въоръжени сили, надминаващи редовните армии на немалко страни. Казаха ми, че в Корея съгласно линията на самоотбрана, набелязана още от президента Ким Ир Сен, целият народ с лозунга “В едната ръка - пушка, в другата - сърп и чук!” отдавна паралелно извършва и производството, и военната подготовка.

Чуждестранните делегати непрестанно се възхищаваха на демонстрацията на гражданските въоръжени сили в Пхенян. Военната демонстрация този ден още повече бе усилила мощта на редовната армия на Корея.

По лицата на младежите и девойките, шестващи с факли в дисциплиниран строен ред, можеше да се про-

чете твърдата воля на младата смяна в Корея, готовността с гърдите си да защити уважаемия ръководител Ким Чен Ир, под негово ръководство да смаже анти-социалистическите прояви на империалистите, докрай да отстоява най-превъзходния социализъм в Корея и непременно да построи силна и процъфтяваща държава. Веднага се виждаше, че и тази армада не се отличава кой знае колко от превъзходното Работническо-селско червено опълчение.

С други думи, Корея е страна, разполагаща с огромен военен потенциал. Целият народ като един човек е готов да се вдигне с оръжие в ръка, ако агресори посмеят да посегнат макар и малко на неговата територия и на неговото достойнство. Мисля, че всички чужденци, гледали военния парад и факелното шествие, продемонстрирали непобедимото могъщество на сплотения около великия ръководител Ким Чен Ир корейски народ, ясно разбират, че на света няма да се намери такава сила, която би могла да надвие този народ.

Аз също за пръв път гледах поставените в Корея крупни масови гимнастически и художествени изпълнения “Ариран” и в хода на този забележителен спектакъл добре разбрах, че народ, монолитно сплотен около своя вожд, с единни помисли и душа, е способен да сътвори чудеса, да превърне невъзможното във възможно.

“Ариран” - това е стара популярна песен, която отразява онази печал и мъка на корейците, които в миналото, лишени от отечество, са се скитали по белия свят в търсене на пътища за съществуване.

Песента добре изразява на своя лиричен език тъгата

на корейския народ, с чиято сила се е ползвала с голяма популярност в миналото, а и днес тя предизвиква у хората спомени за отлетелите дни. Затова понякога хората са наричали корейците “ариранската нация”.

Това представяне на една песен, заемаща трайно място в летописа на корейската нация, като голямо епично платно разкрива многолетната история на корейската нация. Лайтмотивът на изпълнението е епохалният прелом в съдбата на корейския народ, който от печалния ариран, преминава в етапа на щастливия ариран и се устремява към арирана на процъфтяването и развитието, неговото сегашно развитие и светлото бъдеще.

От самото начало до последната картина като червена нишка преминава чувството на безгранична почит и признателност към президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир, които са спасили от гибелната пропаст бедстващия корейски народ и са му донесли днешното щастие и слава.

Просто няма думи, за да изразя своите чувства за този великолепен чудесен концерт!..

В миналото аз често слушах, че в Корея силно са развити литературата и изкуството под ръководството на другаря Ким Чен Ир, но не си представях, че те са достигнали такъв рубеж. Изкуството на Корея, може да се каже, е връх на световното изкуство. Само от факта, че в изобразяването на задния фон участват 50 хиляди!... учащи се, можете да си представите мащабите на това изпълнение. Толкова много участници... и всички те са като безгрешни машини, създават танцувални и физкултурни редици, на сцената и във въздуха изпълняват

различни движения и етюди. Дотолкова изискано и красиво действат като един, че не можеш да откриеш и най-малък пропуск.

Концертът продължи много часове, но аз не забелязах как е минало времето. Такъв спектакъл няма да видиш повече никога и никъде по света. Такова произведение на изкуството може да създаде само Корея, където целият народ е сплотен в единомислие с мислите и волята на своя вожд. Това беше чудо на човешкото майсторство и талант, което с пълно право може да заеме своето достойно място в книгата с рекордите на Гинес.

У мен се появи остро желание да разкажа за “Ариран” на хората в нашата страна.

Мероприятията, посветени на 90-годишнината от рождението на президента Ким Ир Сен се провеждаха в течение на почти 10 дни. Чувстваше се, че всички те са наситени с голямата тъга и почит на корейския народ към президенту Ким Ир Сен.

Така беше настроен не само корейският народ.

В Централния дом на младежта, разположен в централната част на Пхенян, в рамките на тържествата по случай 90-годишнината от рождението на президента Ким Ир Сен, бе открита обединена арена за ознаменуване деня на Слънцето, където присъстваха главно чуждестранните дейци.

Това бяха хора, поддържали, както и аз, дълбоки връзки с президента Ким Ир Сен, и неговите потомци. Познати чуждестранни гости излизаха на сцената и проникновено разказваха за трогателни незабравими исторически факти, свързани с президента Ким Ир Сен, с не-

говите огромни заслуги в делото за преобразуване на целия свят в независим.

Особено впечатляващи бяха изявленията на внука на бившия секретар на Латиноамериканската федерация на журналистите Чека Алехандро Карнеро, на директора на еквадорското издателство “Болунтад” Умберто Флорес и на бившия директор на немското училище “Ким Ир Сен” Ханс Хаубен Шилд... Това бяха хора от различни страни, живяли в различни континенти, но съединени с особени връзки с президента Ким Ир Сен и всеки имаше своите спомени за неговата гореща любов и грижа.

Аз също излязох на сцената. Със сълзи в очите разказах как през 1956 г. за първи път се видях с великия президент Ким Ир Сен, как той се фотографира за спомен с нашето семейство. Искаше ми се да разказвам безконечно на потомците за цялата половинвековна история...

Чуждестранните гости с тъга по великия президент Ким Ир Сен запяха песни и индивидуално и хорово. В хода на обединената арена аз още по-ясно се убедих, че президентът Ким Ир Сен е благороден баща и велик човек, който е поддържал дружески отношения с много прогресивни хора от различни страни и се е грижел за тях като за хора от едно семейство.

Песните, изпълнени за президента Ким Ир Сен този ден на арената, ще звучат навеки.

И сега президентът Ким Ир Сен остава слънце за днешния свят човешки с благородната нравственост и безсмъртните си заслуги!

4. В дните на дружба и солидарност

Библиотеката "Ким Ир Сен" в София

В живота на човека има немалко дела, с които му се иска да се занимава. През дългия си живот (впрочем неотдавна навърших 95 години) у мен се засили чувство-то на съжаление, че не съм успяла да свърша много повече неща, които съм искала.

Мисля, че въпреки това, човек всепременно трябва да се отплаща на своите благодетели.

Да, аз не успях да опиша в тази книга за цялата огромна грижа и обич, с които е било обкръжено нашето семейство.

Ако не бяха уважаемият президент Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир, аз нямаше да стана известна като "майка на дружбата", и моето семейство нямаше да е интернационално семейство, познато на народите на Корея и България... Аз бях обкръжена от особената тяхна обич, стараех се да се оправдая душевно, но не направих нищо смислено. Разбира се, в моето състояние и това на моето семейство е невъзможно да се отплатиш и на една хилядна за тази любов. Но смятам за дълг на човека поне в душата си да съхрани това свое желание.

Аз често си мислех: как мога да окажа и сега помощ на Корея с този дух, с който оказвах помощ на корейския фронт в периода на корейската война през 50-те години! Да помогна на Корея със сила или с пари не

мога, такива нямам!

Единственото, което мога да направя, за да оправдая доверието и любовта на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир, макар и в малка степен, е да способствам за развитието на дружеските отношения между нашите страни и активно да провеждам в България движението за поддръжка и солидарност с борбата на корейския народ за пълната победа на социализма и обединението на Родината.

С такива мисли аз и дъщеря ми Мария решихме да възстановим Българо-корейското дружество за приятелство и активно да участваме в неговата работа.

Това дружество бе организирано на 28 юли 1977 г. от Министерството на външните работи и Главното управление за културни връзки с чужбина към Комитета за култура, подкрепено от партията и държавата. Но то беше разпуснато след разгрома на социализма и реставрацията на капитализма в България.

И ето, че във връзка с 46-годишнината на Корейската трудова партия съвестни и прогресивни хора у нас през 1991 г. отново организираха дружеството. Сега то се състои от 11 души изпълнително бюро в това число председателя, заместник-председателите и секретаря, 3-ма члена на контролния съвет и 40 члена на пленарното събрание.

По-надолу следва съставът на ръководството на дружеството, избран на 24 април 2008 година:

Председател - Симеон Игнатов, главен секретар на Българския антифашистки съюз. Заместник-председатели - Милчо Гюров, Руси Гуров и Янко Чакъров.

Секретар - Мария Никифорова. Председател на контролния съвет - Гергина Георгиева.

Всички те са влиятелни обществени дейци. Сред членовете на дружеството е и Юрий Сапунджиев - журналист, преводач и издател на няколко тома от поредната мемоари на президента Ким Ир Сен "Във водовъртежа на века".

Българо-корейското дружество за приятелство е обществена организация, чиято мисия се състои в провеждането на организирана, планомерна дейност, насочена към укрепването и развитието на отношенията на дружба и сътрудничество между народите на двете страни - България и Корея.

Дружеството ежегодно, по случай важни и знаменателни дати за Корея, в това число и Праздника на слънцето - деня на рождението на президента Ким Ир Сен, и февруарския празник - рождения ден на ръководителя Ким Чен Ир, изпращат поздравителни телеграми и тържествено организират различни културно-политически мероприятия, като фотоизложби, кинопрожекции, концерти, юбилейни и тържествени митинги.

Покрай това в тези знаменателни дни пускат специален брой на бюлетина на дружеството и статии в някои вестници. При публикуване от Министерския съвет или от Министерството на външните работи на КНДР заявления, изразяващи своята външнополитическа позиция във връзка с международното положение, разпространяване пресзаявления в тяхна поддръжка.

А във връзка с Месеца за международна солидарност с корейския народ 25 юни - 27 юли, изпраща

поздравителни телеграми, активно устройваме кино-прожекции и широко провеждаме работа по солидарността. Важна част от дейността на дружеството е поддръжката и солидарността с борбата на корейския народ за обединението на Родината.

Мария, като секретар на това дружество, работи активно, както се казва, до последния си дъх.

Аз, като жена на преклонна възраст, не успях да участвам непосредствено в работата на дружеството, но с всички сили помагах на дъщеря си.

Нашата дейност е насочена към поддръжката и солидарността с корейския народ, защото след краха на социализма в СССР и страните от Източна Европа, КНДР твърдо отстоява и издига може би най-високо знамето на социализма. И тази велика страна продължи да набира сили и след като скоропостижно си отиде от живота президентът Ким Ир Сен и в Корея вървеше безпрецедентният “Труден поход”.

Честно казано, нямаше никакви проблеми в нашата дейност за солидарност с Корея при съществуването на социалистическите страни и докато беше жив президентът Ким Ир Сен в Корея. Но след 1994 г. се появи друга ситуация. Ние неочаквано се лишихме от бележития ръководител на световното социалистическо движение президента Ким Ир Сен и членовете на нашето дружество, както и хиляди участници в прогресивното социалистическо движение изгубиха надежда и паднаха духом. САЩ и техните лакеи, седящи смиренко приживе на президента Ким Ир Сен, се възползваха от този печален момент и започнаха неистово да се мъчат да скъсат

с Корея. Открито да се поддържат в такова време идеите и делата в Корея стана дело доста опасно. И мои познати, които в миналото бяха членове на компартията, ловко смениха маската си и като обляни със студен душ, забърбориха, че видите ли Корея нямала бъдеще, че напразно се стараем да помагаме и т. н.

Да, неслучайно казват, че приятел в нужда се познава. Крещеха “Да живее Корея!”, когато тази страна вървеше по възходяща линия, а в дни на изпитания, моментално се отдръпнаха от тази страна, присъединиха се към гласовете на антисоциалистите за “краха”. Нима може така? Това не е просто отричане от другарския дълг, а постъпка, която противоречи на човешкия морал и идейност. Хората неслучайно говорят, че изпълнението на дълга е на живот и смърт.

Честно казано, аз целия си живот съм почитала президента Ким Ир Сен не заради съчувствие към социалистическия строю в Корея, а обратно, съчувствах и поддържах социалистическа Корея, заплена от обаянието на президента Ким Ир Сен...

Преди да поддържам социалния строй или идеите на Корея, ми се искаше да изпълня дълга си по отношение на президента Ким Ир Сен. Затова аз демонстративно провеждах толкова активно движение в поддръжка на корейския народ. Ние, независимо от мястото и времето, въз основа на конкретните материали и факти провеждахме пропаганда за да обясним, че президентът Ким Ир Сен се ползва с вечната почит на цялото човечество. Ние се стараехме да дадем на хората ясно да разберат, че президентът Ким Ир Сен не е само благодетел

за възраждането на корейската нация и родоначалник на социалистическа Корея, но и най-видният човек в света, основоположник на идеите чучхе - тази идеология, призната за ръководен идеал на съвременността, първооткривател и ръководител на делото за самостоятелност, станало основна тенденция в съвременния свят, и несравним титан, който с безпримерната си любов и нравственост завладя сърцата на милиони хора.

Мария, заедно с другите членове на Българо-корейското дружество за приятелство, в селища и училища пропагандираше и разпространяваше класическите трудове на великия президент Ким Ир Сен и книгите за неговата революционна дейност. Нашето обяснение за величието и облика на президента Ким Ир Сен мигом откриваше пътища към сърцата на хората, доколкото той беше широко известен сред българите.

Ние считахме също за важно в нашето движение да дадем понятие за социалистическия строй в Корея, за идеите чучхе на президента Ким Ир Сен, както и за правотата на сонгунската политика, провеждана от ръководителя Ким Чен Ир във връзка със създалите се сериозни проблеми.

По това време и у нас, в България политици, журналисти и общественици повтаряха като рупори на капитализма едни и същи предателски думи, наричаха корейския социалистически строй “тоталитарен”, “казармен” и “административно-команден”, а сонгунската политика на Корея - “основана на военната власт”.

Без изкореняването на такива неправилни понятия, бе невъзможно да се води широка пропаганда за Корея

и да се разширява платформата за поддръжка на правото дело на корейския народ. А за това на нас самите бе нужно добре да познаваме същината и правотата на сонгунската политика на ръководителя Ким Чен Ир. Аз и Мария прочетохме много книги, за да вникнем в трудовете и указанията на ръководителя Ким Чен Ир за сонгунската политика. Имаше дни, когато ние се превръщахме на учителка и ученичка, като до късно репетирахме начините, по които да водим разяснителната работа. А Сонгунската политика на ръководителя Ким Чен Ир днес е ръководна директива в партийната и държавна дейност в Корея.

Това означава, че тя служи като крайъгълен камък в цялата стратегия, тактика, линия и политика, а също и норматив в постоянното мислене и действие на всички членове на обществото. Докато на земното кълбо съществуват империализъм и доминационизъм, пречещи на самостоятелните стремежи на народните маси, да се поддържат и запазят истинската свобода и мирът може само със силата на оръжието. Да се осъществи идеалът за самостоятелност без силно оръжие - това е фантазия.

Корея, придържаща се към принципите на чучхе в идеологията, независимостта в политиката, самостоятелността в икономиката и самозащитата в отбраната на страната, успя да поддържа самостоятелния и творчески живот на своя народ, благодарение на знамето на сонгун. Корея, макар и малка страна, ни на йота не отстъпва в противоборството си със “супердържавата” САЩ и последователно отстоява своите потребности,

благодарение на сонгунската политика. В последните години на изтеклото столетие у нас, в България и в редица страни рухна социализмът. Това обстоятелство издигна актуалната задача за решение на въпроса: по какъв път трябва да се върви, за да се изпълни делото на социализма? В тази връзка си мисля, че освен сонгунските идеи няма друга идеология, която така точно би осветила пътя за развитие на социализма.

По какъв начин Корея в обстановка на упорити опити на силите от западната коалиция во главе със САЩ да я изолират и задушат, и преживявайки непрестанни жестоки стихийни бедствия реши да изгражда могъща и процъфтяваща държава, за което не можа да се захване в миналото. Обяснението е, че Корейската народна армия, ставайки опора на революцията, стоеше в авангарда на защитата на Отечеството и строителството на социализма, водейки след себе си целия народ. Сонгун днес стана не само ръководство за корейския народ, но и идеологическо течение за целия свят. Политически и обществени дейци от много страни съчувстват на сонгунската политика и даже неприятелите ѝ се удивляват.

В историята е имало немалко случаи, когато една страна, готова да се опълчи на империализма, заради слабите си сили, вдига бяло знаме. Сонгунските идеи показват правилния път, позволяващ да бъдат отразени всякакви агресивни попъзновения на империалистическия свят по пътя на създаването на политически и военни сили и държавни икономически сили, разполагащи със стабилна и трайна отбранителна индустрия.

И в този смисъл сонгунските идеи, сонгунската политика на ръководителя Ким Чен Ир може да се счита за могъщо оръжие за прогресивните народи в света, стремящи се към самостоятелен нов свят без войни.

Ето една от страните на сонгунските идеи, на сонгунската политика.

Макар аз, пък и Мария бе вече на възраст, все пак сами пишехме статии и ги публикувахме, изнасяхме лекции, по повод важните празници за Корея, и по такъв начин се стараехме да дадем на хората правилното разбиране за сонгунската политика и социалистическия строй в Корея. И за тази дейност не подбирахме време и място. Провеждахме я навсякъде и по всяко време - когато ходехме на именни и рождени дни на приятелки, даже щом гостувахме на съседки. Понякога имаше и такива случаи: пътувам някъде из града, поканена да разкажа за Корея, задържам се до късно, не успявам да се върна с последния автобус, а за такси нямам пари и се налага трудно да влача натежалите си крака до вкъщи. А пролемът не е само в това. Намираха се и такива, които проявяваха претенции към нашата работа и даже ни пречеха.

Подобно на това, както строителството на социализма в Корея е съпроводено с борба против гнусните клевети и обструкционистките нападки на вътрешните и външни врагове, и нашата работа по поддръжката и солидарността с Корея се водеше в обстановка на борба с тези, които открито ни заливаха със студена вода.

Такива хора ни говореха: Вие сте стари жени, седете си спокойно у дома, получавайте си пенсиите, а вие ти-

чате насам-натам напразно. А когато Мария посещаваше корейското посолство във връзка с дружеството за приятелство, тези хора даже обявяваха мен и дъщеря ми за агентки на Корея.

Но ние продължавахме да се занимаваме със своето дело. Нали има поговорка: като ми пееш, Пенке ле, кой ли ми те слуша... Нашият труд обаче не отиде напразно. Правдата и искреността намираше път към сърцата на хората. Много българи ни писаха писма. В тях те изразяваха съчувствие и поддръжка към заслугите на президента Ким Ир Сен в делото за превръщане на целия свят в независим, както и сонгунските идеи на ръководителя Ким Чен Ир и ни ободряваха.

Няма да забравя как председателят на Изпълнителния съвет на Централния комитет на Българската комунистическа партия (марксисти) Борис Петков изказа своя възглед:

“Сега комунистите и революционните народи в света смятат социалистическа Корея за маяк на надеждата. Те неизменно уважават президента на Корейската народно-демократична република Ким Ир Сен и поверяват изцяло своята съдба на ръководителя Ким Чен Ир. Другарят Ким Чен Ир е символ на победата на социализма. Президентът Ким Ир Сен е жив в душата на цялото човечество”.

Така той изрази пълна поддръжка на нашата работа. Тогава ние много ясно усетихме, че поддръжката и вдъхновението, изказани с няколко думи в трудни минути, са по-скъпи от всякакво злато.

Аз, заедно с Мария, реших да превърна в практика

отдавна замисленото. Вместо да ходя при хората, да устройвам събрания и митинги, да провеждам работата самопроизволно, по-добре да създам определен пункт, където дейността по възпитанието и изучаването да се извършва с голям размах и активно, за да стане целеустремено дело на самите маси.

Необходимо беше да се учреди в София библиотека “Ким Ир Сен”.

Няколко дни след траурния период по кончината на президента Ким Ир Сен, веднъж аз се обърнах към съпруга си:

- Аз считам за наш дълг да направим нещо полезно за отишлия си от живота президент Ким Ир Сен и за Корея.

- Очевидно, ти имаш някакъв хубав план, е кажи го!

- Както знаеш, у нас вкъщи има много книги, изпратени от Корея. Ако ние с тези книги учредим библиотека “Ким Ир Сен”, то тя ще помага на хората да научат повече за Корея и президента Ким Ир Сен.

Мъжът ми с радост прие и активно поддържаше този мой план. За това ние бяхме мислили още приживе на президента Ким Ир Сен, но нямаше подходящо помещение и затова отлагахме от ден на ден. И в това време ние получихме нов четиристаен апартамент. Аз живеях със семейството на дъщеря си дъщеря, пък и новата квартира не беше чак толкова просторна, но ние решихме да отделим най-голямата стая и да устроим там библиотеката “Ким Ир Сен”.

Ние искахме да създадем не просто библиотека, а своего рода център, където да провеждаме на знамена-

телните дати за Корея вечери на дружбата, кинопрожекции, фотоизложби и други неголеми мероприятия. Никаква специална подготовка не се наложи.

В стаята поставихме книжни рафтове, а на стените окачихме фотографии, показващи революционната дейност на президента Ким Ир Сен и фотоси, на които се беше снимало нашето семейство с него. Корейските другари, узнавайки за това, изпратиха сборници със съчинения на президента Ким Ир Сен, неговите мемоари, политическа и обществена литература и много илюстрирани списания. Над вратата окачих голяма табела **“Библиотека Ким Ир Сен”** (нея я направиха в посолството) и провъзгласих откриването на библиотеката.

Това беше на 3 април 1995 година - само няколко дни преди 83-годишнината от рождението на президента Ким Ир Сен. На откриването на библиотеката присъстваха видни политически дейци, представители на правителството и парламента, началник управление в Министерството на културата, председателят на районния антифашистки комитет и много други гости и членове на Българо-корейското дружество за приятелство. На откриването ние също поканихме акредитирания в България корейски посланик и сътрудници на посолството. Така при нас дойдоха много видни чуждестранни и наши дейци и в квартирата ни, стана оживление като в празник. Да, именно откриването беше истински празник!

Мария, въпреки нецветущото състояние на здравето си, пое цялата работа, свързана с откриването и тичаше навсякъде. Ходи далече, в родното село за българска

национална носия. Помня, че в деня на откриването на библиотеката две студентки в тези национални дрехи приемаха гостите, което способствува за повишеното настроение на церемонията.

На откриването аз, избрана за ръководителка на библиотеката “Ким Ир Сен”, държах кратка реч. Аз казах, че считам за огромна радост да открия при себе си, у дома библиотека, носеща славното име на уважаемия президент Ким Ир Сен по случай деня на неговото рождение, като отражение на желанията на много жители на София дълбоко да изучат неувяхващите идеи и заслуги на този изключително велик човек на 20-тото столетие. Изразих и своята решимост чрез тази библиотека още по-широко да провеждам работата по разясняване титаническия облик на президента Ким Ир Сен и неговите безсмъртни заслуги, оставени в развитието на дружеските отношения между България и Корея.

С приветствена реч излезе и председателят на Българо-корейското дружество за приятелство и мнозина от поканените. Те също отбелязаха, че е радостно да има в нашата столица библиотека, в която да се съхраняват известни трудове на президента Ким Ир Сен, имащ дълбоки връзки с нашата страна.

Отдавна познатият ми генерал от запаса Славчо Трънски и други обществени дейци оставиха в книгата за отзивни бележки, в които е отбелязана важността да достигне до съзнанието на хората факта, какви блестящи успехи постига Корея под мъдрото ръководство на велики хора. В края на откриването ние изпратихме до ръководителя Ким Чен Ир поздравителна телеграма.

Аз твърдо реших много нашироко да провеждам работата в библиотеката. Ние, от радост, че направо в центъра на София, където е реставриран капитализмът, е учреден център по разпространение на социалистическите идеи, вдигнахме и тост. Честно казано, през своя дълъг живот само два пъти съм сръбнала от бокал: единия сега, а другия през 1985 година, когато президентът Ким Ир Сен лично ми предложи тост.

Вече минаха повече от 10 години след откриването на библиотеката “Ким Ир Сен”. За тези години от нашата библиотека се възползваха над 50 хиляди читатели. Сега всеки месец идват десетки читатели и с увлечение четат трудовете на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир и литературата за икономиката, културата, науката и техниката на Корея.

Неотдавна в нашата библиотека дойде заместник-министърът на външните работи Родион Попов.

- Казаха ми, че тук, в нашата столица, има библиотека “Ким Ир Сен”, завеждана от жена, която още от времената на корейската война корейците наричат “мамо”. Отдавна исках да погледна библиотеката. Възхитително! - подчерта той.

После той беше силно учуден от съхраненото в библиотеката такова огромно количество екземпляри със съчиненията на президента Ким Ир Сен и ръководителя Ким Чен Ир. Сетне сподели, че е похвално да пазя като фамилно съкровище снимката заедно с президента Ким Ир Сен, и в продължение на над 6 десетилетия упорито се трудя за дружбата, съгрудничеството и сплотеността между България и Корея, и с носталгия

отбеляза, че бяха много хубави времена, когато българи и корейци се обръщаха един към друг с “другарю”. Заместник-министърът продължи, че и самият той е изпитвал голямо уважение към президента Ким Ир Сен, изрази решимост като заместник-министър по делата с Корея да полага усилия за развитие на отношенията с Корея и активно да поддържа нашата работа.

За това време библиотеката “Ким Ир Сен” способстваше не само да предостави каталога на читателите за научна работа, но и служеше за място, където се провеждаха различни политически и културни мероприятия като юбилейни събрания, кинопрожекции, церемонии по приемане на поздравителни телеграми, художествени концерти и други прояви във важни празници и знаменателни дати за Корея. Към тези мероприятия се отнасят тържествените събрания, посветени на 15 април, деня на рождението на президента Ким Ир Сен и 16 февруари, рождения ден на ръководителя Ким Чен Ир, вечерта на въспоменанието 8 юли, деня на кончината на президента Ким Ир Сен, тържественото събрание на 24 декември, посветено на назначаването на ръководителя Ким Чен Ир на поста върховен главнокомандващ Корейската народна армия.

За изтеклите 15 години в тази библиотека се проведоха различни мероприятия 56 пъти. Помня, че имаше случаи, когато произнасях реч самата аз, или декламирах стихотворения, собствено съчинение.

Понякога по-големите мероприятия се провеждаха в съпровод на оркестрова музика. По-рано, когато се нуждаех от оркестър, генерал Трънски изпращаше музика-

нти от Военното училище. Но сега него го нямаше... И аз реших да отида в Министерството на отбраната да поискам макар и 2-3 музиканти от военния оркестър. Разбира се, гаранции нямаше, защото как по молба на някаква старица ще дадат действащи воители - това не би било лесно решение. А за голямо щастие на входа случайно срещнах един човек, който по-рано живееше заедно с нас в квартал Редута. Забелязвайки ме, той много се зарадва. Аз му казах защо съм дошла тук. Той бе много трогнат от това, че аз и досега работя за дружбата с Корея. Каза ми:

- Аз ще ви помогна, можете да не се безпокоите!

И действително, изпрати 50 военни оркестранти заедно с диригента. Няма да забравя този ден, когато вонният оркестър, надувайки тръбата, маршируваше по улицата. Истинска хубост беше! На мероприятиято дойдоха толкова много гости, че се наложи оркестърът да изпълни музиката на двора. В тетрадката на Мария имаше списък от над 2000 човека, които имаха връзка с нас. Това бяха хора на различна възраст и от различни слоеве в обществото. Всеки път, когато ние организирахме мероприятие, те винаги молеха да участват в него. Но с оглед на местата ние не можехме да поканим всички. Идваха с предимство тези, които по-рано не бяха участвали.

Всичко добре показва каква голяма симпатия проявяваха нашите българи към постижените на корейския народ и заслугите на неговите вождове. В хода на това ние повишавахме глас във възхвала на Ким Ир Сен и Ким Чен Ир, глас на солидарност с корейския народ,

сражавал се в първите редици на антиимпериалистическия фронт неизменно в духа на 50-те години на миналия век.

През април 2002 г. в Пхенян се проведе митинг за солидарност с корейския народ. На него аз бях с дъщеря ми Мария и казах, че прогресивните народи в света следва крепко да се сплотяват ведно и активно да поддържат борбата на корейския народ за обединение на Родината, изразих увереност в това, че и Българският комитет за поддръжка на обединението на Корея по-нататък още по-добре ще провежда дейността си за солидарност с правото дело на корейския народ.

На мен, старичката, ми беше трудно, но все пак това бяха плодотворни дни. Благодарна съм за това, че корейските другари ми изпратиха много касети със записи на песни и музика. Сега не ми е нужно да се потрудя, за да каня музиканти на мероприятията. Когато тъгувам по отишлата си дъщеря Мария, аз слушам корейска песен. Тогава изпитвам такова чувство, сякаш Мария е възкръснала и дружески разговаря с мен.

И сега много хора посещават библиотеката, носеща името на Ким Ир Сен, която им помага да придобият правилна представа за великите вождове на Корея, за корейския народ и социалистическия строй в Корея.

В знак на признателност за искрената поддръжка, оказвана десетилетия на правото дело - строителството на социализма в Корея, корейските другари през април 2002 г. връчиха на мен и дъщеря ми Мария ордена "Дружба" - втора степен, а през април 2004 г. бях удостоена с ордена "Дружба" - първа степен, за 90-тия ми

рожден ден. Както аз, така и Мария започнахме това дело и го продължавахме десетки години не за да заслужим похвала или пък да получим отличие, но все пак бяхме благодарни на корейските приятели, високо оценяващи нашия труд.

Получавайки непосредствено от корейските другари ордена, аз реших, че нашето семейство, не забравяйки обичта и грижата, неизменно проявявани от ръководителя Ким Чен Ир, както от президента Ким Ир Сен, още по-силно ще разгръщаме дейността за укрепване на дружбата и солидарността с корейския народ от поколение на поколение.

Сага моето най-съкровено желание е да открия в София библиотека **“Ким Чен Ир”**. Ето такава беше и съкровеното желание на дъщеря ми Мария.

В писмото за благодарност, изпратено през 1997 г. на ръководителя Ким Чен Ир, тя се задължи непременно да открие в София библиотека **“Ким Чен Ир”** и в този момент си представям нейния образ, когато с всички сили се стараяше да осъществи замисленото.

Да, незабравими спомени!

Ако в своя живот потърся най-незабравимите спомени, то веднага изплува това, че нееднократно се виждах с уважаемия президент Ким Ир Сен, че намерих плодотворния път в живота и бях удостоена с огромната чест да се фотографирам с него за спомен. А може да се каже, че най-скъпите спомени в моята 60-годишна дейност в името на Корея - страната на чучхе, е откриването на библиотеката, носеща светлото име на великия президент Ким Ир Сен и работата на библиотеката в продъл-

жение на повече от 10 години.

Хората от едно време говореха, че през старостта човек живее заради едните спомени. И аз с гордост мога да кажа, че на света няма толкова много люде, които имат такива славни и скъпи спомени като моите.

И сега говоря на хората, идващи при нас, в библиотеката, така:

- Не гледайте равнодушно на всеки том книги, ако в тях се крие велик живот на велик човек. С помощта на тези учебници вие можете да влезете в природния и обществения свят, в собствения си вътрешен свят, а когато останат следи по вашата житейска стълбица, ще Ви осветяват светлите лъчи на живота...

Пее сърцето

Не помня кога ми стана навик да изразяват своите мисли и чувства в стихове. Струва ми се, че това започна от онази вечер на 1985 г., когато се след срещата с великия президент Ким Ир Сен в резиденция “Бояна”, се върнах вкъщи и, седейки до прозореца, се отдадох на размишления за слънцето. Читателите могат да си помислят, че възрастта ми е твърде голяма, за да се захващам тепърва с поетическото творчество. Но искам да отбележа, че президентът Ким Ир Сен и славната вчерашна и днешна действителност в Корея ми помогнаха да се възправа духом и да стана поетеса и прозаичка както сега.

Великият руски писател Лев Толстой бе казал: “Ако искаш да станеш велик писател, направи велик и своя живот!” Какъв “велик писател” ще излезе от мен?! Моят живот премина така, че не мога да не се гордея с хубавите мигове, а това вече стана известно на хората у нас и по света. Както вече писах, аз съм една съвсем обикновена българка, запознала се с исполина на века президента Ким Ир Сен, и бях обкръжена от неговата безгранична обич и грижа. От това време моят жизнен път стана съвсем друг и бях издигната до върха на ореола на щастието и славата. Ето че стиховете сами напират... И дъщеря ми Мария със свои стихове започна да изразява впечатленията си от визитата в Корея и да ги публикува в печата.

Хванах се за перото не за да отпечатам в някой весник или да се перча пред хората, а от желание най-по-

дробно да опиша и да оставя на грядущите поколения незабравимите дела, врязвали се в моята памет в продължение на повече от 60 години от момента, в който съдбата ме срещна с Корея - страната на чучхе.

Ето затова станах, както се казва, “закъсняла поетеса”. Неслучайно говорят, че животът на човека има край, а песента остава навеки. На мен ми е много приятна мисълта, че в далечното бъдеще потомците на България и на Корея, могат да прочетат моите стихове, да узнаят за нашето достойно време, да изучат безценния живот и дейност на президента Ким Ир Сен, прекрасно повел след себе си тази епоха, и да разберат моята чиста душа. Затова реших да поместя в тази книга няколко стихотворения, които написахме аз и дъщеря ми Мария в чест на президента Ким Ир Сен и на ръководителя Ким Чен Ир.

Към прогрес

*Към върхове все по-високи,
към подвизи, към светъл труд,
Корея, ти сплотявайш здраво
народ и партия ведно, щом
вождът Ким Ир Сен те води!*

*От камъните правиш тъкан,
море превръщаш в житна нива,
и фантастичен свят градиш,
към светлата мечта вървиш,
щом Ким Ир Сен те води!*

*Израстват домове просторни,
в тях раснат хора като в сън,
щастливи, смели и достойни
за своята страна народна,
щом вождът скъп ги води!*

*Ти цял нов свят си сътворила,
със факела чучхе пламтиш, Корея
под знамето сонгун напредвайш,
по пътя на прогреса неотстъпно,
щом вождът Ким Ир Сен те води!*

Василка Никифорова, 1994 г.

Корея, гордеят се привържениците твои

*С достойнство и гордост
пред този свят ще заявим:
- Привърженици сме на чучхе,
създадени от Ким Ир Сен!
И на социализма корейски,
народа тачещ над всичко!*

*И животът ни е хубав,
хората вървят след нас,
води ни Ким Чен Ир,
той издигна нашата Корея,
той извиси нашата съдба,
той ни вдъхна радостта.*

*Хората в света видяха
как щатската "супердържава"
пред Ким Чен Ир коленичи,
печатът свой позорен сложи
под акт капитулантски
пред нашата корейска мъдрост.*

*Хората в света разбраха:
Корея е силна и мощна,
Корея е непобедима,
когато я ръководи
със смелост, разум и воля*

любимият Ким Чен Ир!

Вселената затрупаха

със своите лъжи:

*- Корея няма да стане,
смазана от страдание
след смъртта на вожда...*

Но корейският народ

не пада, не се предава,

а с удвоена храброст

отново знамето вдига,

знамето на социализма,

вярвайки като в небето,

вярвайки като в слънцето,

около любимия Ким Чен Ир

здраво се сплотява.

Хората в света разбраха:

Великият генералисимус

беше Ким Ир Сен,

а скъпият пълководец

сега е Ким Чен Ир -

върховен главнокомандващ,

като слънцето на народа

вожда Ким Ир Сен.

Затова все ни завиждат

привържениците на Корея,

хората след Корея вървят,

*с душата си ни поддържат.
Гордостта ни е необичайна,
плещите ни - изправени,
идеите чучхе разнасяме,
знамето си развяваме
на корейския социализъм.*

*И всички поколения
ще бъдем верни на него -
Ким Чен Ир, пълководеца!*

Мария Пенчева, 1994 г.

Ким Чен Ир - синът на Корея

*Ким Чен Ир, роденият
в партизанския лагер Пекту,
в езерото Чхон къпан,
под канонадата кърмен
на войната антияпонска,
растеше додето громихме
злите врагове самураи.*

*Велик син на революцията,
винаги сред народа,
да вдъхновява творците,
строящи земния рай.
А на плещите му легна
борбата за нова победа,
на световната революция.
Той ще обедини Корея -
ликуват днес милиони,
поздравяват го от сърце
с неговия рожден ден -
желаят му здраве и сили,
за много дълги години.*

Василка Никифорова 1993 г.

Кимченирхва

*На Земята дето живеем
има много цветя прекрасни
с аромат и красота...
Безкрайно бихме събирали
тяхното благоухание,
красотата им да възвеем
животът не ни стига...*

*Хубава и красива
е и розата българска
от земята балканска,
южна и благородна,
цяла цветна градина.*

*Но всички цветя заедно
не могат да се сравняват
по мирис и по хубост
с червената кимченирхва,
горяща като пламък,
ухаеща на чучхе,
създадена от човека,
творец на съдбата си,
на историята велика!*

*О, цвете кимченирхва,
символ на социализма,
и на човека стопанин
на мечти и идеали,*

на всичко тук, във Корея.
И на земя европейска
разцъфна цветът безсмъртен,
без страх ще въставаме
против империализма
и ренегати на революцията,
това е път плодотворен,
социализмът да възродим!

Ще прогоним облака черен
над земята тежко надвиснал
с любимия цвят в душата.
И слънцето ще огрее
високи сини небеса,
няма да има и помен
от безработица, нищета
и от престъпния свят.

Да бъде ден исторически
по улици и площади
тук на земя балканска
дето пищно разцъфва
цветето кимченирхва.
Да вдигнем горе, високо
скъпия маршал Ким Чен Ир,
великия ръководител
на делото на социализма
и свободата на човека!

Мария Пенчева, 1994 г.

Слънцето вечно сияе

*Безсмъртният генералисимус
великият вожд Ким Ир Сен,
както слънцето грее в небето
той е вечно жив във сърцето,
във душата на народите,
заради идеите си велики,
за заслугите неувяхващи,
за девиза му "иминвичхон":
покланям се на народа,
като поклон към небето!*

*Другарят Ким Ир Сен
беше, е и ще бъде вечно
слънцето на човечеството.
Неудържимо тъгуваме
по титана на титаните,
всеки април се покланяме
на неговата годишнина.*

*А Корея твърдо напредва
без колебание, поражение.
Събитията са поразителни,
а делата удивителни,
целият свят вече проумя -
великото дело не умира,
че вождът е вечно жив,
както в цъфтящата пролет
слънцето все ни огрява,*

*Ким Ир Сен с нас ще бъде
в историческото Мангенде
и във "Априлската пролет" -
фестиваа на дружбата...*

*Това е вярата на Корея,
от Ким Чен Ир вдъхната -
да се разпръсква по света
на Слънцето отблясъка,
лъчите му пътеводни
и до България стигнали,
и всяко кътче огряли..*

*На Ким Ир Сен мислите,
във книги мъдри събрани,
във центъра на София -
във библиотека дружеска,
която вчера открихме,
наречена на Ким Ир Сен.*

*А сега и в организация
чучхе ще изучаваме -
тези велики идеи,
завещани ни от титана.*

*Четат хора във вестника:
"Великият вожд Ким Ир Сен
заедно със човечеството
навеки ще бъде жив!"*

*И по себе си знаем,
пътят, по който ще вървим,
пътят на чест и достойнство
от Ким Чен Ир е показан,*

*И ние, от всички поколения
по него навеки ще вървим
след яркото, червеното Слънце!*

Мария Пенчева, 1995 г.

Напред с идеите чучхе!

*Идеите чучхе са безсмъртен кимирсенизъм,
Те са оръжие в борбата на угнетените,
те са великото знаме на революцията,
те са идеите на новото време.*

*Другарю велик президент Ким Ир Сен,
твоите лъчи осветяват целия свят,
маяк си на надежда за всички народи,
ти сочиш пътя нов към прогреса
на трудовите хора на земята!*

*Твори чудеса на Корея народът,
Труди се с песни за мир и свобода.
По заветите на вожда Ким Ир Сен
народа ръководи Ким Чен Ир
в страната на утринната свежест,
под ярките лъчи на чучхе
ще стане единна нацията твоя,
ще стане държава световна
република Корьо обединена...*

*Под знамето на Трудовата партия,
с подвизи героични в мир и в бой,
с победи в науката и производството
народът корейски с талант строи
държава силна, процъфтяваща.*

Василка Никифорова, 2006 г.

Заклучение

Премисляйки 95-годишния си жизнен път, често си спомням за онзи неспиращ поток от близки хора, които съм имала. Сред тях е особено мястото на всички мои корейски приятели. Ето например един епизод, за който се сетих. Това беше доста отдавна. Веднъж аз попитах един корейски студент на име Син Ин Чжун, защо всички те ме наричат “мамо”? Младежът ми обясни: в Корея от едно време говорят, че задето си научил една буква, цял живот превъзнасяш учителя си. И продължи пределно искрено: а ти, мамо, се грижиш за нас като за родни деца и вечер полагаш много труд да ни научиш на български език. Защо тогава да не ти викаме “мамо”?

Защо този отдавна запомнен епизод изплува в паметта ми в този момент, когато смятах да поставя точка на моите спомени? Разбира се, на мен ми беше пределно ясно, че не мога да се сравнявам с онази жена, за която ми разказа Тхе Ха Сик. Той имаше предвид истинска учителка в живота и аз прекрасно разбирах, че грижейки се според възможностите си за корейските студенти, не мога да застана до учителите в живота.

Не на всеки е дадено правото да се нарича учител в живота! Мисля, че такова уважително обръщение заслужава само този, който е показал на своя ученик истинския път в живота, за да стане този живот най-плодотворен и достоен. Именно такъв учител е великият президент Ким Ир Сен. С великите идеи чучхе, с умелото ръководство и благородната любов и грижа той е помогнал на много хора да намерят светлината в своя живот

и се прославят с плодотворен труд. Като Такаки Такео и Уилфред Бърчет от Азия, Карнеро Чека от Америка, Мустафа Бадау от Африка, Яков Новиченко от Европа...

Президентът Ким Ир Сен е благороден учител в нашия живот, така грижел се за мен и нашето семейство. Нима мога да не го почитам? Той даде не една буква, а великите идеи чучхе, станали ни духовна опора за цял живот, и десетки години ни обграждаше с гореща обич.

В Корея, разказват, жените от своите коси правели постелка за обувките на своите благодетели и по такъв начин изразявали своята признателност. И в този миг ми се прииска, като добрите корейски жени, от своите коси да усия обувки за великия учител на моя живот...

Не, той не е учител, а велико вечно слънце на моя живот!... Изведнъж аз си спомних думите на моята дъщеря Мария, казани в последните минути на живота ѝ:

- Мамо, президентът Ким Ир Сен сега е станал слънце в небето и, както преди, наблюдава хората в целия свят. Ето, и аз ще отида в небесното царство и там отново ще се видя с него...

Исках вече да завърша писането, но защо ли пак ме стегна сърцето от неизразимата тъга по президента Ким Ир Сен, заел моето сърце в образа на слънце и се разпали остро желание да напиша още нещо за него.

Аз още не смятам да завърша тази книга, доколкото президентът Ким Ир Сен е подобен на слънцето, а описаният дотук негов исполински образ е твърде обикновен и маломерен. Зная, че на мен ми остава малко да живея. Единственото, което мога да направя за моята Кимирсенска Корея, с която съдбата ме събра за цял

живот, е да напиша още нещичко за великия президент Ким Ир Сен, спасителя на моята съдба, и по такъв начин, макар и мъничко да вдъхновя корейския народ, запретнал ръкави да изгражда могъща, силна държава.

Както вечно сияе слънцето на небето, нека бъде вечна и песента на възхвала от народите в света за великото слънце президента Ким Ир Сен!!!

Ако в тази вечна песен има, макар и неголеми, звуци и думи и от моята песен, и тя достигне до грядущите поколения, то аз няма какво повече да желая!

Затова и днес продължавам все да пиша, да пиша за великия президент Ким Ир Сен... и за ръководителя Ким Чен Ир, още едно слънце...

Василка Никифорова е родена на 7 април 1914 година в село Желява, Софийско. Ремсистка и комунистка, преди Девети септември 1944 г. тя е ятачка на партизанския отряд "Чавдар".

След победата работи като разпоредителка в столичния кинотеатър "Васил Левски" и е председателка на Движението на българските жени в един от районите на София. Нейната дружба с корейския народ датира от годините на Отечествената освободителна война. Грижите ѝ за пратените да се лекуват и учат у нас сираци и бойци от КНДР, я направиха единствената в България "Корейска майка".

